

Zavod za gozdove Slovenije
Območna enota Sežana

DVOLETNI NAČRT
V. PRIMORSKEGA LOVSKE UPRAVLJAVSKEGA
OBMOČJA
za leti
2025 in 2026

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	1
2	OPIS LUO.....	2
2.1	Lovišča	2
2.2	Območja z omejitvami in prepovedmi lova	4
3	ŽIVLJENJSKO OKOLJE DIVJADI.....	5
3.1	Spremembe v življenjskem okolju divjadi	5
3.2	Ukrepi v življenjskem okolju divjadi.....	5
3.3	Vpliv divjadi na njeno življenjsko okolje	11
4	ŽIVALSKÉ VRSTE - DIVJAD	16
4.1	Evropska srna	16
4.2	Navadni jelen	21
4.3	Damjak.....	26
4.4	Gams	30
4.5	Divji prašič.....	31
4.6	Evrasijski šakal	35
4.7	Lisica	38
4.9	Jazbec.....	41
4.10	Kuna zlatica	43
4.11	Kuna belica	44
4.12	Poljski zajec	46
4.13	Nutrija.....	48
4.14	Navadni polh	49
4.15	Fazan	50
4.16	Poljska jerebica (gojena)	52
4.17	Raca mlakarica	53
4.18	Sraka.....	55
4.19	Šoja.....	57
4.20	Siva vrana	59
5	PRILOGE.....	61

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 2.1.1: Kronologija nastanka dvoletnega načrta V. Primorskega lovsko upravljavskega območja za leti 2025 in 2026	1
Preglednica 2.1.1: Seznam lovišč	2
Preglednica 3.2.1: Opravljeni ukrepi v življenjskem okolju divjadi v obdobju 2019–2024.....	5
Preglednica 3.2.2: Načrtovani ukrepi v življenjskem okolju divjadi v letih 2025 in 2026	7
Preglednica 3.3.1: Škoda, ki jo je povzročila divjad na lovni površini v preteklem obdobju.....	11
Preglednica 3.3.2: Opravljeni ukrepi za preprečevanje škod od divjadi v obdobju 2019–2024	12
Preglednica 4.2.1: Načrtovan odvzem jelenjadi v osrednjem območju.....	24
Preglednica 4.2.2: Načrtovan odvzem jelenjadi v osrednjem območju.....	25
Preglednica 4.2.3: Dopustna odstopanja (%) od načrtovanega odvzema jelenjadi.....	25
Preglednica 4.3.1: Načrtovan odvzem damjaka po loviščih	28
Preglednica 4.3.2: Načrtovan odvzem damjaka v lovišču Tabor Sežana	28
Preglednica 4.5.1: Načrtovan odvzem divjega prašiča po LUB	34
Preglednica 4.6.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema šakala v obdobju 2019–2024.....	35
Preglednica 4.6.2: Gibanje višine, strukture in deleža izgub šakala v obdobju 2019–2024	36
Preglednica 4.6.3: Načrtovan odvzem evrazijskega šakala po LUB.....	37
Preglednica 4.7.1: Načrtovan odvzem lisice po LUB	39
Preglednica 4.9.1: Načrt odvzema jazbeca po LUB.....	42
Preglednica 4.11.1: Načrtovan odvzem kune belice po LUB	45
Preglednica 4.12.1: Načrtovan odvzem poljskega zajca po LUB.....	47
Preglednica 4.15.1: Načrt vlaganja divjadi	51
Preglednica 4.16.1: Načrt vlaganja divjadi	52
Preglednica 4.17.1: Načrtovan odvzem race mlakarice po LUB	54
Preglednica 4.18.1: Načrtovan odvzem srake po LUB.....	56
Preglednica 4.19.1: Načrtovan odvzem šoje po LUB.....	58
Preglednica 4.20.1: Načrtovan odvzem sive vrane po LUB	60

KAZALO SLIK

Slika 2.1.1: Položaj LUO v Sloveniji in lovišča v LUO	3
Slika 2.2.1: Območja omejitev in prepovedi lova.....	4
Slika 3.2.1: Območja prepovedi krmljenja	9
Slika 3.3.1: Dinamika vrednosti škode od divjadi na lovni površini v LUO v obdobju 2019–2024	12
Slika 3.3.2: Prikaz popisnih enot za ugotavljanje objedenosti gozdnega mladja v LUO	13
Slika 3.3.3: Skupna objedenost mladja v letu 2024 po popisnih enotah	14
Slika 3.3.4: Primerjava stopnje objedenosti (skupin) drevesnih vrst med zaporednimi popisi v popisni enoti Brkini	15
Slika 3.3.5: Primerjava stopnje objedenosti (skupin) drevesnih vrst med zaporednimi popisi v popisni enoti Kras	15
Slika 4.1.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema srnjadi v obdobju 2019–2024	16
Slika 4.1.2: Gibanje višine, strukture in deleža izgub srnjadi v obdobju 2019–2024	17
Slika 4.1.3: Prostorska razporeditev odvzema jelenjadi v LUO v obdobju 2019–2024	18
Slika 4.2.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema jelenjadi v obdobju 2019–2024	21
Slika 4.2.2: Gibanje višine, strukture in deleža izgub jelenjadi v obdobju 2019–2024	22
Slika 4.2.3: Prostorska razporeditev odvzema jelenjadi v LUO v obdobju 2019–2024	23
Slika 4.3.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema damjaka v obdobju 2019–2024	26
Slika 4.3.2: Gibanje višine, strukture in deleža izgub damjaka v obdobju 2019–2024	27
Slika 4.3.3: Prostorska razporeditev odvzema damjaka v LUO v obdobju 2019–2024	27
Slika 4.5.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema divjega prašiča v obdobju 2019–2024	31
Slika 4.5.2: Gibanje višine, strukture in deleža izgub divjega prašiča v obdobju 2019–2024	32
Slika 4.5.3: Gibanje povprečnih telesnih mas ozimcev v obdobju 2019–2024	32
Slika 4.5.4: Prostorska razporeditev odvzema damjaka v LUO v obdobju 2019–2024	33
Slika 4.7.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema lisice v obdobju 2019–2024	38
Slika 4.9.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema jazbeca v obdobju 2019–2024	41
Slika 4.11.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema kune belice v obdobju 2019–2024	44
Slika 4.12.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema poljskega zajca v obdobju 2019–2024	46
Slika 4.13.1: Gibanje odvzema nutrije v obdobju 2019–2024	48
Slika 4.15.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema fazana v obdobju 2019–2024	50
Slika 4.17.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema race mlakarice v obdobju 2019–2024	53
Slika 4.18.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema srake v obdobju 2019–2024	55
Slika 4.19.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema šoje v obdobju 2019–2024	57
Slika 4.20.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema sive vrane v obdobju 2019–2024	59

1 UVOD

Dvoletni lovsko upravljavski načrt za V. Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2025 in 2026 je pripravljen v skladu z Zakonom o divjadi in lovstvu (Ur. l. RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20, 97/20 – popr., 44/22 in 158/22) in Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 91/10 in 200/20).

Ob zgoraj navedenih pravnih aktih je pričujoči načrt pripravljen tudi v skladu z:

- Zakonom o gozdovih (Ur. l. RS, št. 30/93 in spremembe),
- Uredbo o določitvi divjadi in lovnih dob (Ur. l. RS, št. 101/04, št. 81/14),
- Odlokom o lovsko upravljavskih območjih v Republiki Sloveniji in njihovih mejah (Ur. l. RS, št. 110/04, 197/20, 58/22 in 137/22),
- Uredbo o ustanovitvi lovišč s posebnim namenom v RS (Ur. l. RS, št. 117/04, 38/14, 58/22, 137/22 in 162/22),
- Odlokom o loviščih v Republiki Sloveniji in njihovih mejah (Ur. l. RS, št. 128/04, 38/14, 197/20, 58/22, 137/22 in 162/22),
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20)
- Uredba o Krajinskem parku Strunjan (Ur. l. RS, št. 107/04, 114/04 – popr., 83/06, 71/08, 77/10 in 46/14 – ZON-C)
- Uredba o Naravnem rezervatu Škocjanski zatok (Ur. l. RS, št. 75/13 in 46/14 – ZON-C)
- Uredba o Krajinskem parku Sečoveljske soline (Ur. l. RS, št. 29/01, 46/14 – ZON-C in 48/18)
- Program upravljanja območij Natura 2000 (2015-2020)

Dvoletni lovsko upravljavski načrt za V. Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2025 in 2026 temelji na ciljih in usmeritvah dolgoročnega Lovsko upravljavskega načrta za V. Primorsko lovsko upravljavsko območje 2021–2030 in je skladen s Smernicami za upravljanje divjadi v Sloveniji v obdobju 2021-2030 ter Gozdnogospodarskim načrtom Kraškega gozdnogospodarskega območja (2021–2030).

Najpomembnejši dogodki, ki so vplivali na sam nastanek načrta so prikazani v spodnji preglednici.

Preglednica 2.1.1: Kronologija nastanka dvoletnega načrta V. Primorskega lovsko upravljavskega območja za leti 2025 in 2026

Datum	Kraj	Organ(i)	Vsebina
13. - 18.1.2025	Lovske koče	Komisija LUO	Pregled odstrela in izgub divjadi
10.3.2025	OE Sežana	OZUL in KGZS	Usklajevanje z OZUL in ostalimi deležniki
14.3.2025	OE Sežana	Strokovni svet OE	Določitev osnutka načrta
4.4.2025	OE Sežana	ZGS OE Sežana	Javna predstavitev načrta
14.4.2025	OE Sežana	Svet ZGS OE Sežana	Določitev predloga načrta
25.4.2025	Ljubljana	MKGP	Oddaja načrta na MKGP

Za pogostejše uporabljene izraze so v pričujočem načrtu uporabljene naslednje okrajšave:

- LUO – V. Primorsko lovsko upravljavsko območje,
- DN – dvoletni načrt LUO,
- LUN – lovsko upravljavski načrt LUO,
- LNL – letni načrt lovišča
- LD – lovska družina,
- LPN – lovišče s posebnim namenom,
- NNE – nižja načrtovalska enota,
- LUB – lovsko upravljavski bazen,
- GGO – gozdnogospodarsko območje,
- ZGS – Zavod za gozdove Slovenije,
- MKGP – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- OZUL – območno združenje upravljavcev lovišč,
- IRSKGLR – Inšpektorat RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo,
- UVHVVR – Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.

2 OPIS LUO

2.1 Lovišča

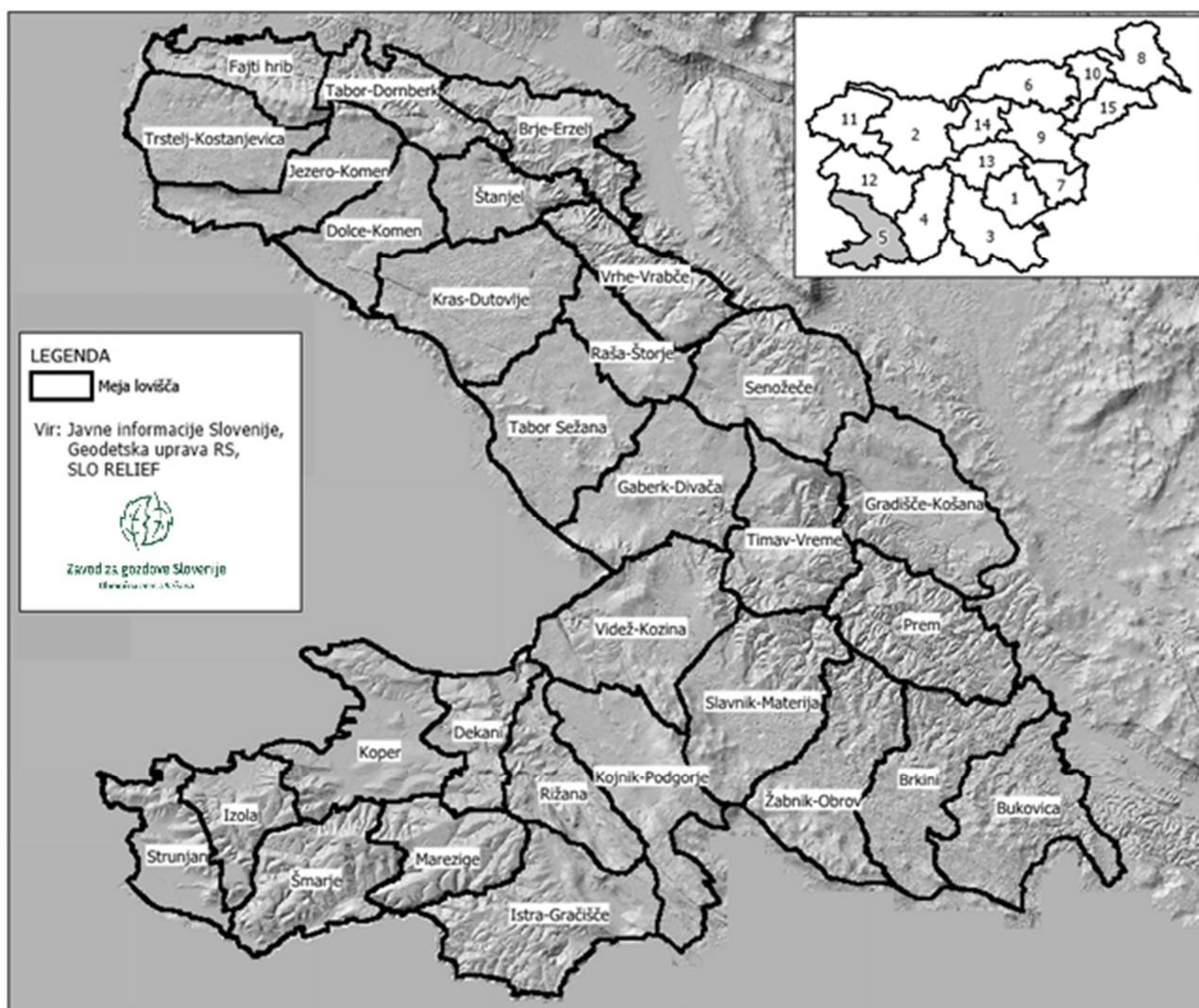
Geografsko se Primorsko LUO razteza prek Krasa, Vremščice, Brkinov, dela Čičarije in Istre. V Primorskem LUO je trideset lovišč, ki jih lahko zelo grobo razdelimo na tri NNE (lovsko upravljavske bazene – LUB):

- **Kraški LUB – Kras**, vanj spadajo lovišča: Fajti hrib, Tabor Dornberk, Brje Erzelj, Trstelj Kostanjevica, Jezero Komen, Dolce Komen, Kras Dutovlje, Vrhe Vrabče, Štanjel, Raša Štorje, Tabor Sežana, del Gaberk Divača in del Senožee (ločnico predstavlja avtocesta);
- **Brkinski LUB – Brkini in Čičarija**, vanj spadajo lovišča: del Gaberk Divača, del Senožee, Videž Kozina, Slavnik Materija, Žabnik Obrov, Kojnik Podgorje, Timav Vreme, Gradišče Košana, Prem, Brkini in Bukovca;
- **Istrski LUB – Istra**: sem spadajo lovišča: Istra Gračišče, Izola, Koper, Marezige, Rižana, Strunjan, Šmarje in Dekani;

Po podatkih digitalizacije lovišč znaša površina celotnega LUO-ja 140.551,14 ha, od tega je lovne površine 133.678,28 ha, nelovne pa 6.872,86 ha. Povprečna lovna površina lovišča v LUO znaša 4.455,94 ha.

Preglednica 2.1.1: Seznam lovišč

Šifra lovišča	Ime lovišča	Površina (ha)		
		Skupna	Lovna	Nelovna
0501	FAJTI HRIB	2.885,87	2.723,07	162,80
0502	TRSTELJ KOSTNJEVICA	4.596,33	4.491,85	104,48
0503	TABOR DORNBERK	3.021,86	2.903,04	118,82
0504	JEZERO KOMEN	4.194,56	4.101,50	93,06
0505	DOLCE KOMEN	3.757,69	3.667,40	90,29
0506	BRJE ERZELJ	3.914,49	3.850,72	63,77
0507	ŠTANJEL	2.806,15	2.710,67	95,48
0508	KRAS DUTOVLJE	6.270,55	6.085,52	185,03
0509	VRHE VRABČE	3.587,01	3.526,63	60,38
0510	RAŠA ŠTORJE	2.676,41	2.620,68	55,73
0511	TABOR SEŽANA	5.883,25	5.442,19	441,06
0512	GABERK DIVAČA	5.764,57	5.475,72	288,85
0513	SENOŽEE	5.555,06	5.387,73	167,33
0514	VIDEŽ KOZINA	6.564,49	6.337,23	227,26
0515	TIMAV VREME	4.998,80	4.906,58	92,22
0516	GRADIŠČE KOŠANA	6.275,47	6.039,43	236,04
0517	PREM	5.126,00	5.046,78	79,22
0518	BUKOVCA	5.617,25	5.512,78	104,47
0519	BRKINI	5.542,38	5.409,26	133,12
0520	ŽABNIK OBROV	5.673,68	5.598,33	75,35
0521	SLAVNIK MATERIJA	6.585,02	6.490,00	95,02
0522	KOJNIK PODGORJE	5.881,63	5.762,25	119,38
0523	RIŽANA	3.657,67	3.486,85	170,82
0524	ISTRA GRAČIŠČE	6.511,47	6.394,73	116,74
0525	MAREZIGE	3.651,06	3.533,50	117,56
0526	DEKANI	3.031,10	2.854,55	176,55
0527	KOPER	5.595,73	4.297,22	1.298,51
0528	ŠMARJE	4.634,96	4.427,46	207,50
0529	IZOLA	2.867,87	2.521,57	346,30
0530	STRUNJAN	3.422,76	2.073,04	1.349,72
Primorsko LUO		140.551,14	133.678,28	6.872,86

Slika 2.1.1: Položaj LUO v Sloveniji in lovišča v LUO

2.2 Območja z omejitvami in prepovedmi lova

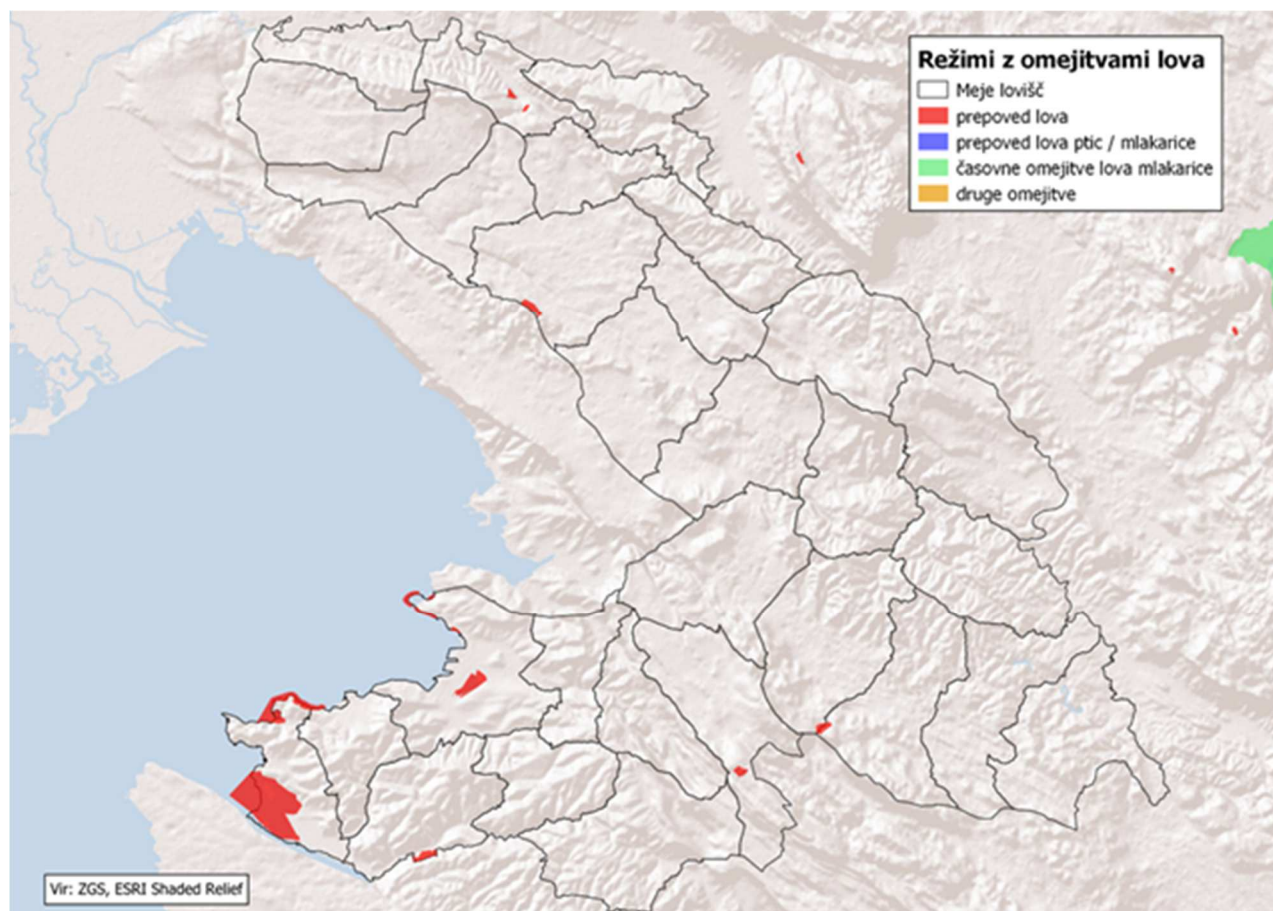
Skladno z Lovsko upravljivskim načrtom V. Primorskega lovsko upravljavskega območja (2021 – 2030) veljajo v LUO naslednje omejitve in prepovedi lova.

Območja, kjer velja popolna prepoved lova:

- naravni rezervati: Strunjan, Strunjan Stjuža, Škocjanski zatok in Sečoveljske soline.
- naravne vrednote: Ankaran – obrežno močvirje pri Sv. Nikolaju, Škocjanski zatok, Debeli rtič – klif z morjem, Debeli rtič – Valdoltra – klif in Zaliv Sv. Jerneja – trstičja
- gozdni rezervati: Nad Braniškim gradom, Čuk, Volnik, Plešivski gozd, Kojnik in Krkavška komunela

Območja, kjer je je prepovedano loviti s pastmi:

- Natura 2000 območje Dolina Vipave

Slika 2.2.1: Območja omejitev in prepovedi lova

3 ŽIVLJENJSKO OKOLJE DIVJADI

3.1 Spremembe v življenjskem okolju divjadi

Na območju lovišč Trstelj – Kostanjevica, Fajti Hrib in Jezero – Komen se je v juliju 2022 zgodil do sedaj največji požar v Sloveniji, kjer je pogorelo 3.707 ha gozdnih in kmetijskih površin. Požar je imel velik vpliv na habitate, tako z vidika kritja, kot prehranske kapacitete pogorelih površin. Na številčnost visoke divjadi in zveri požar ni imel večjega vpliva, saj so se pred požarom umaknile. Druge živali z majhnim arealom gibanja pa so v območjih, kjer je požar popolnoma uničil vso vegetacijo, najverjetneje poginile. Poleg sprememb v populacijah divjadi in njenem okolju pričakujemo tudi trenutno povečan vpliv divjadi na okolje v okoliških ne degradiranih območjih ter območjih, kjer se intenzivno izvaja sanacija in obnova gozda. Na območju je bilo tudi več manjših požarov, ki pa na življenjsko okolje divjadi nimajo bistvenega vpliva.

3.2 Ukrepi v življenjskem okolju divjadi

Opravljeni ukrepi v življenjskem okolju divjadi in presoja uspešnosti izvedenih ukrepov

Preglednica 3.2.1: Opravljeni ukrepi v življenjskem okolju divjadi v obdobju 2019–2024

Vrsta ukrepa	Enota mere	2019 – 2024*			2023 – 2024*		
		Načrt	Realizacija	%	Načrt	Realizacija	%
1. UKREPI ZA VARSTVO IN MONITORING DIVJADI							
Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi	ure	7.404,50	7.600,00	102,6	8.190,50	8.434,00	103,0
2. BIOMELIORATIVNI UKREPI							
Priprava travnikov in košnja (ročna in strojna)	ha	134,85	210,50	156,1	133,39	298,87	224,1
Spravilo sena z odvozom	ha	20,13	20,72	102,9	21,05	22,80	108,3
Priprava pasišč za divjad	ha	23,23	23,10	99,4	31,27	21,84	69,8
Gnojenje travnikov	ha	12,29	12,29	100,0	12,05	12,00	99,6
Vzdrževanje grmišč	ha	12,43	11,99	96,5	10,49	11,10	105,8
Vzdrževanje remiz za malo divjad	ha	3,82	3,77	98,6	3,14	3,14	100,0
Vzdrževanje gozdnega roba	ha	4,79	4,49	93,7	4,34	4,34	100,0
Izdelava in vzdrževanje kaluž	število	205,17	201,00	98,0	237,50	222,50	93,7
Izdelava in vzdrževanje večjega vodnega vira	število	154,83	145,17	93,8	153,00	126,50	82,7
Sadnja in vzdrževanje plod. drevja in grmovja	število	22,50	21,50	95,6	22,00	20,50	93,2
Postavitev in vzdrževanje gnezdnic	število	9,83	9,83	100,0	7,50	7,50	100,0
3. BIOTEHNIŠKI UKREPI							
Zimsko krmljenje	kg	7.766,67	6.343,33	81,7	5.100,00	5.055,00	99,1
Privabljalno krmljenje	kg	83.945,83	78.273,50	93,2	109.700,00	96.418,50	87,9
Krmne njive	ha	75,64	88,20	116,6	78,98	80,07	101,4
Pridelovalne njive	ha	0,70	0,77	109,5	0,70	0,85	121,4
Solnice	kg	6.850,83	6.372,17	93,0	6.497,50	6.403,50	98,6
4. LOVSKOTHNIŠKI OBJEKTI							
Solnice (obnova in novogradnja)	število	1.986,50	1.555,17	78,3	1.796,00	1.479,00	82,3
Lovske preže (obnova in novogradnja)	število	215,00	214,33	99,7	212,00	216,50	102,1
Krmišča (obnova in novogradnja)	število	60,33	58,50	97,0	62,50	59,50	95,2
Lovske steze (obnova in novogradnja)	km	112,93	111,10	98,4	102,50	98,00	95,6

*V preglednici so za obe obravnavani obdobji (2019–2024 in 2023–2024) prikazane povprečne letne vrednosti načrtovanih in realiziranih ukrepov.

Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi

V ukrep varstva in monitoring divjadi so vključene ure za spremljanje prisotnosti posameznih živalskih vrst, njihova območja pojavljanja ter stanja v populacijah, ure za opravljanje lovsko čuvajske službe ter ure za ugotavljanje prehodov divjadi čez ceste. V zadnjih dveh letih je bilo opravljenih 562 ur/lovišče. Realizacija načrtovanega na nivoju LUO je 103 %. Opravljenih ur je zadnji dve leti več kot v šestletnem povprečju. Ukrep izvajajo vsi upravljavci, v skladu s postavljenimi letnimi načrti za lovišča in v primerni količini.

Biomeliorativna ukrepi

Povprečna realizacija biomeliorativnih del je bila zelo dobra. Zelo veliko je bilo predvsem vzdrževanja pašnikov z redno košnjo (224,1 %). Tako visoka realizacija gre predvsem na račun sanacije košenin za izboljšanje prehranske zmogljivosti okolja v letu 2023 na območju požarišča Goriški Kras. Slabša je realizacija priprave pasišč za divjad (69,8 %). Vzdrževanje košenin v gozdnem prostoru postaja, z večanjem številčnosti jelenjadi, najpomembnejši biomeliorativni ukrep, ki pa se ga nekateri upravljavci še vedno ne zavedajo povsem, saj so se načrtovane površine v zadnjem šestletju celo nekoliko znižale.

Vzdrževanje vodnih virov ima v območju tradicionalno vse daljšimi in pogostejšimi sušnimi obdobji, izredno velik pomen. Predvsem to velja za kraški del oz. za dele lovišč na apnenčasti podlagi, kjer je površinskih voda zelo malo. Upravljalci lovišč v poletnih mesecih v vodna korita in kaluže pripeljejo večje količine vode. Za kar je bilo preteklem obdobju opravljenih v 1.294 ur na leto. Žal letni načrt lovišča ne omogoča vnosa količin dodane vode, zato podatka o dejanski količini pripeljane vode nimamo.

Biotehniški ukrepi

Privabljalno krmljenje je v glavnem namenjeno privabljanju divjih prašičev ter s tem večji realizaciji načrtovanega odvzema z odstrelom. Krmi se s koruzo. Divji prašič je številčno izjemno prisoten v celem LUO, zato se privabljalno krmljenje izvaja v vseh loviščih. Realizacija ukrepov krmljenja je odvisna od naravne ponudbe hrane, zato med leti niha. Zaradi dobre ponudbe naravne hrane v preteklem dvoletnem obdobju realizacija privabljalnega krmljenja znaša 87,9 % in je nižja od povprečne 6 letne realizacije (93,7 %). Krmljenje v LUO je v zadnjih letih dokaj uravnoteženo, a se ga še vedno ne zna prilagoditi naravnemu obrodu. Krmljenje ne sme biti sredstvo za večanje številčnosti, temveč le pripomoček k lažji in uspešnejši realizaciji načrtovanega odstrela. Ugotavljamo, da je krmljenje v območju realno in ustrezno.

V območju je bilo dovoljeno krmiti divje prašiče (privabljalno), jelenjad (zimsko in privabljalno) in malo divjadi (zimsko). Ostalih vrst divjadi se v LUO ni krmilo.

Lovskotehniški objekti

Za večjo učinkovitost pri upravljanju z divjadjo in varnosti pri lovu, upravljavci lovišč gradijo ter vzdržujejo veliko število lovsko tehniških objektov. Število objektov in opravljenih delovnih ur je realizirano v skladu z načrti. Ocenjujemo, da je izvajanje ukrepa lovski objekti v LUO ustrezno.

Sol se polaga v celotnem LUO. Število vzdrževanih - zalaganih in na novo izdelanih je bilo nekaj več solnic (realizacija ukrepa 102,1 %). Vseeno je v povprečju zadnjih dveh let v območju letno 50 solnic/lovišče. Po podatkih upravljavcev lovišč se je v povprečju porabilo letno 4,3 kg soli/solnico oz. 213 kg letno na lovišče.

Načrtovani ukrepi v življenjskem okolju divjadi*Preglednica 3.2.2: Načrtovani ukrepi v življenjskem okolju divjadi v letih 2025 in 2026*

Vrsta ukrepa	Enota mere	Načrtovan obseg	Dopustna odstopanja (navzdol / navzgor)
1. UKREPI ZA VARSTVO IN MONITORING DIVJADI			
Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi	ure	17.315	-20 % / neomejeno
2. BIOMELIORATIVNI UKREPI			
Priprava travnikov in košnja (ročna in strojna)	ha	289,22	-20 % / neomejeno
Spravilo sena z odvozom	ha	41,90	-100 % / neomejeno
Priprava pasišč za divjad	ha	34,28	-100 % / neomejeno
Gnojenje travnikov	ha	21,48	-100 % / ni dovoljeno presegati
Vzdrževanje grmišč	ha	19,07	-20 % / neomejeno
Vzdrževanje remiz za malo divjad	ha	8,78	-20 % / neomejeno
Vzdrževanje gozdnega roba	ha	8,18	-20 % / neomejeno
Izdelava in vzdrževanje kaluž	število	443	-20 % / neomejeno
Izdelava in vzdrževanje večjega vodnega vira	število	320	-100 % / neomejeno
Sadnja in vzdrževanje plodonosnega drevja in grmovja	število	44	-100 % / neomejeno
Postavitve in vzdrževanje gnezdnic	število	18	-100 % / neomejeno
3. BIOTEHNIŠKI UKREPI			
Zimsko krmljenje	kg	15.600	ni dovoljeno presegati
Privabljalno krmljenje	kg	389.770	-100 % / ni dovoljeno presegati
Krmne njive	ha	151,57	-100 % / neomejeno
Pridelovalne njive	ha	1,40	-100 % / neomejeno
Solnice	kg	13.836	-100 % / ni dovoljeno presegati
4. LOVSKOTEHNIŠKI OBJEKTI			
Solnice (obnova in novogradnja)	število	3.542	-100 % / ni dovoljeno presegati
Lovske preže (obnova in novogradnja)	število	387	-100 % / neomejeno
Krmišča (obnova in novogradnja)	število	128	-100 % / ni dovoljeno presegati
Lovske steze (obnova in novogradnja)	število	209	-100 % / neomejeno

Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi

Upravljalci lovišč bodo v letih 2025-2026 izvajali ukrepe za zgodnje odkrivanje invazivnih vrst divjadi (pižmovka, nutrija in rakunasti pes), spremljali prisotnost vrst damjak (le Videž Kozina, Tabor Sežana in Gaberk Divača) in gams (v loviščih Raša Štorje, Vrhe Vrabče, Senožeče, Tabor Dornberk in Jezero Komen). V LUO se bo še naprej izvajal monitoring šakala. Skladno s spremljanjem stanja posameznih živalskih vrst bodo upravljalci izvajali tudi vsa dela v zvezi z izvajanjem lovsko čuvajske službe in ugotavljanja prehodov divjadi.

Na območju požara Goriški Kras se izvaja stalna spremljava vračanja divjadi na območje požara; monitoring se bo izvajal v obliki spremljanja na fotokamerah ob krmiščih, vodnih virih ter beleženju opažanj lovcev po loviščih.

Biomeliorativni ukrepi

V LUO je priprava travnikov in košnja (ročna in strojna) načrtovana na 289,22 ha travnih površin. Na območjih Natura 2000 (SI3000225 Dolina Branice, SI3000276 Kras, SI3000037 Pregara – travišča, SI3000212 Slovenska Istra, SI3000226 Dolina Vipave, SI3000223 Reka) in naravnih vrednotah, navedenih v LUN 2021-2030 priloga 1, preglednica 2, je priporočena prva košnja: po 15. 6. na suhih traviščih v zahodnem delu Krasa, po 30. 6. na suhih traviščih v vzhodnem delu Krasa in na vseh mokrotnih/vlažnih traviščih, po 15. 7. na suhih traviščih na območju Vremščice, Goliča in Kojnika. Upravljalci lovišč naj opravijo vsaj v 80 % načrtovanih del, preseganje načrtovanih del je navzgor neomejeno.

Spravilo sena je načrtovano na 41,9 ha površin. Na območjih Natura 2000 (SI3000225 Dolina Branice, SI3000276 Kras, SI3000037 Pregara – travišča, SI3000212 Slovenska Istra, SI3000226 Dolina Vipave, SI3000223 Reka) in naravnih vrednotah navedenih v LUN 2021-2030 priloga 1, preglednica 2, se trave ne balira v silažne bale, ampak se jo posuši na travniku. Obsega načrtovanih del ni treba realizirati, lahko pa se ga presega.

Osnovanje pasišč za divjad je načrtovano na 34,3 ha. Ukrep se usmerja na območja z nizkimi deleži travniških oz. pašnih površin in v bližino zimovališč. Velikost osnovanega pasišča naj ne presega 3 ha. Pasišče naj tvori čim daljši gozdni rob (razgibana oblika). Obsega načrtovanih del ni treba realizirati, lahko se ga presega.

Gnojenje travnikov je načrtovano na 21,5 ha površin. Gnoji se zmerno, da se zagotavlja in ohranja čim večja vrstna pestrost na pasiščih. Gnojenja se ne izvaja na določenih območjih Natura 2000 (SI3000225 Dolina Branice, SI3000276 Kras, SI3000037 Pregara – travišča, SI3000212 Slovenska Istra, SI3000226 Dolina Vipave, SI3000223 Reka).

Načrtovano je vzdrževanje 19,1 ha grmišč. Ukrep se usmerja v območja: z večjo gozdnatostjo, v gozdove z manjšimi deleži mladih razvojnih faz, območja z revnim zeliščnim in polnilnim slojem, območja z več vrstami rastlinojede divjadi, z višjimi lokalnimi gostotami/koncentracijami divjadi, z večjim vplivom divjadi na gozd. Ukrep mora biti izveden vsaj v 80 % obsega, lahko se ga neomejeno presega.

Vzdrževanje remiz za malo divjad je načrtovanih na 8,8 ha. Ukrep je usmerjen predvsem v nižinska lovišča oz. njihove predele z intenzivnim kmetijstvom in brez oz. z malo ostanki naravne vegetacije. Nujen je tudi v loviščih, ki vlagajo fazana ali poljsko jerebico iz umetne vzreje ter intenzivno gospodarijo z malo divjadjo (tudi raco mlakarico). Ukrep mora biti izveden vsaj v 80 % obsega, lahko se ga neomejeno presega.

Vzdrževanje gozdnega roba je načrtovano na 8,2 ha. V upravljavski coni D Natura 2000 (območje gozdnega jereba) naj se vzdržuje strukturiran, vrstno pester gozdni rob s prisotnostjo plodonosnih drevesnih vrst. Ukrep mora biti izveden vsaj v 80 % obsega, lahko se ga neomejeno presega.

Načrtovanih je 433 kaluž za izdelavo oz. vzdrževanje. Vzdrževanje vodnih virov, ki so opredeljeni kot naravne vrednote (LUN 2021-2030, naravovarstvene smernice, priloga 1) naj se izvaja v sodelovanju z ZRSVN. Na območjih Natura 2000, kjer je kvalifikacijska vrsta veliki pupek (LUN 2021-2030, naravovarstvene smernice, priloga 1) naj bo mlaka vsaj del dneva osončena, različno globoka (najgloblji del je lahko globok več kot 1 m), vsebuje naj vodno rastlinje, brežine naj bodo položne. Na območjih Natura 2000, kjer je kvalifikacijska vrsta hribski urh (LUN 2021-2030, naravovarstvene smernice, priloga 1) naj bo mlaka vsaj del dneva osončena, do 30 cm globoka, zaželeno so vodne rastline. Obseg načrtovanih del v lovišču mora biti opravljen vsaj 80 %, dovoljeno je neomejeno preseganje načrtovanih količin.

Za izdelavo oz. vzdrževanje je načrtovanih 320 večjih vodnih virov. Ukrep se izvaja v obdobjih izven razmnoževalnih ciklov dvoživk in drugih živali (jeseni in pozimi). Načrtovanega obsega ni treba realizirati, lahko pa se ga presega.

Načrtovana je sadnja oz. vzdrževanje 44 sadik plodonosnega drevja in grmovja. Pred izvedbo ukrepa naj se upravljavci lovišč glede izbire lokacij dogovorijo z lastniki zemljišč in z ZGS (revirni gozdar); s slednjim tudi glede izbire najprimernejše vrste sadik in njihove zaščite.

Načrtovanih je 18 postavitev oz. vzdrževanj gnezdnic. Načrta del ni treba realizirati, lahko se ga presega.

Biotehniški ukrepi

Krmljenje se izvaja na način, da je krma dostopna predvsem ciljni vrsti in čim manj ostali divjadi. Za doseganje učinka lokalnega privabljanja so na privabljalnem krmišču potrebne in dovoljene **le minimalne količine krme**. Upravljavci lovišč lahko tekom leta glede na razmere prilagajajo količino soli/krme na posamezni solnici/krmišču tako, da ne presegajo količin opredeljenih v letnih načrtih lovišč.

Lokacije krmišč morajo biti opredeljene v načrtih upravljanja z divjadjo. V DN (priloga 2) so opredeljene vse lokacije privabljalnih krmišč v posameznih loviščih, medtem ko se v letnem načrtu lovišča izmed teh lokacij opredelijo aktivna krmišča. Krmišča zimskega in privabljalnega krmljenja ne smejo biti na isti lokaciji.

Zimsko krmljenje navadnega jelena:

- Na ravni lovišča je največja dovoljena gostota krmišč, ki se opredeli v dvoletnem načrtu LUO, največ 1/1250 ha lovne površine.
- Na krmišču je hkrati lahko položene do 35 % sočne krme, voluminozne krme pa vsaj 65 %. Uporaba močnih škrobnih krmil ni dovoljena.
- Krmišča morajo biti stalno založena v zimskem in zgodnje spomladanskem času (od decembra do marca); v primeru snežne odeje pa tudi izven tega obdobja.
- V primeru mile zime, ko je dostopna zadostna količina naravne hrane, zimskih krmišč ni potrebo zalagati.

Zimsko krmljenje male divjadi:

- Dovoljeno je zimsko (privabljalno) krmljenje fazana, poljske jerebice, poljskega zajca in race mlakarice.

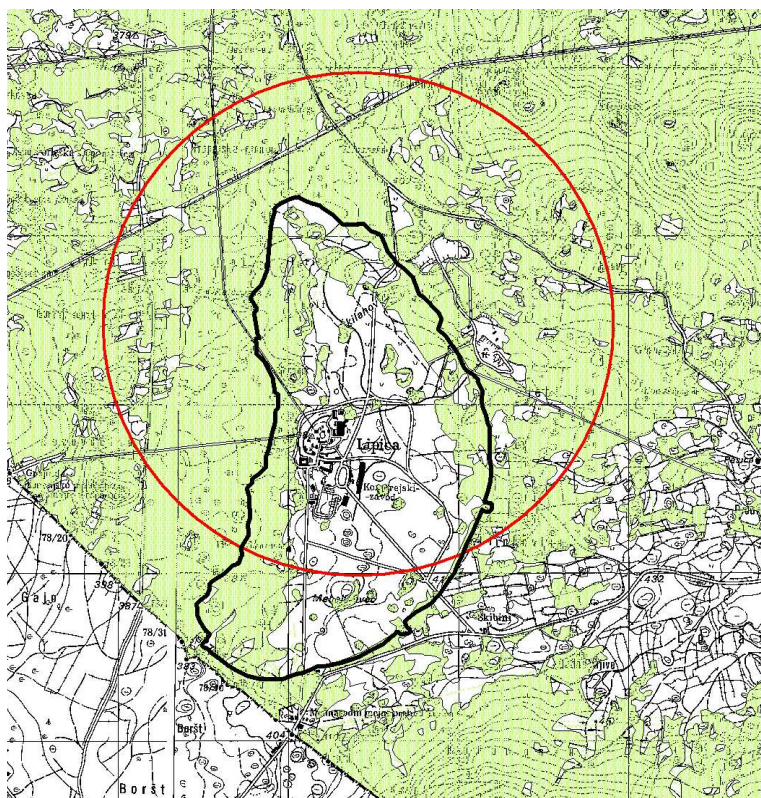
- Krmljenje male poljske divjadi je smiselno in potrebno izvajati tudi izven zimskega obdobja.
- Vrsta krme, ki se polaga na krmiščih za malo divjad: koruza, žita, zelena krma

Privabljalno krmljenje navadnega jelena:

- Na ravni lovišča je največja dovoljena gostota krmišč, ki se opredeli v dvoletnem načrtu LUO, 1/500 ha lovne površine.
- Največja dnevna količina položene krme na posameznem krmišču ne sme presegati 50 kg, močne škrobne krme pa ne 5 kg.
- Privabljalno krmljenje se lahko izvaja le v času lovne dobe (redne, predčasne, podaljšane) za jelenjad.

Privabljalno krmljenje divjega prašiča:

- Največja dovoljena gostota aktivnih krmišč, ki so določena v letnem načrtu lovišča/LPN, je 1/300 ha lovne površine
- krmljenje je dovoljeno s sočno krmo in močnimi škrobnimi krmili (z načrti se omejuje le močna škrobna krma)
- Načrtuje se poraba 379.950 kg močnih škrobnih krmil (oz. 1,5 kg krme na privabljalno krmišče za divje prašiče na dan).
- Največja dnevna količina položene močne škrobne krme na posameznem krmišču ne sme presegati 5 kg.
- Krmljenje se izvaja na način, da je krma dostopna predvsem divjemu prašiču in čim manj ostali divjadi (npr. krmni valj, polaganje krme v tla, prekrivanje krme ipd.)
- Na območju požarišča Goriški Kras se v lovišču Fajti Hrib dovoli postaviti dodatno krmišče.
- Zaradi ponovnih škod od divjih prašičev se na območju Kobilarne Lipica tudi v letih 2025 – 2026 ne dovoljuje krmljenja v radiju 1,5 km okrog golf igrišča (slika 3.2.1).

Slika 3.2.1: Območja prepovedi krmljenja

Privabljalno krmljenje malih zveri:

- Krmi se s krmo živalskega izvora (v skladu z veterinarskimi predpisi) in sadjem.
- Krma naj bo primerno prikrita in/ali plitvo zagrebena v zemljo.
- Največja dnevna količina dostopne krme ne sme presegati 2 kg.
- Malih zveri ni dovoljeno krmiti v območjih habitatov gozdnih kur.

Krmne njive:

- so načrtovane na 151,2 ha,
- uporaba tujerodnih rastlin (npr. topinambur) ni dovoljena.

Pridelovalne njive:

- načrtovanih je 1,4 ha pridelovalnih njiv.
- Uporaba tujerodnih rastlin (npr. topinambur) ni dovoljena.

Lovskotehniški objekti

Lovsko tehniški objekti so namenjeni lovcem za izvajanje lova in nekaterih biotehničnih ukrepov. Število in izvedba del na teh objektih je načrtovana v obsegu preteklih letih. Ocenjujemo, da so načrtovani ukrepi ustrezni in da bodo pripomogli k ustreznemu upravljanju z lovišči.

3.3 Vpliv divjadi na njeno življenjsko okolje

Škoda, ki jo povzroča divjad

Škoda od divjadi v preteklem obdobju

Preglednica 3.3.1.: Škoda, ki jo je povzročila divjad na lovni površini v preteklem obdobju

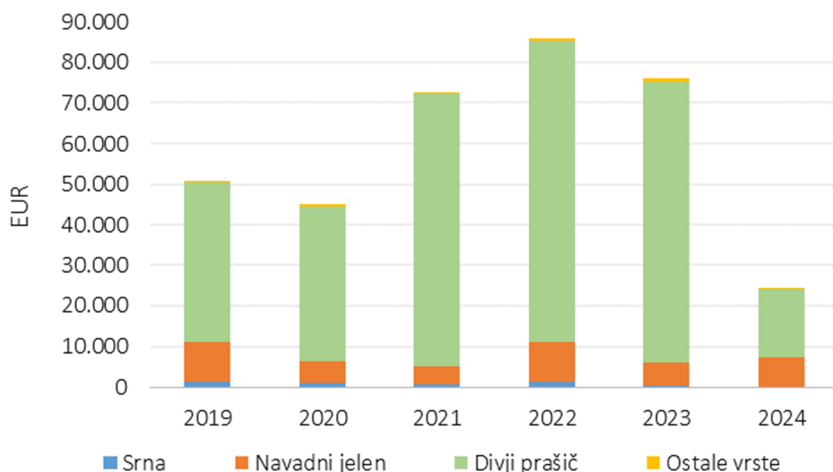
Vrsta divjadi	Kultura	2019 – 2024*		2023 – 2024*	
		Ovrednotena škoda	EUR / 100 ha	Ovrednotena škoda	EUR / 100 ha
srna	kulture	216,55	0,16	50,00	0,04
	vinska trta	462,65	0,35	190,00	0,14
	sadno drevje	139,21	0,10	0,00	0,00
	okrasno drevje, Ind. rastl.	0,00	0,00	0,00	0,00
	oljke	42,50	0,03	0,00	0,00
Skupaj srna		860,91	0,64	240,00	0,18
navadni jelen	kulture	2.572,91	1,92	2.668,56	2,00
	travniki	22,00	0,02	0,00	0,00
	sadno drevje	894,00	0,67	1.252,50	0,94
	vinska trta	2.573,32	1,93	1.909,50	1,43
	oljke	908,33	0,68	487,50	0,36
Skupaj navadni jelen		6.970,55	5,21	6.318,06	4,73
divji prašič	kulture	14.623,18	10,94	12.428,68	9,30
	travniki	28.167,47	21,07	26.170,33	19,58
	grozdje	7.641,31	5,72	4.258,00	3,19
Skupaj divji prašič		50.431,97	37,73	42.857,01	32,06
SKUPAJ PARKLJARJI		58.263,43	43,58	49.415,07	36,97
lisica		0,00	0,00	0,00	0,00
jazbec		46,17	0,03	50,00	0,04
poljski zajec		47,20	0,04	0,00	0,00
šoja		203,60	0,15	250,00	0,19
ostale vrste		13,50	0,01	0,00	0,00
SKUPAJ OSTALO		467,30	0,35	545,00	0,41
VSE SKUPAJ		58.730,73	43,93	49.960,07	37,37

*V preglednici so za obe obravnavani obdobji (2019–2024 in 2023–2024) prikazane povprečne letne vrednosti škode. Vrednost opravljenega dela je od leta 2023 ovrednotena po 10,5 EUR/uro (pred tem 5 EUR/uro).

Povprečna letna ovrednotena škoda od divjadi na lovni površini v obdobju 2023-2024 znaša 86 % povprečne letne ovrednotene škode preteklih 6 let. Ovrednotena je bila na 49.960,07 EUR/leto. Od preteklega dvoletnega obdobja je bila nižja za 36 %.

Največ škode, na lovni površini, je bilo v preteklem šestletnem obdobju ovrednoteno v letu 2022 (85.489,45 EUR), najmanjša pa v letu 2024 (24.179,12 EUR). Škoda med leti precej niha. Posredni vzroki za nihanja vrednosti škod so periodična izboljšanja življenjskih razmer v obliki obrodov gozdnega drevja (žir, želod, kostanj), milejših zim ter posledično povečanje prirastka divjega prašiča.

V brkinskem LUB je delež škode znašal 52 % vse škode v LUO, indeks napram prejšnjemu obdobju pa znaša 92. Najnižja je škoda v LUB Istra, predstavlja 28 % vse škode v LUO in se je nekoliko znižala (indeks 71). Najbolj pa se je znižala škoda v LUB Kras (indeks 42) in znaša 30 % vse škode v LUO. Znižanje števila škodnih primerov je posledica dovolj dostopne naravne hrane (dober obrod plodonosnih drevesnih vrst) ter delno intenziven odstrel divjih prašičev.

Slika 3.3.1: Dinamika vrednosti škode od divjadi na lovni površini v LUO v obdobju 2019–2024

Daleč največ škode so povzročili divji prašiči (85 %), sledi navadni jelen (13 %) ter srnjad, jazbec, poljski zajec in šoja (skupaj 2 %).

Največ ovrednotene škode, ki jo je povzročil divji prašič je bilo na travinji (61 %), sledijo poljščine in vrtnine (29 %) ter grozdje (10 %).

V primerjavi s šestletnim povprečjem, se je vrednost škod, ki jih povzroči jelenjad, najmanj znižala (indeks 91). Največ škod je bilo ovrednotene na vrtninah in poljščinah (42 %), sledijo poškodbe sadnega drevja (20 %) in trt (30 %) ter oljk (8 %).

Škoda od srnjadi je bila evidentirana samo v letu 2023 in je znašala 480 EUR. Od tega je 79 % na vinski trti in 21 % na vrtninah.

Ob razmeroma velikem številu rejcev drobnice in visoke številčnosti šakala so evidentirane škode, ki jih povzroča šakal, razmeroma visoke in kažejo naraščajoč trend. Med leti 2019-2024 je bilo v povprečju obravnavanih 54 primerov na leto, oz. izplačanih 15.736 EUR/leto. V preteklih dveh letih pa je to število naraslo na 77 škodnih primerov na leto, oz. izplačanih 20.794 EUR/leto. Ovrednotena odškodnina je bila za 27 % višja, kot v preteklem ureditvenem obdobju.

Na nelovnih površinah se je tako št. škodnih primerov kot vrednost teh, v primerjavi s preteklim ureditvenim obdobjem, zmanjšala: št. primerov za 29 % in vrednost škod za 32 %. Od škode, ki jo je povzročila parkljasta divjad se je najbolj znižala vrednost škod od jelenjadi (74 % glede na leti 2021-2022) nato od srnjadi (na 70 %) najmanj pa od divjega prašiča (na 26 %). Ovrednotena škoda, ki jo je povzročila šoja, pa se je skoraj trikratnik ovrednotene škode v letih 2021-2022. V primerjavi z leti 2021-2023 se je ovrednotena škoda na nelovnih površinah najbolj znižala na travni ruši, oljkah ter vrtninah.

Največ škod na nelovnih površinah je bilo ovrednotene na sadju oz. sadnem drevju (87.477 EUR/leto), grozdju (17.650 EUR/leto) ter vrtnine in poljščine (9.389 EUR/leto). Skupaj je bilo ovrednotene 124.036,40 EUR/leto škod na nelovnih površinah. Od tega so največ škod povzročili divji prašiči (45 %), šoje (35 %), navadni jelen (13 %), srna (8 %), poljski zajec, jazbec in kuna belica pa manj kot 1 %.

Opravljeni ukrepi za preprečevanje škod od divjadi

Preglednica 3.3.2: Opravljeni ukrepi za preprečevanje škod od divjadi v obdobju 2019–2024

2019–2024*	2023–2024*
Opraviene ure	Opraviene ure
1167	1122

*V preglednici so za obe obravnavani obdobji (2019–2024 in 2023–2024) prikazane povprečne letne vrednosti števila objektov in opravljenih ur.

Večina ukrepov za preprečevanje škod od divjadi se izvaja na kmetijskih površinah (vinogradi, trajni nasadi, občasno njive). Za zaščito se uporabljajo tehnična sredstva (el. ograje, mreže, ...) in kemična odvrčala (Arbin, Trico,...) Količina opravljenega dela in porabljenega materiala sledi potrebam v okolju ter angažiranju oškodovancev in upravljavcev lovišč. V preteklih dveh letih se je število opravljenih ur za izvajanje

preprečevalnih ukrepov nekoliko znižalo, saj se je bil pritisk divjadi (zaradi zadostnih količin naravne hrane) na kmetijske površine v letu 2024 razmeroma majhen.

Načrtovani ukrepi za preprečevanje škod v letih 2025 in 2026

Zaradi škod, ki jih povzročajo razne vrste divjadi (divji prašič, vse več tudi jelenjad, srnjad in poljski zajec), upravljavci lovišč načrtno izvajajo ukrepe za zaščito kmetijskih kultur, predvsem vinogradov in poljščin. Upravljavci lovišč v letih 2025-2026 v svojih načrtih lahko po potrebi namenijo več električnih pastirjev, žičnih ograj ter kemičnih zaščitnih sredstev. Količino sredstev za zaščito se le predvideva. Večina upravljavcev bo sredstva zagotavljala glede na potrebe oškodovancev.

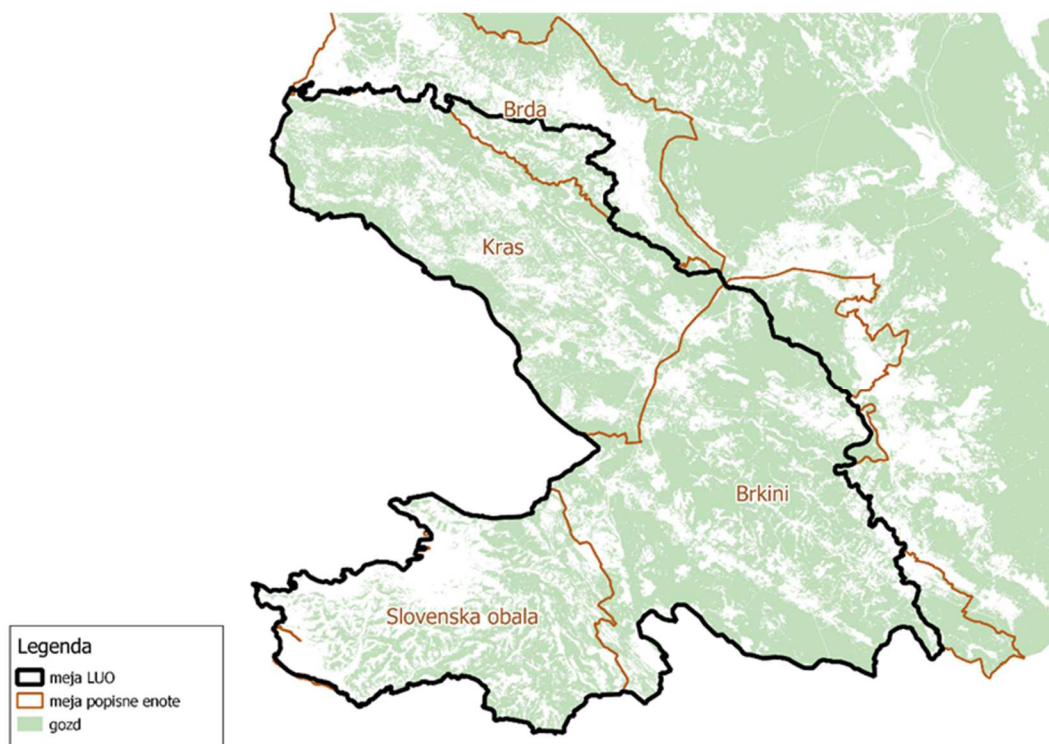
Vsi upravljavci lovišč naj se trudijo poleg ukrepov v populacijah divjadi še več storiti na preventivni zaščiti kmetijskih površin (izvajanje plašenja, in lova z namenom odvrčanja). Na podlagi zaprosila lastnikov kmetijskih ali gozdnih površin se količine sredstev in materiala za zaščito pred divjadjo lahko bistveno povečajo. Na področjih velikih povozov divjadi naj se naslavlja vloga na cestna podjetja za postavitve več novih opozorilnih tabel "divjad na cesti" ter najbolj problematične predele opremi s svetlobnimi in kemičnimi odvrčali.

Sredstva za zaščito so minimalna pomoč pri zaščiti kmetijskih površin, pravilno in zaželeno je, da se sodelovanje med lastniki zemljišč in upravljavci lovišč vzpostavi in poveča v obojestransko korist.

Vpliv rastlinojede divjadi na gozdne ekosisteme

Na ZGS smo na državni ravni izvedli pet zaporednih popisov poškodovanosti gozdnega mladja v letih 2010, 2014, 2017, 2020 in 2024. Med 32 popisnimi enotami (dalje: PE), ki predstavljajo prostorski okvir za izvedbo popisa, v Primorskem LUO z več kot 20 % površine segajo tri PE: Kras, Brkini in Slovenska obala.

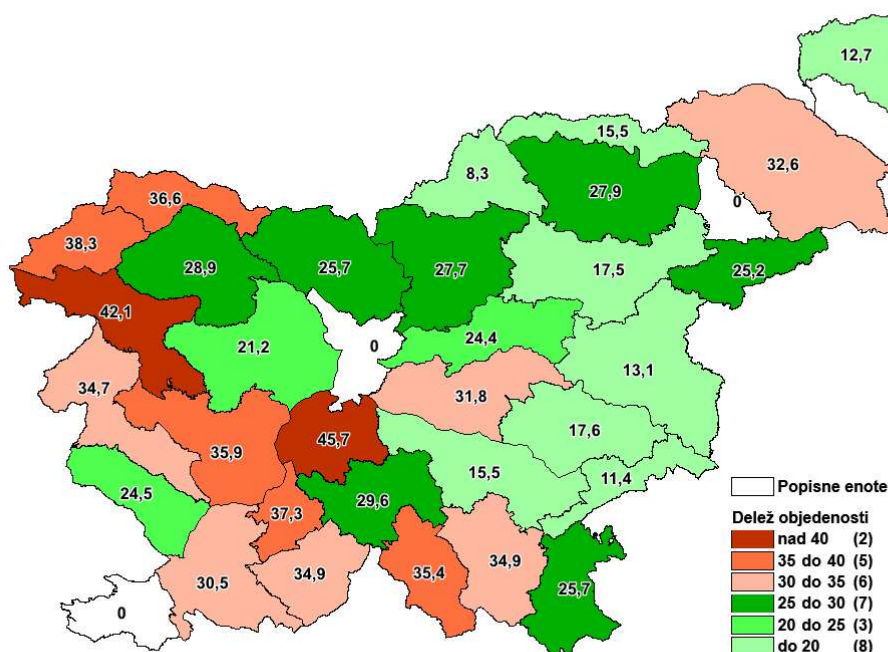
V PE Slovenska obala se popisa objedenosti ne izvajajo, saj se na podlagi mreže stalnih vzorčnih ploskev v tej enoti ne da izločiti 51 popisnih ploskev, na katerih je glavni kriterij razvojna faza - mladje ali sestoje v obnovi.

Slika 3.3.2: Prikaz popisnih enot za ugotavljanje objedenosti gozdnega mladja v LUO

Pri tolmačenju rezultatov popisa objedenosti se je treba zavedati, da so posamezne drevesne vrste v prehrani parkljaste divjadi različno priljubljene. Tako je npr. delež objedenosti plemenitih listavcev lahko zelo visok že pri nizkih gostotah, nasprotno pa je delež objedenosti smreke ali borov praviloma visok pri visokih gostotah divjadi. Raziskave kažejo, da se odvisnost med številčnostjo divjadi in objedenostjo mladja najbolj odraža pri objedenosti bukve. Bukev je med divjadjo srednje priljubljena, prostorsko je zastopana praktično na vseh

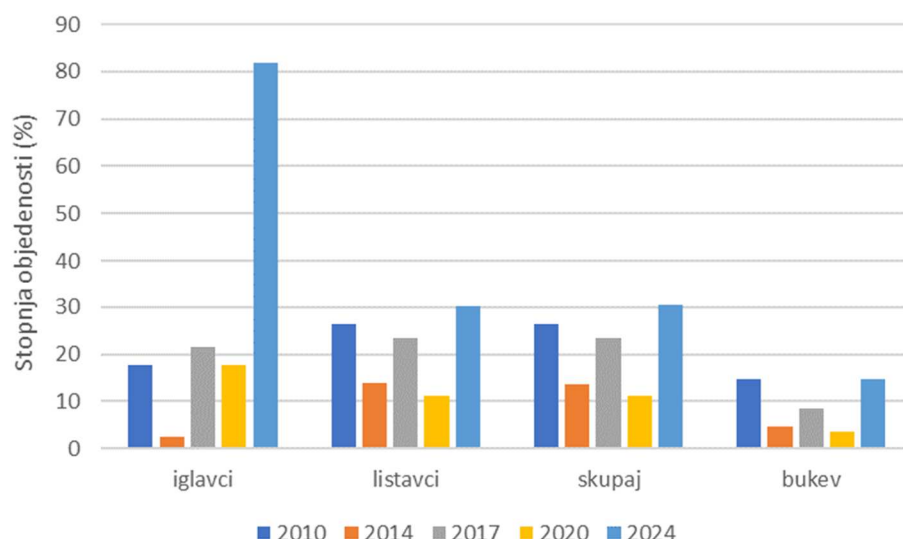
rastiščih in je navsezadnje graditeljica večine sestojev, zato je primerna za ugotavljanje vpliva rastlinojede divjadi na gozdno mladje. Delež bukke v Kraškem GGO ni ravno velik, zato primerjava s preostalimi območji v Sloveniji ni preprosta. Prav tako ni primerno opredeljevanje vpliva rastlinojedov prek objedenosti drugih drevesnih vrst, ki imajo bistveno drugačen status, tako v gozdu kakor tudi v prehranski priljubljenosti (plemeniti listavci).

Slika 3.3.3: Skupna objedenost mladja v letu 2024 po popisnih enotah

V PE Brkini v mladju prevladujejo trdi listavci (55 %), sledi bukev (22 %), hrasti (16 %) ter plemeniti listavci (7 %). Iglavcev in ostalih mehkih listavcev je manj kot 1 %. V letu 2024 je bila skupna objedenost (30,5 %) med vsemi PE v Sloveniji uvrščena rahlo nad povprečjem skupne objedenosti v Sloveniji, objedenost bukke (14,7 %) pa je za 3 % pod povprečno vrednostjo vseh PE. Za to enoto je značilna vrstna pestrost z izrazitim pomanjkanjem iglavcev. Delež objedenosti je višji kot v zadnjem popisu. Dejstvo, da je vrstna bukke največja v najvišjem višinskem razredu, je dober pokazatelj, da so za jelenjad bolj priljubljene drevesne vrste iz skupine trdih in plemenitih listavcev. Z večjo številčnostjo jelenjadi je višji tudi skupni delež objedenosti višinskega razreda R4, predvsem pa je delež objedenosti bolj priljubljenih drevesnih vrst mehkih, plemenitih listavcev in hrastov v srednjih višinskih razredih zelo visok in vpliva na vrstno sestavo mladja. Ne glede na stopnjo poškodovanosti pa razvoj mladja med popisi nakazuje podobne trende, vsaj kar se tiče drevesne sestave, zato je treba vzroke za zmanjševanje pestrosti iskati tudi v drugih dejavnikih in ne samo v objedanju rastlinojede divjadi.

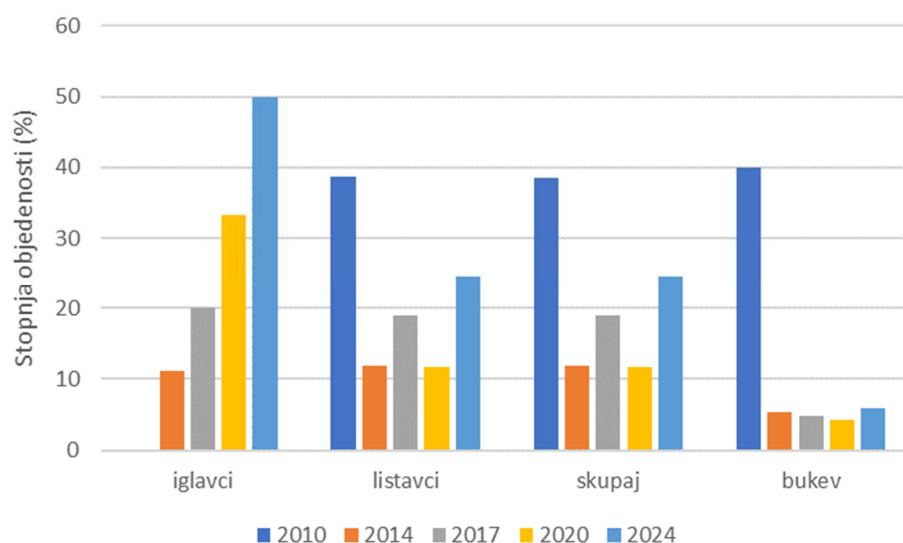
V PE Brkini poškodovanost gozdnega mladja med leti izmenično močno niha (slika 3.3.4). Za vse popise je značilno, da delež hrastov v srednjih višinskih razredih drastično upade. Med tem, ko se delež bukke postopoma povečuje in v zadnjih dveh popisih predstavlja več kot 40 % v najvišjem višinskem razredu. Tudi plemeniti listavci imajo med razredi razmeroma konstanten delež v mladju. Zaradi priljubljenosti vrst, je delež poškodovanosti pričakovano visok, vendar se z dovolj razpoložljive svetlobe razmeroma uspešno vraščajo v višje razrede.

Slika 3.3.4: Primerjava stopnje objedenosti (skupin) drevesnih vrst med zaporednimi popisi v popisni enoti Brkini

V PE Kras je bila v letu 2024 skupna objedenost 24,5 % kar je za dobra 2 % pod povprečjem vseh PE v Sloveniji. Objedenost bukve (5,9 %) pa je za 11,8 % pod povprečno vrednostjo vseh PE. Za enoto je značilna vrstna pestrost z izrazitim pomanjkanjem naravnega mladja, še posebej iglavcev. S sanacijo in pomladitvijo gozdov na požarišču Goriški kras, bo v prihodnosti naravnega mladja bistveno več, ki pa bo zelo zgoščeno na določenem območju. V primerjavi s prejšnjim popisom, se drevesna sestava v mladju ni bistveno spremenila. Na račun povečanja plemenitih listavcev, se je nekoliko zmanjšal delež hrastov v mladju. Največ je v mladju trdih listavcev (m. jesen, gaber,...), ki predstavljajo 66 % mladja, katerih poškodovanost je 21 %. Delež hrastov je 16 % (poškodovanih je 30 %), plemenitih listavcev 12 % (poškodovanih je 47 %) in bukve 6 % (poškodovanost 6 %). Delež hrastov se v vseh popisih najbolj zniža v razredu 30-60 cm, čeprav se delež poškodovanih hrastov v teh razredih med popisi močno spreminja. Mladje se v glavnem pojavlja v manjših pomlajenih površinah oz. manjših naključnih presvetljenih zaplatah. Problem v popisni enoti predstavlja zlasti nezadostno preraščanje hrastov iz nižjih višinskih razredov v višje.

Tudi v PE Kras delež objedenosti med popisi izmenično močno niha. V vseh popisih predstavlja težavo drastičen upad deleža hrastov v srednjih razredih. V zadnjem popisu, pa se tudi delež v višjih razredih postopno znižuje. Medtem ko se delež plemenitih listavcev v razredih postopno povečuje. V zadnjem popisu predstavljajo kar 19 % mladja v najvišjem razredu.

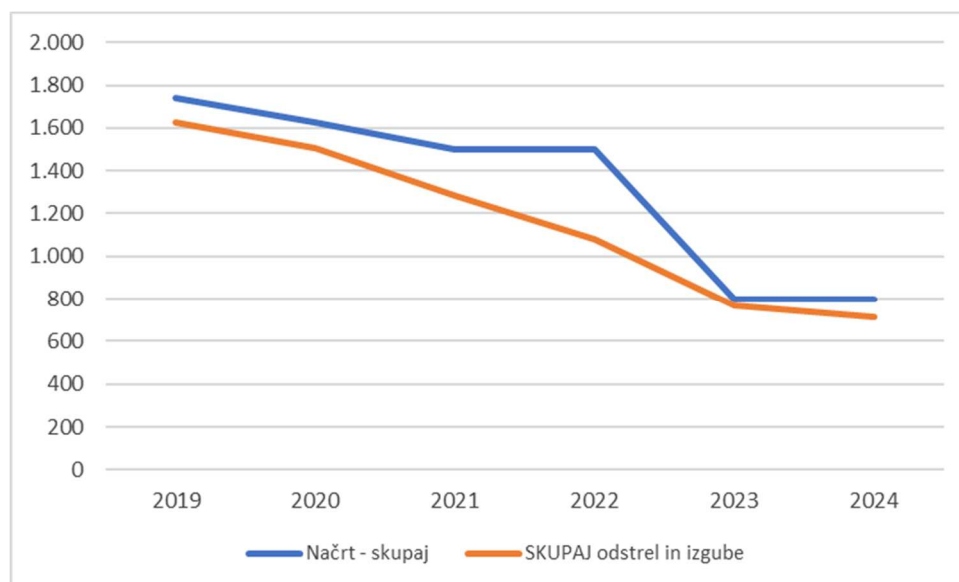
Slika 3.3.5: Primerjava stopnje objedenosti (skupin) drevesnih vrst med zaporednimi popisi v popisni enoti Kras

4 ŽIVALSKES VRSTE - DIVJAD

4.1 Evropska srna

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Višina odvzema

Slika 4.1.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema srnjadi v obdobju 2019–2024

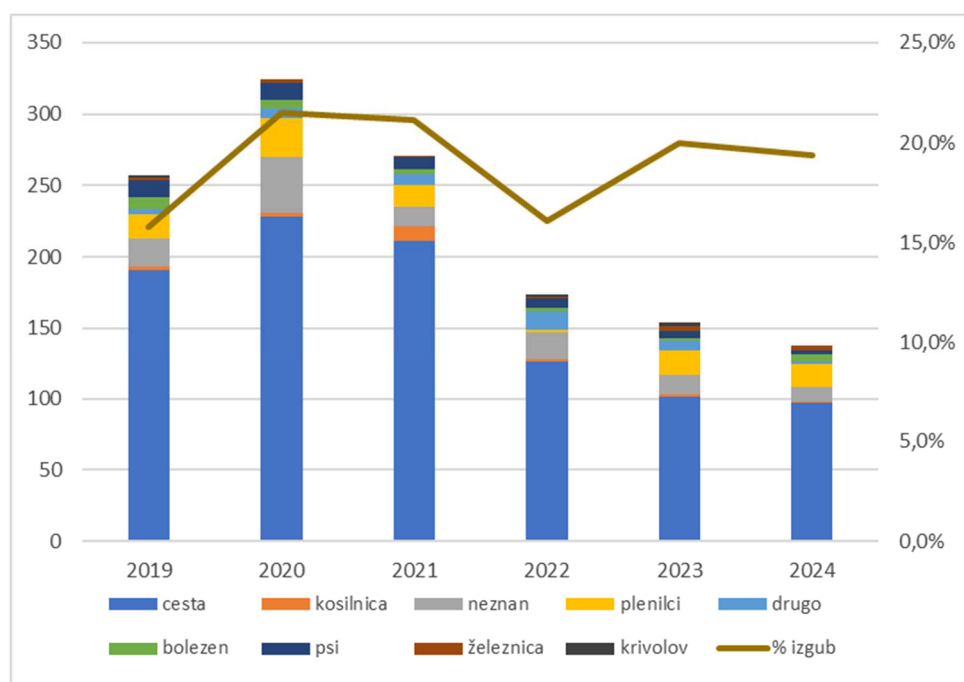
Odvzem srnjadi v LUO ima v zadnjih šestih letih izrazito padajoč trend, pri čemer je bil vselej nakazan problem realizacije odvzema mladičev. Povprečna šestletna realizacija znaša 87,6 % in se z leti zmanjšuje. Povprečna intenziteta odvzema je z 1,22 živali/100 ha lovne površine leta 2019 padla na 0,55 živali/100 ha lovne površine v letu 2024. Na nakazane spremembe smo se odzivali z zmanjšanjem načrta odvzema in tako posledično zviševali delež realizacije. Odvzem je nižji za dobrih 53 %, kar je prav gotovo posledica nižje številčnosti srnjadi.

Odvzem srnjadi v preteklih dveh letih je znašal 1.483 osebkov, kar glede na načrtovani odvzem 1.600 osebkov znaša 92,7%. Odvzem je številčno najnižji odkar je oblikovano Primorsko LUO in nakazuje izrazit padec številčnosti srnjadi. Vzroke za padec številčnosti povezujemo s spremembo krajine - slabšanje kvalitete habitata srnjadi, klimatskih spremembah - vpliv poletne suše na zgodnjo smrtnost mladičev (pred lovno dobo), njihovo zimsko telesno maso in posledično dolgoročno individualno kondicijo ter medvrstne vplive z jelenjadjo, divjimi prašiči, šakali in velikimi zvermi.

Starostno-spolna struktura odvzema

V strukturi odvzema preteklih šest let spolno razmerje znaša 50,3 % moškega in 49,3 % ženskega. Delež mlade srnjadi (mladiči in enoletni ne glede na spol) je 50,1 %. V starostni strukturi odvzema je delež starejših srnjakov 25,2 %, delež starejših srn dobrih 24,7 %. Vezava odstrela starejših srnjakov s starejšimi srnami je 98 %. Povprečna starostna struktura odvzema je mladiči M spola slabih 12 %, lanščaki dobrih 13 %, mladiči Ž spola 13 % in mladice 12 %. Povprečna letna intenziteta odvzema srnjadi je 0,87 živali/100 ha lovne površine.

V preteklih dveh letih je struktura odvzema še nekoliko bolj porušeno v korist moškega (52,2 %) napram 47,8 % ženskega spola. V moškem delu populacije predstavlja odvzem mladičev 12,3 %, enoletnih srnjakov 13,2 % in starejših srnjakov dobrih 26,6 %. V ženskem delu pa mladiči 12,8 %, mladice 12,2 % in starejše srne 22,7 %. Skupni odvzem mlajših osebkov (mladičev in enoletnih ne glede na spol) je nizek – le 50,6 % od 55 % načrtovanih. Delež odvzema starejših srnjakov je 25,2 %. Delež odvzema starejših srn je 24,7 %. Skupni odvzem starejše srnjadi je 49,4 %, kar je preveč in odstopa od načrtovanega (42 %). Povprečna vezava odstrela starejših srn napram starejšim srnjakom je bila 85 %. Povprečna letna intenziteta odvzema srnjadi za pretekli dve leti je 0,55 živali/100 ha lovne površine in je najmanjša v zadnjih desetih letih.

Višina, delež in vzroki izgub

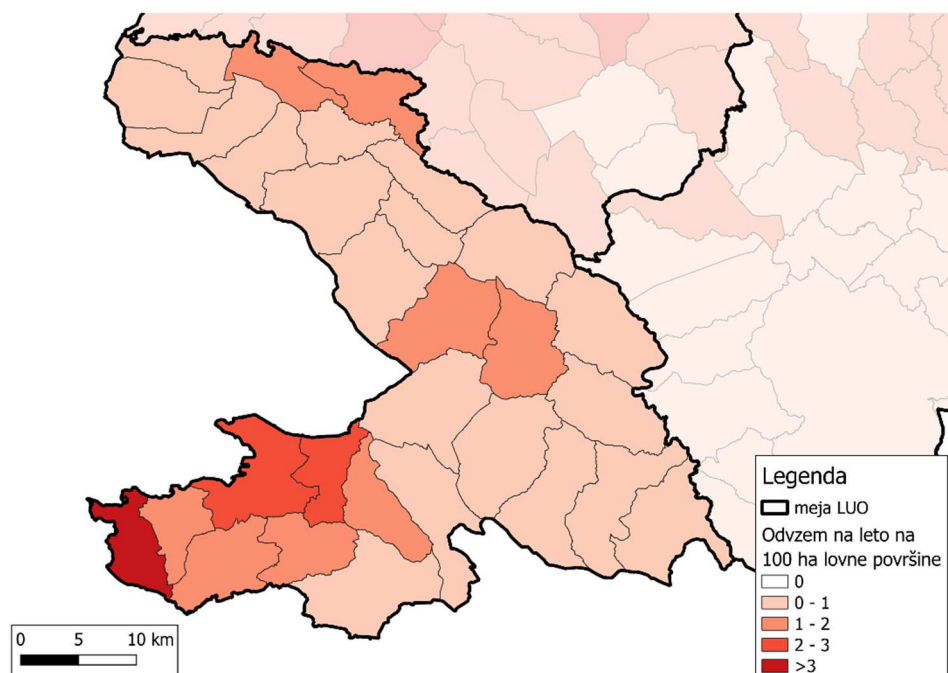
Slika 4.1.2: Gibanje višine, strukture in deleža izgub srnjadi v obdobju 2019–2024

Delež ugotovljenih izgub v preteklih dveh letih se je glede na šestletno povprečje (18,9 %) nekoliko povečal in znaša 19,7 % celotnega odvzema. Strukturno je nenaravnih 75 %, 25 % pa je naravnih izgub. Največji delež izgub je še vedno v cestnem prometu 68 % ali 13 % celotnega odvzema. Izgube zaradi bolezni so se glede na preteklo obdobje rahlo povečale in znašajo dobra 2 % izgub. Evidentiranih izgub od plenilcev je več, katerih delež je dobrih 11 % vseh izgub ali 2 % celotnega odvzema. Pri izgubah je spolno razmerje izrazito porušeno v korist Ž spola (67 %). V strukturi izgub izrazito prevladujejo stare srne 2+ s 33 % deležem.

Telesne mase mladičev in enoletnih osebkov

Telesne mase se v preteklem šestletnem obdobju niso bistveno spreminjale. Za gibanje telesnih mas je značilno rahlo nihanje v povprečju po letih in po strukturi. Ta nihanja pripisujemo spremembam različnih okoljskih dejavnikov, ne pa pomembnejšim spremembam v populaciji.

Prostorska razporeditev odvzema

Slika 4.1.3: Prostorska razporeditev odvzema srnjadi v LUO v obdobju 2019–2024

Najvišje povprečne letne odvzeme srnjadi v preteklih šestih letih so dosegala lovišča v LUB Istra, predvsem lovišča Strunjan (nad 3 osebke/100 ha/leto), Koper in Dekani (oba 2-3 osebke/100 ha/leto). Odvzeme med 1 in 2 osebke/100 ha/leto v Istri dosegajo Izola, Šmarje, Marezige, Rižana, v LUB Brkini Timav – Vreme in Gaberk – Divača, v LUB Kras pa Brje – Erzelj in Tabor – Dornberk.

Ocena stanja populacije

Vsakoletni padec odvzema nakazuje še vedno nižanje številčnosti srnjadi. Padec številčnosti je najmočnejši v LUB Kras, oz. v območjih kjer so poletne suše najdaljše in najmočnejše, kjer ni površinskih voda ter v loviščih z večjo številčnostjo šakala, divjih prašičev in stalno prisotnostjo volka. V zadnjih dveh letih se je ta padec izraziteje razširil v zgornji del LUB Istra ter zelo izrazito tudi na LUB Kras (predvsem spodnji del Krasa). Starostna struktura populacije srnjadi je v primerjavi s preteklim obdobjem nekoliko slabša; manj je predvsem mladičev in enoletnih osebkov. Razlog za porušeno starostno strukturo so vse dolgotrajne suše, sprememba krajine (zaraščanje in izguba gozdnega roba) ter vpliv plenilcev. Zdravstveno stanje je v večini območja dobro. Večjih poginov, ki so bili zabeleženi v preteklosti zlasti v LUB Istra, ni. Del območja, ki ga je v letu 2014 prizadel žled, je presvetljen in bo lahko v tem ter naslednjih letih srnjadi nudil dobre prehranske pogoje. Podoben potencial ima tudi umetno ali naravno obnovljeno požarišče na Krasu.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Upravljanje s srnjadjo je bilo le delno uspešno. Kljub močno znižanem načrtovanem odvzemu, izredno nizka realizacija v nekaterih loviščih in večja odstopanja pri odvzemu mladičev, nakazuje nižanje številčnosti srnjadi. Glede na postavljene cilje dolgoročnega načrta 2021-2030 in kazalnike kontrolne metode ocenjujemo, da je srnjad v Primorskem LUO:

- prostorsko prisotna na celém območju z padajočim trendom številčnosti;
- številčnost je največja v obalnem delu Istre, najnižja pa v predelih s povečanim vplivom zveri (šakal v kraškem LUB, volk v brkinskem LUB),
- previsok je odzem pri starejših živalih in prenizek pri mladičih obeh spolov (18 lovišč ne dosega 70 % odvzema m ali ž kategorije 0+ in 1+), spolna struktura odvzema je v rahlo korist moškega spola,
- vitalnost populacije se vsaj ponekod zmanjšuje,
- škode v prostoru so minimalne, medvrstni odnosi z drugimi rastlinojedi so stabilni in nimajo posebnega vpliva,
- v prostoru je zaznan očiten negativni vpliv plenilcev, zlasti šakala in volkov.

Populacijski trend srnjadi ni odvisen samo od upravljaljskih ukrepov, temveč je močno pogojen s spremembami v okolju.

Operativni cilji

Cilj upravljanja s srnjadjo je preprečiti upadanje vitalnosti populacije, kar predvsem pomeni zadrževati nižanje številčnosti. V loviščih Strunjan in Koper, kjer je vpliv plenilcev majhen ali ga ni, skušamo preprečiti neželene vplive srnjadi v okolju, kar pomeni da ohranjamo dovolj visok odvzem.

Ukrepi in usmeritve

Prostorski okvir obravnave

Prostorsko srnjad obravnavamo v okviru populacije Primorskega LUO. Srnjad se pojavlja v vseh loviščih. Zaradi specifičnosti posameznih delov območja in neodvisnosti med seboj, ukrepe v populaciji srnjadi obravnavamo tudi v okviru LUB: Kras, Brkini in Istra.

Višina in starostno-spolna struktura odvzema

V letih 2025-2026 načrtujemo odvzem v višini 1.432 živali. Načrti so primerjalno s preteklim obdobjem nižji pri loviščih, kjer je bila realizacija številčno nižja ali strukturno neusklajena. So pa nekatera lovišča predlagala tudi višji odvzem, kot v preteklem obdobju.

Preglednica 4.1.1: Načrtovan odvzem srnjadi v LUO

mladiči M in lanščaki	358 (25 %)
srnjaki 2+	358 (25 %)
mladiči Ž	216 (15 %)
mladice in srne 2+	500 (35 %)
SKUPAJ: 1.432 (100 %)	

Preglednica 4.1.1: Načrtovan odvzem srnjadi po LUB

Območje	Načrtovan odvzem	Delež
Kras	192	13%
Brkini	536	38%
Istra	704	49%
LUO	1.432	100%

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Dopustna odstopanja skupnega odvzema in odvzema v vsaki starostno-spolni kategoriji znašajo ± 20 %. V primeru, da dopustno odstopanje -20 % od načrtovane skupne višine odvzema pomeni manj kot 10 osebkov, dopustno odstopanje navzdol znaša 10 osebkov. V primeru, da dopustno odstopanje -20 % od načrtovane višine odvzema posameznega starostno-spolnega razreda pomeni manj kot 3 osebe, dopustno odstopanje navzdol za posamezen starostno-spolni razred znaša 3 osebe.

Vezava odstrela srn in mladic na odstrel srnjakov 2+

V loviščih, kjer načrtovani odvzem znaša enako ali več kot 1 osebek/100 ha/leto, mora višina odstrela srn in mladic (združen razred) znašati vsaj 120 % višine odstrela srnjakov 2+. V loviščih, kjer načrtovani odvzem znaša manj kot 1 osebek/100 ha/leto, te vezave ni. V primeru, da bi zagotavljanje predpisane višine vezave pomenilo preseganje dopustnih odstopanj odvzema srn in mladic, navedene vezave ni potrebno dosegati (dopustna odstopanja so nadrejeno pravilo).

Prilagoditve na območjih redne prisotnosti volka/risa/šakala

V primeru ocene, da je populacija srnjadi lokalno ogrožena, je možno celo, da se odvzema srnjadi ne načrtuje (načrtuje se odvzem 0).

V loviščih z redno prisotnostjo volka/risa/šakala in načrtovanim prihodnjim odvzemom srnjadi do 2 osebka na 100 ha veljajo v nadaljevanju navedene upravljaljske prilagoditve.

Lovišča z načrtovanim povprečnim letnim odvzemom **do 1 osebek na 100 ha lovne površine** (*Fajti Hrib, Trstelj-Kostanjevica, Tabor-Dornberk, Jezero-Komen, Dolce-Komen, Brje-Erzelj, Štanjel, Kras-Dutovlje, Vrhe-Vrabče, Raša-Štorje, Tabor Sežana, Gaberk-Divača, Senožeče, Videž-Kozina, Timav-Vreme, Gradišče-Košana, Prem, Bukovca, Brkini, Žabnik-Obrov, Slavnik-Materija, Kojnik-Podgorje, Rižana, Istra-Gračišče, Šmarje, Izola*):

- Dopustna odstopanja realizacije odvzema za vse razrede in skupaj znašajo -100 % in +20 %.
- Vezava odstrela srn in mladice z odstrelom srnjakov 2+ v teh loviščih ne velja.

Lovišča z načrtovanim povprečnim letnim odvzemom **nad 1 do 2 osebkov na 100 ha lovne površine** (*Marezige, Koper*):

- Dopustna odstopanja realizacije odvzema za vse razrede in skupaj znašajo -40 % in +20 %.
- Vezava: višina odstrela srn in mladice znaša vsaj 60 % višine odstrela srnjakov 2+.

Lovišča z načrtovanim povprečnim letnim odvzemom **nad 2 osebkov na 100 ha lovne površine** (*Dekani, Strunjan*):

- Na teh območjih se kljub redni prisotnosti volka/risa/šakala upravljanje srnjadi načrtuje isto kot na območjih brez redne prisotnosti volka/risa/šakala.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

Preseganje realiziranega odvzema od načrtovanega prek meja dopustnih odstopanj, ki bi nastala kot posledica evidentiranih izgub srnjadi po končani lovni dobi na posamezno spolno in starostno kategorijo, kot posledica vezave odstrela srn 2+ v odnosu do srnjakov 2+ ali po izpolnitvi načrtovanega odvzema v posamezni spolni in starostni kategoriji, ne šteje kot kršitev določil načrta.

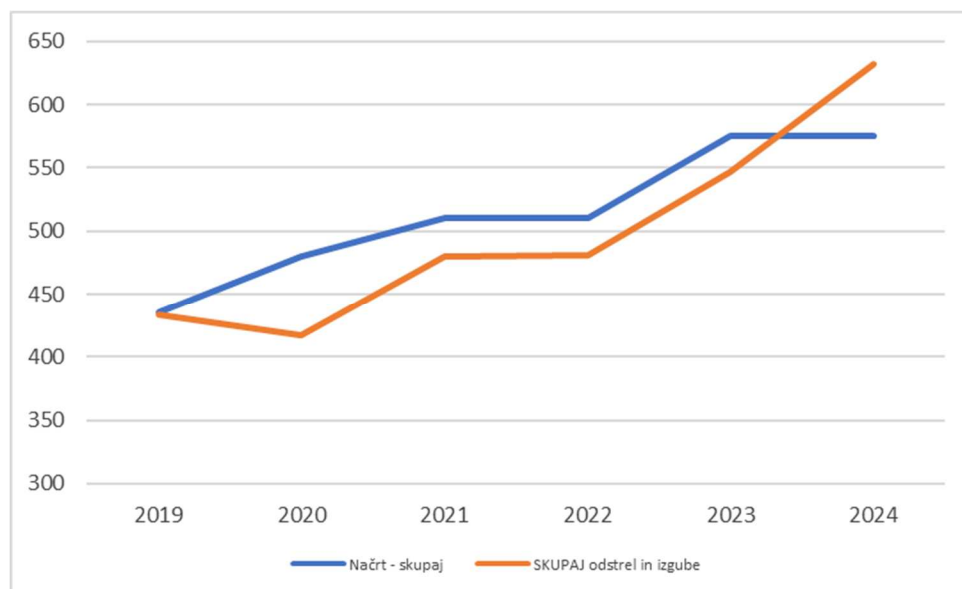
Zaradi ohranjanja nosilnega srednjega starostnega razreda naj se odstrel v vseh kategorijah prvenstveno usmeri v telesno šibkejšo srnjado.

Odstrel srnjadi naj se prvenstveno v gozdovih - na površinah, kjer se vrši obnova gozda ter obvezno na večjih požariščih, ter območjih, kjer nastajajo večje škode (vinogradi, oljčniki in sadovnjaki). Konkretno naj se tudi v letih 2025-2026 še vedno vrši dovolj visok odstrel srnjadi na območjih obnov požarišč na Goriškem krasu, Šumki, v Črnotičah, Ospu ter ob prometnicah, kjer so izgube velike.

4.2 Navadni jelen

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Višina odvzema

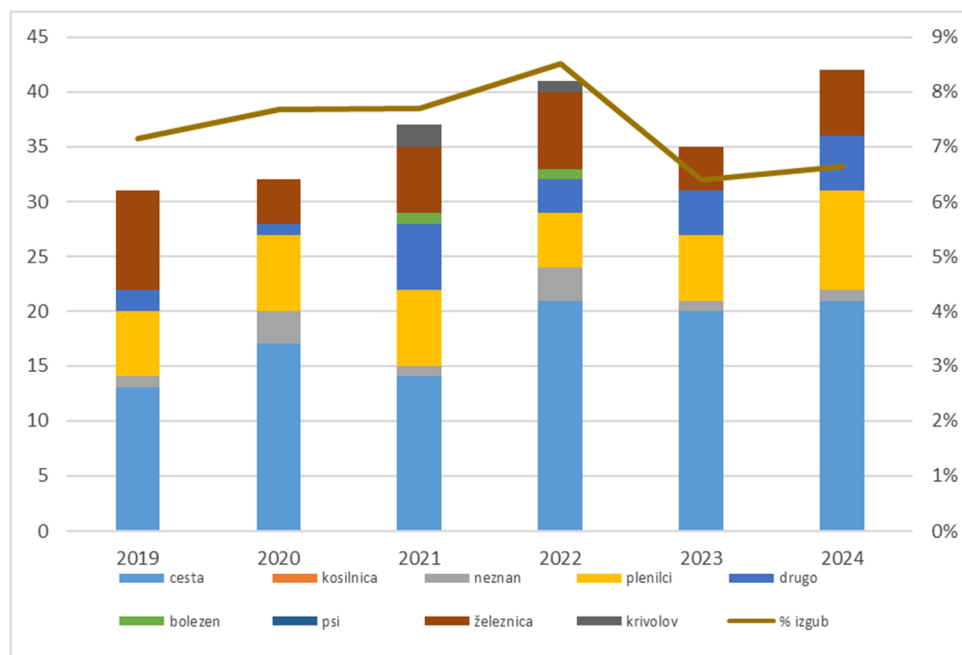
Slika 4.2.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema jelenjadi v obdobju 2019–2024

V preteklih dveh letih je bilo od 1.150 načrtovanih osebkov odvzetih 1.179. Kar pomeni 102,5 % realizacijo. Kljub rahlemu padcu v letu 2020, ima odvoz stalen naraščajoč trend. Spolna struktura odvzema je v korist ženskega spola – delež Ž spola je 53 % - kar je manj od načrtovanega (56 %). Porazdelitev odvzema po starostnih kategorijah je razmeroma dobra in nekako v skladu z načrtovano. V starostni strukturi je delež odvzema telet nekoliko nizek – 33 % (načrt 36 %), dober oz. celo presežen je odvoz kategorije enoletne jelenjadi obeh spolov – odvoz 19 % (načrt 18 %). Presežen je tudi načrtovani odvoz starejših osebkov (odvoz 48 %, načrt 46 %).

M spol je presežen v razredih 1+ vendar predvsem na račun povečanega odstrela v območjih, kjer je jelenjad nezaželena in kjer odstrela nismo omejili oz. je zaželeno, da je ta čim večji. Presežen je tudi odvoz jelenov v kategoriji 2-4.

Starostno-spolna struktura odvzema

V starostni in spolni strukturi odvzete jelenjadi je v preteklem šest letnem obdobju bilo odvzetih 48 % jelenjadi moškega spola in 52 % ženske jelenjadi. To je ugodno, saj tako razmerje bistveno prispeva k usklajenosti jelenjadi z okoljem. Odvoz trofejnih jelenov je v povprečju znašal 22 %, kar je rahlo več od načrtovanega. Odvoz košut 2+ v posameznih letih nekoliko niha. Šestletno povprečje pa znaša 25 %, kar je nekoliko pod načrtovanim. Med prvo in drugo polovico dekad obstaja značilna razlika med poseganjem v košute - v prvi polovici je bil 19 %, v drugi pa 25 %.

Višina, delež in vzroki izgub

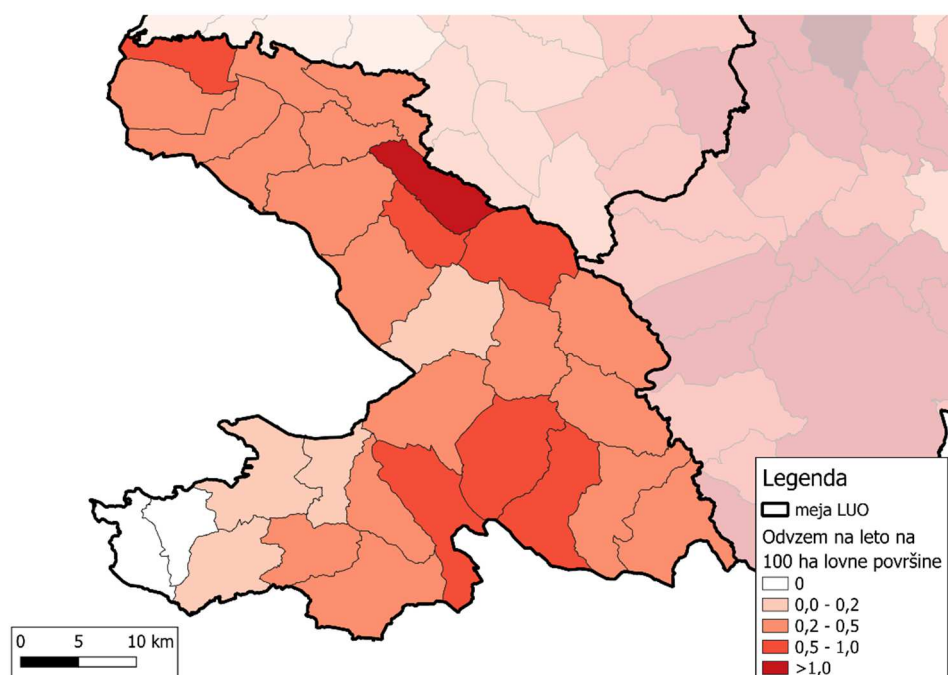
Slika 4.2.2: Gibanje višine, strukture in deleža izgub jelenjadi v obdobju 2019–2024

V preteklem šestletnem obdobju je bilo skupaj evidentiranih 218 izgub. Delež izgub v odvzemu je v povprečju dobrih 7 % in niha med 6 % in 9 %. Največ izgub (49 %) je zaradi povozov na cestah. V LUO so znatne tudi izgube zaradi plenilcev (18 %), povozov jelenjadi na železnici (17 %), drugih vzrokov (10 %) ter bolezni (1 %). Dobrim 4 % izgub ni bilo mogoče določiti vzroka in se jih je opredelilo kot neznano. Delež t.i. naravnih izgub, ki so posledica delovanja okolja, je bil 34 %. Z večanjem številčnosti jelenjadi v zadnjih letih se večja tudi število izgub. V primerjavi s prejšnjim desetletnim obdobjem se je najbolj povečal delež izgub od plenilcev.

Telesne mase telet in enoletnih osebkov

Telesne mase se v preteklem šestletnem obdobju niso bistveno spreminjale. Za gibanje telesnih mas je značilno rahlo nihanje v povprečju po letih in po strukturi. Ta nihanja pripisujemo nihanjem različnih okoljskih dejavnikov, ne pa pomembnejšim spremembam v populaciji.

Prostorska razporeditev odvzema

Slika 4.2.3: Prostorska razporeditev odvzema jelenjadi v LUO v obdobju 2019–2024

Najvišje gostote odvzema dosegajo lovišča v okolici doline reke Raše in Tera (Vrhe – Vrabče, Raša – Štorje, Senožeče), ter lovišča v okolici Slavnika (Slavnik – Materija, Žabnik – Obrov in Kojnik – Podgorje).

Ocena stanja populacije

Številčnost jelenjadi v Primorskem LUO narašča. Še vedno se tako prostorsko kot tudi številčno širi v večini lovišč znotraj LUO. Najizrazitejša je širitev po Krasu, v Vipavsko dolino in iz zaledja Istre proti morju (dolina reke Dragonje). V Istri in Čičariji je opazno tudi širjenje iz R Hrvaške. Avtocestna povezava notranjosti države z obalo in R Italijo je ustvarila umetno pregrado, ki predstavlja veliko oviro pri migracijah jelenjadi v notranjost LUO, zato je številčnost jelenjadi v posameznih območjih odvisna tudi od ukrepov v populacijah jelenjadi sosednjih LUO ter R Hrvaške. Naravne danosti primorskega območja so za jelenjad zelo ugodne, saj ji zaraščajoče površine, ki se združujejo v večje komplekse zaprte gozdne krajine, nudijo dovolj dobre prehranske in bivalne pogoje. Zdravstveno stanje jelenjadi je dobro. Vpliva zime na dinamiko populacije jelenjadi v LUO ne zaznavamo. V zelo močni in dolgotrajni suši se jelenjad v Istri in na Krasu pomika v predele z več površinskimi vodami. Škode na poljščinah, vinogradih in trajnih nasadih so prisotne. Predvsem v letih z malo naravne ponudbe hrane so lahko mestoma tudi problematične, a zaenkrat še obvladljive. Vpliv jelenjadi na gozdno mladje se je nekoliko povečal vendar na doseganje gozdnogojitvenih ciljev bistveno še ne vpliva.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Pri jelenjadi smo večino ciljev realizirali. Tudi vpliv na okolje v osrednjem brkinsko kraškem delu je majhen, objedenost in škode nizke. Neuspešni smo bili le pri širjenju populacije v predele, kjer je jelenjad nezaželena – zgornja Vipavska dolina, vinogradniški del Krasa in širši priobalni pas Slovenske Istre. Slednje je težko uresničiti, saj je pritisk jelenjadi v zanje zelo ugodne habitate pač prevelik.

Operativni cilji

Osrednje območje jelenjadi ostaja LUB Brkini. Tu je cilj zadržati naraščanje oz. ohranjanje številčnosti, kar pomeni tudi zagotavljanje dovolj visoke prehranske kapacitete za velike zveri. V ostalih predelih LUO je cilj znižanje številčnosti, v Istri in na Krasu tudi preprečevanje nadaljnjega prostorskega širjenja populacije. Cilj upravljanja je stabilna številčnost, ki bi zagotavljala trajnostni odvzem ter ohranjala ugodno stanje vpliva jelenjadi na kmetijstvo in pomlajevanje v gozdu.

Spolna in starostna struktura se ohranja. Odvzem rodne del populacije mora biti ciljem prilagojen, v območjih neželene prisotnosti jelenjadi je treba stremeti k popolni odstranitvi rodne del populacije.

V LUB Brkini je treba povečati tako število kot površino pašnih površin, povečati površino mladovji ter površino grmišč. Na Krasu in v Čičariji pa tudi število vodnih virov.

Ukrepi in usmeritve

Prostorski okvir obravnave in conacija prostora

Jelenjad obravnavamo enotno v okviru Primorskega LUO. Odvzem (tako načrt kot tudi realizacijo) pa zaradi enostavnejšega spremljanja ter pregleda prikazujemo ločeno po LUB.

Pri načrtovanju posegov v populacijo jelenjadi ostalo območje v LUO obravnavamo ločeno od območja stalne prisotnosti volkov, ki zajema lovišča Senožee, Timav – Vreme, Gradišče – Košana, Prem, Bukovca, Brkini, Žabnik – Obrov in Slavnik – Materija.

Za potrebe optimalnega upravljanja jelenjadi v LUO lovišča uvrščamo v eno od treh kategorij. V nadaljevanju za posamezno kategorijo navajamo režim upravljanja jelenjadi in pripadajoča lovišča.

Osrednje območje.

Lovišča: Vrhe – Vrabče, Raša – Štorje, Gaberk – Divača, Senožee, Videž – Kozina, Timav – Vreme, Gradišče – Košana, Prem, Bukovca, Brkini, Žabnik – Obrov, Slavnik – Materija, Kojnik – Podgorje, Rižana in Istra – Gračišče.

Za lovišča v tem območju načrtujemo odvzem jelenjadi skladno s starostno-spolno strukturo, ki je prikazana v preglednici 4.2.2.

Robno območje.

Lovišča: Fajti Hrib, Trstelj – Kostanjevica, Jezero – Komen, Dolce – Komen, Štanjel, Kras – Dutovlje, Tabor Sežana, Marezige, Dekani, Šmarje

Lovišča robnega območja lahko lovijo jelenjad številčno neomejeno in v določenem razmerju vso jelenjad, ki jo je mogoče odstreliti. Pri tem je odstrel telet, junic, lanščakov in košut je neomejen. Odstrel jelena 2+ je možen ob predhodnem odstrelu 1-3 osebkov mulaste jelenjadi (telet, junic, košut), od tega vsaj ene junice ali košute. Obvezen odstrel mulaste jelenjadi se lahko izvede pred odstrelom jelena 2+, lahko pa tudi naknadno. V slednjem primeru se do odstrela predpisanega števila mulaste jelenjadi zadrži odstrel naslednjega jelena 2+.

Območje neželene prisotnosti.

Lovišča: Koper, Izola, Strunjan, Brje – Erzelj, Tabor – Dornberk

Lovišča neželene prisotnosti lahko lovijo jelenjad številčno neomejeno in v določenem razmerju vso jelenjad, ki jo je mogoče odstreliti. Odstrel telet, junic, lanščakov in košut je neomejen. Odstrel jelena 2+ je možen ob predhodnem odstrelu 1-3 osebkov mulaste jelenjadi (telet, junic, košut), od tega vsaj ene junice ali košute. Obvezen odstrel mulaste jelenjadi se lahko izvede pred odstrelom jelena 2+, lahko pa tudi naknadno. V loviščih, kjer se jelenjad pojavlja na novo, je odvzem jelenjadi vseh starostno-spolnih razredov neomejen do odstrela 5 jelenov 2+ v zadnjem 10-letnem obdobju, nato se uvede zgoraj naveden sistem upravljanja. Na območjih, kjer nastajajo pogoste dokazljive škode po jelenjadi, se z dvoletnimi načrti LUO lahko dovoli neomejen odstrel jelenjadi vseh starostno-spolnih razredov.

Višina in starostno-spolna struktura odvzema

Za leti 2025 in 2026 se v Primorskem LUO načrtuje **odvzem 1.426 živali**. Načrt izločitev po LUB upošteva predvsem ugotovitve o lokalno povečanih koncentracijah jelenjadi. Podrobnejša struktura načrtovanega odvzema, ki je deloma tudi posledica usklajevanj delitve načrtovanega odvzema na tri upravljavske cone in lovišča, je sledeča:

Preglednica 4.2.1: Načrtovan odvzem jelenjadi v LUO

območje	načrt 2023 - 2024	načrt 2025-2026	index
KRAŠKI LUB	492	582	118
BRKINSKI LUB	554	688	124
ISTRSKI LUB	104	156	150
SKUPAJ LUO	1.150	1.426	125

Preglednica 4.2.2: Načrtovan odvzem jelenjadi v osrednjem območju

starostni razred	moški spol	ženski spol
0+	322 (32 %)	
1+	90 (9 %)	110 (11 %)
2-4	130 (13 %)	260 (26 %)
5+	100 (10 %)	
SKUPAJ: 1.012 (100 %)		

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema*Preglednica 4.2.3: Dopustna odstopanja (%) od načrtovanega odvzema jelenjadi*

starostni razred	moški spol	ženski spol
0+	-15, +50	
1+	-20, +70	-20, +70
2-4	-100, +35	-15, +50
5+	-100, +35	
SKUPAJ	-15, +50	

V primeru, da dopustno odstopanje -15 % od načrtovane skupne višine odvzema pomeni manj kot 3 osebk, dopustno odstopanje navzdol znaša 3 osebk. V primeru, da dopustno odstopanje -20 % od načrtovane višine odvzema lanščakov ali odvzema junic oz. -15 % od načrtovane višine odvzema telet ali odvzema košut pomeni manj kot 1 osebek, dopustno odstopanje navzdol za navedene starostno-spolne razrede znaša 1 osebek.

Prilagoditve na območjih redne prisotnosti volka

V loviščih z redno prisotnostjo volka veljajo upravljavske prilagoditve:

- Načrtovani odvzem košut predstavlja največ 25 % vsega načrtovanega odvzema jelenjadi.
- Uplenitev jelena 5+ s strani volka ne vpliva na možnost odstrela jelena. To pomeni, da se dopustno odstopanje realizacije razreda jelenov 5+ dvigne za toliko kot znaša število evidentiranih izgub po volku v tem razredu.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

Morebitne spremembe razdelitve načrtovanega odvzema jelenjadi se lahko izvedejo med lovišči osrednjega območja jelenjadi.

Načrt odvzema za lovišča robnega območja in območja neželene prisotnosti je le okvirjen, edino merilo je odstrel jelena 2 + v spodaj nevednem razmerju napram št. mulastih osebkov.

Robno območje:

- V loviščih robnega območja je odstrel jelena 2 + možen ob odstrelu **vsaj dveh (2) osebkov mulaste jelenjadi**, od tega vsaj ena košuta ali junica.
- V odstrelu jelenov 2+ je potrebno zagotavljati razmerje vsaj 50 % jelenov 2-4 in do 50 % jelenov 5+.
- Predviden odvzem za lovišča LUB Kras je prikazan v LNL Fajti Hrib, za LUB Istra pa v LNL Dekani.

Območje neželene prisotnosti:

- odstrel jelena 2 + je možen ob odstrelu **vsaj ene (1) košute ali junice**.
- V loviščih neželene prisotnosti jelenjadi je do odstrela petih (5) jelenov 2+ v posameznem lovišču odstrel strukturno in številčno neomejen.
- Predviden odvzem za lovišča LUB Kras je prikazan v LNL Brje – Erzelj, za LUB Istra pa v LNL Koper.

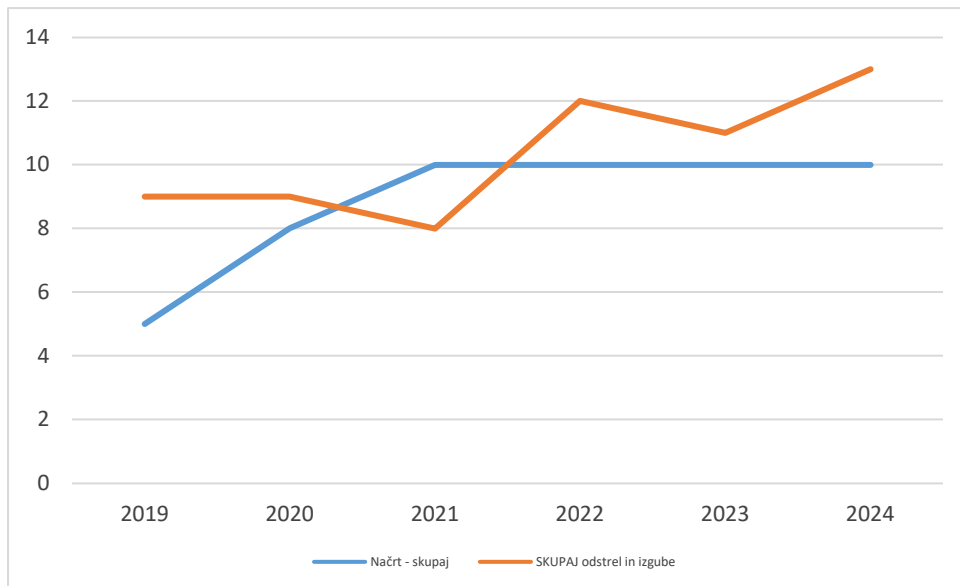
Ustrezna razmerja obveznega odstrela jelenjadi se v robnem območju in območju neželene prisotnosti zagotavlja na nivoju posameznih lovišč.

Priporočeno je čim hitreje izvršiti odstrel telet in junic, predvidoma najmanj 70 % do sredine novembra.

4.3 Damjak

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Višina odvzema

Slika 4.3.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema damjaka v obdobju 2019–2024

Odvzem iz narave presega načrt 20 osebkov in znaša 24 živali. Realizacija načrtovanega je 120 %, od tega je 29 % odvzema realiziranega v lovišču Gaberk – Divača, 58 % v Tabor Sežana in 12 % v Videž – Kozina. Ob dejstvu, da v preteklih dveh letih ne beležimo pobegov iz obor, je odvzem številčno dober, hkrati pa tudi sledi strukturno načrtovanim ciljem (predvsem v lovišču Tabor Sežana).

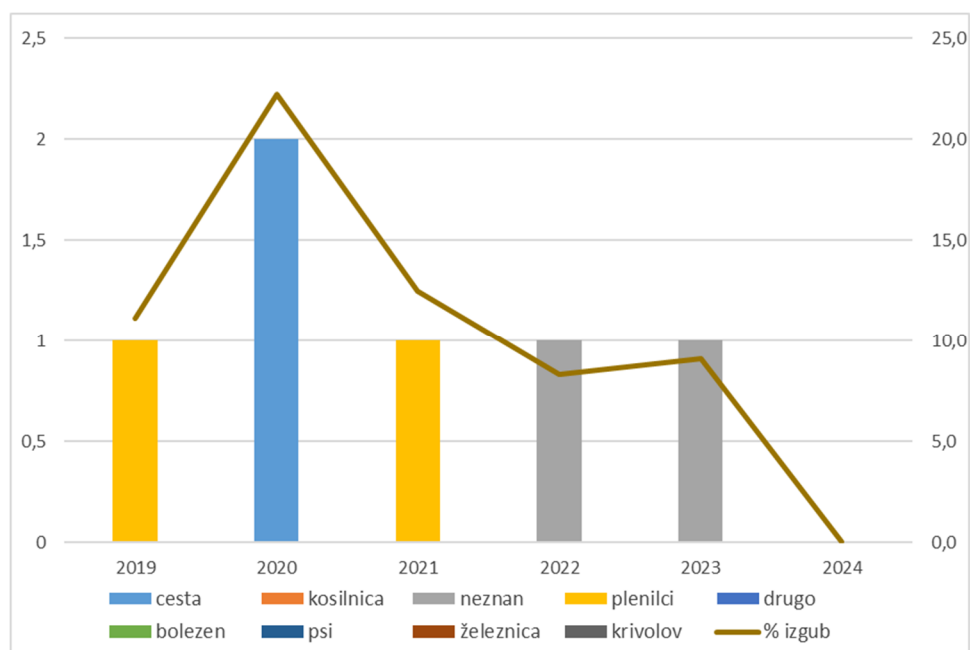
Načrtovani šestletni odvzem je presežen, realizacija je 117 %. Z damjakom se načrtno upravlja le v loviščih Tabor Sežana, kjer je šestletni odvzem 25 živali (v povprečju slabih 6 živali/leto ali dobrih 56 % celotnega odvzema v LUO) ter Gaberk – Divača, kjer šestletni odvzem znaša 19 osebkov (3 živali/leto oz. 31 % odvzema v LUO). V preteklem obdobju sledimo trendu dokaj konstantnega – relativno majhnega odvzema, nekaj živali/leto (odvzem do 13 živali).

Starostno-spolna struktura odvzema

V spolni strukturi je odvzem sicer porušen, a se napram prejšnjemu načrtovalskemu obdobju izboljšuje. Delež ženskega spola znaša le 39 %, moškega 61 %. V spolni strukturi pa prevladujejo starejši jeleni (več kot 2 leti) s 24 %, delež košut je slabih 31 %, teleta obeh spolov 14 %, lanščaki 15 % in junice 0 %.

Višina, delež in vzroki izgub

Delež izgub v odvzemu ima izrazit padajoči trend, je relativno majhen in znaša 10 % odvzema ali v povprečju 1 osebek na leto. Med izgubami je 33 % nenaravnih in 67 % naravnih. Izgube so predvsem v prometu (33 %), zaradi plenilcev (33 %). 33 % izgub je neznanih. Ostalih izgub ni evidentiranih.

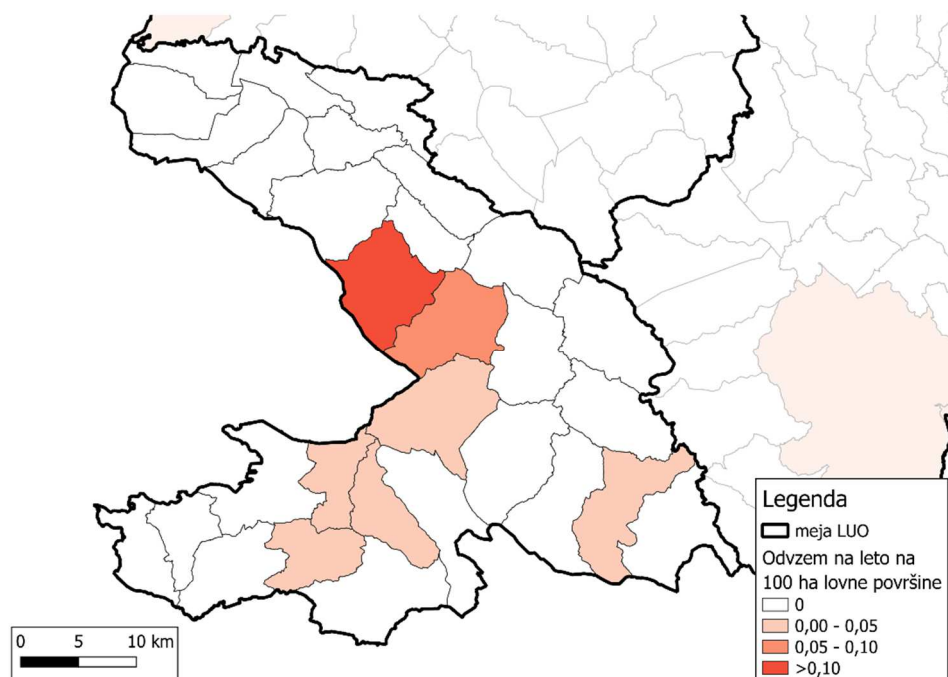

Slika 4.3.2: Gibanje višine, strukture in deleža izgub damjaka v obdobju 2019–2024

Telesne mase telet in enoletnih osebkov

Telesne mase se v preteklem šestletnem obdobju niso bistveno spreminjale. Za gibanje telesnih mas je značilno rahlo nihanje v povprečju po letih in po strukturi. Ta nihanja pripisujemo nihanjem različnih okoljskih dejavnikov, ne pa pomembnejšim spremembam v populaciji.

Prostorska razporeditev odvzema

Slika 4.3.3: Prostorska razporeditev odvzema damjaka v LUO v obdobju 2019–2024

Trajnostno se z damjakom gospodari le Z od AC obroča Sežana – Divača – Kozina (lovišči Tabor Sežana in Gaberk – Divača). V ostalih loviščih je odvzem slučajnost (pobegi iz obor, posamezni razseljeni osebki).

Ocena stanja populacije

Ugotavljamo, da se številčnost damjaka rahlo večja, a je populacija še vedno ranljiva. Skladno z nekoliko večjo številčnostjo je tudi spolna in starostna struktura bolj usklajena. Še vedno pa je, zaradi v preteklosti nizkega odvzema košut 2+, nekoliko porušeno spolno razmerje (v korist ženskega spola). Populacija je zdrava. Škod v prostoru ni zaznanih. Na ožjem območju Lipice so se ponovno začele formirati skupinice (v zimskem času videno tudi do 20 živali skupaj). Posamezne osebe in manjše skupine se videva še na širšem območju okrog Lipice (Škibini, Lokev, Zavodi, Videž, Divaški Radvanj, Stari tabor, Povir), vendar še vedno v okviru t.i. trikotnika. Za bolj gotove analize je potreben daljši čas. Izven t.i. trikotnika se lahko pojavijo živali, ki so ostale po pobegih iz obor in jih je treba iz narave odstraniti.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Na širšem področju okrog Lipice se je številčnost damjaka povečala. Formirane so tudi že nekoliko večje skupine živali, kar je vsekakor bil cilj upravljanja. Spolno razmerje se postopoma izboljšuje. Izredni in neomejeni odstrel izven opredeljenega območja, kjer se z damjakom upravlja, so iz narave izločili večino pobeglih živali iz obor.

Operativni cilji

Načrtno upravljanje z damjakom – trajnostna raba vrste z lovom je prostorsko omejena v del med avtocestami (Sežana – Divača – Kozina). Cilj je ohranjanje številčnosti populacije v primerni starostni in spolni strukturi. Kratkoročno to pomeni povečati delež srednje starega - rodnega dela populacije. V ostalih predelih LUO je cilj popolna izločitev živali iz prostora. Poseben poudarek je na popolni izločitvi vseh osebkov pobeglih iz obor.

Ukrepi in usmeritve

Prostorski okvir obravnave

Načrtovani odvzem se izvaja le v prostorsko omejenem območju med avtocestami Sežana – Divača – Kozina (lovišča Tabor Sežana, Gaberk - Divača in Videž Kozina). Izven je odvzem neomejen in prednosten, razen lovne dobe tudi brez kakršnih koli spolnih ali starostnih omejitev.

Višina in starostno-spolna struktura odvzema

Odvzem damjaka načrtujemo le med avtocestami (Sežana – Divača – Kozina), kjer v letih 2025-2026 načrtujemo odvzem **24 osebkov**. Odvzem po starostno spolno strukturi načrtujemo le v loviščih Tabor Sežana, in Gaberk-Divača, kot je navedeno v preglednici 4.3.2.

V lovišču Videž – Kozina je odstrel jelena 2+ možen le ob predhodnem odstrelu treh mulastih osebkov (telet, junic ali košut), od tega vsaj ene junice ali košute. Odvzem ostalih razredov (razen jelenov 2+) je številčno neomejen.

Preglednica 4.3.1: Načrtovan odvzem damjaka po loviščih

območje	načrt 2023 - 2024	načrt 2025 - 2026	index
Skupaj	20	24	120

Preglednica 4.3.2: Načrtovan odvzem damjaka v lovišču Tabor Sežana in Gaberk - Divača

starostni razred	moški spol	ženski spol
0+	8 (30 %)	
1+	2 (10 %)	2 (10 %)
2-4 +	4 (15 %)	6 (25 %)
5 +	2 (10 %)	
SKUPAJ: 24 (100 %)		

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

V lovišču Tabor – Sežana in Gaberk - Divača, kjer se odvzem načrtuje struktura odvzema po starostno spolnih strukturah, dopustno odstopanje realizacije od načrta skupnega odvzema in odvzema posameznega razreda znaša $\pm 20\%$. V primeru, da dopustno odstopanje - 20 % od načrtovane skupne višine odvzema pomeni manj kot 2 osebka, dopustno odstopanje navzdol znaša 2 osebka. Neizvršen odvzem telet se lahko nadomesti z odstrelom junic ter obratno.

V lovišču Videž – Kozina načrta odvzema, razen nujnega odstrela mulastih osebkov pred odstrelom jelena 2 +, ni treba dosegati.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

V kolikor je možno oceniti naj se odstrel košut vrši v kategoriji starejših (9 in več let).

Izven dela t.i. trikotnika (območje med avtocestami) je odstrel damjaka neomejen v vseh loviščih Primorskega LUO, tudi v delu loviščih Tabor Sežana, Gaberk – Divača in Videž – Kozina.

4.4 Gams

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Višina odvzema

V letih 2023 in 2024 so bili iz narave odvzeti trije osebki gamsa: 3-7 letni kozel (Senožeče), 2 letna in 3-7 letna koza (oboje Raša – Štorje). Izgub v tem obdobju ni zabeleženih.

Starostno-spolna struktura odvzema

Odvzem v zadnjih šestih letih se giblje v razponu od 1 – 3 živali in se izvaja v glavnem na področju doline Raše. Skupaj je v šestletnem obdobju odstreljenih (izgub ni zabeleženih) 8 živali, od tega 6 moškega spola in 2 ženskega spola. 67 % je večletnih samcev, 22 % kozlov v prvem starostnem obdobju in 11 % je starejših koz. Odstrel je slučajnosten in sovпада s periodično, tako časovno kot tudi prostorsko, pojavnostjo gamsov v posameznih loviščih ter spleta srečnih naključij.

Višina, delež in vzroki izgub

Izgub v tem obdobju ni zabeleženih.

Telesne mase kozličev/kozic in enoletnih osebkov

V preteklih šestih letih je bil odvzet le en kozel 1 + in noben mladič.

Zdravstveno stanje osebkov

Odvzete živali so bile zdrave in vitalne. Bolezni gamsje garje, kužna bradavičavost ali kužne gamsje slepote niso bile zaznane.

Ocena stanja populacije

Možnost prihoda gamsov v Primorsko LUO je predvsem iz Nanoške planote in iz R Italije (Brestovica pri Komnu in Kraški rob nad Dolino). V vseh primerih gre za posamezne živali ali skupinice par živali. Prostorsko ostaja velika verjetnost pojavljanja in s tem odstrela le v posameznih delih LUO. Kot vrsta je v naravnem okolju povsem neproblematična.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Vrsta nima tradicionalnega upravljanja, zato zanjo ne načrtujemo posebnih del v okolju. Prav tako ne načrtujemo spolne in starostne strukture odstrela. Odstrela ne razdeljujemo na lovišča.

Operativni cilji

Cilj upravljanja je ohranjanje prisotnosti vrste, z željo povečanja številčnosti in delež ženskega spola v meliščih pobočij zg. Doline Raše in Brestovice na Krasu.

Ukrepi in usmeritve

Višina in starostno-spolna struktura odvzema

Odvzem je strukturno neomejen, številčno pa se ga v LUO omeji na **do 6 živali letno**. Načrta ni treba dosegati in ga ni dovoljeno presegati.

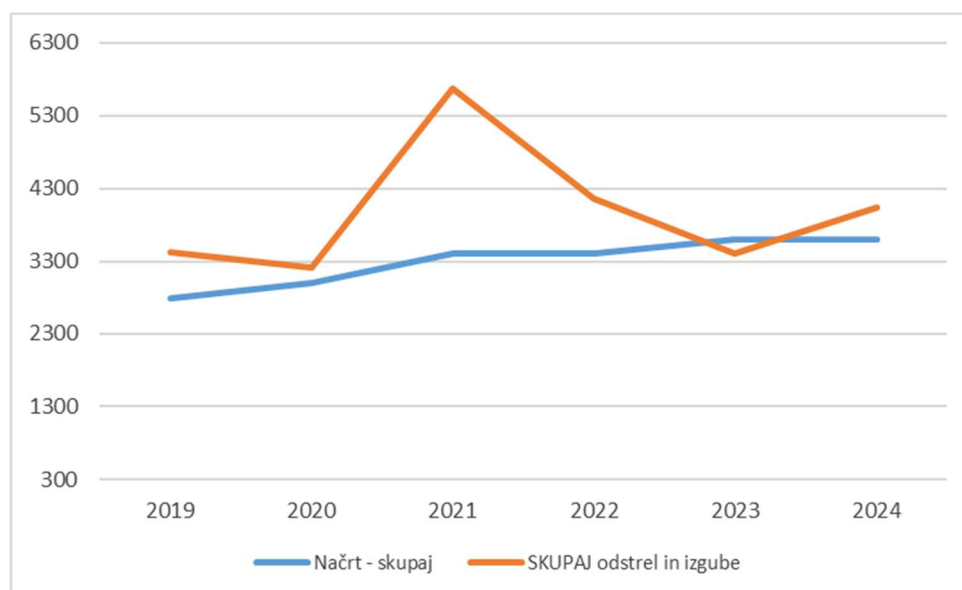
Zaželeno je poseganje v mlajše (0+ in 1+) ter starejše (nad 8+) razrede z večjim poudarkom na moškem spolu. Lovišča naj v skladu z vodenjem evidenc odvzema pristopijo tudi k evidentiranju pojavnosti gamsov v območju svojega lovišča (datumsko beleženje in geokoordinate).

Predviden odvzem gamsa je prikazan v LNL Štorje. Ne glede na to lahko odvzem (odstrel) gamsa izvajajo vsa lovišča v LUO. Dopustna odstopanja veljajo na ravni LUO.

4.5 Divji prašič

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Višina odvzema

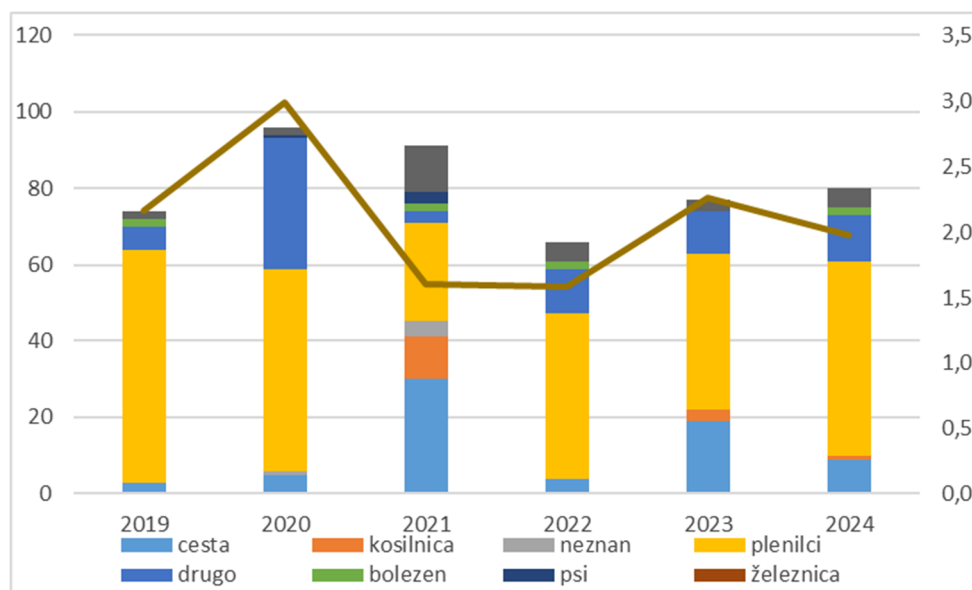

Slika 4.5.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema divjega prašiča v obdobju 2019–2024

Od 7.200 načrtovanih osebkov divjega prašiča, je bilo v preteklih dveh letih odvzetih 7.445 osebkov, kar pomeni 103,4 % realizacijo. V primerjavi z rekordnim odvzemom preteklega ureditvenega obdobja, je odvzem 2023-2024 nižji za 2.384 osebkov. Odvzem in številčnost imata rahel naraščajoč trend z znatnim medletnim nihanjem.

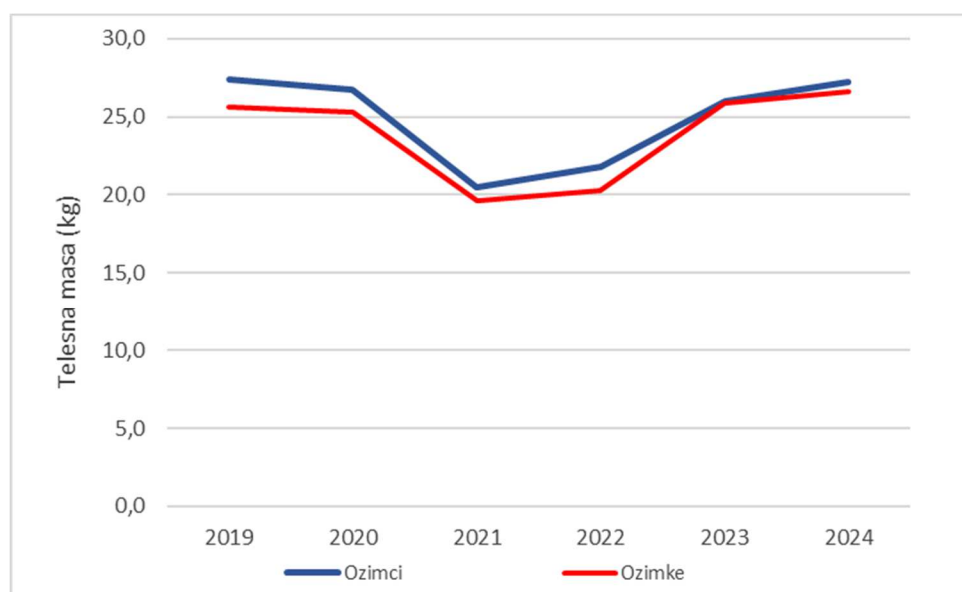
Starostno-spolna struktura odvzema

Spolna struktura odvzema preteklih šest let je porušena v korist moškega spola $M : \mathring{Z} = 53 \% : 47 \%$. Bolj kot pri mladičih (torej skupaj), je pomembno razmerje pri enoletnih in starejših živalih, kjer pri 1+ še vedno izrazito prevladuje moški spol z razmerjem $M : \mathring{Z} = 22 \% : 15 \%$. V zadnjih letih je to razmerje vedno bolj izenačeno, a še vedno prenizko. V 16 % deležu odvzema starejših osebkov obeh spolov je 6 % merjascev in 10 % starejših svinj. Delež odvzema rodnega dela populacije (svinje >1 leto) je 24,9 %. Struktura odvzema v preteklih dveh letih od šestletnega povprečja odstopa le minimalno in je skladna z letnimi nihanji.

Višina, delež in vzroki izgub

Slika 4.5.2: Gibanje višine, strukture in deleža izgub divjega prašiča v obdobju 2019–2024

Delež izgub se giblje med 1,6 % in 3 %. 56 % izgub predstavljajo izgube zaradi plenilcev, sledijo neznane izgube (16 %) ter izgube zaradi povozov na cestah (14 %). Zaradi krivolova je izgubljenih 6 % osebkov. Pokosi predstavljajo 3 % izgub, bolezn pa slaba 2 %.

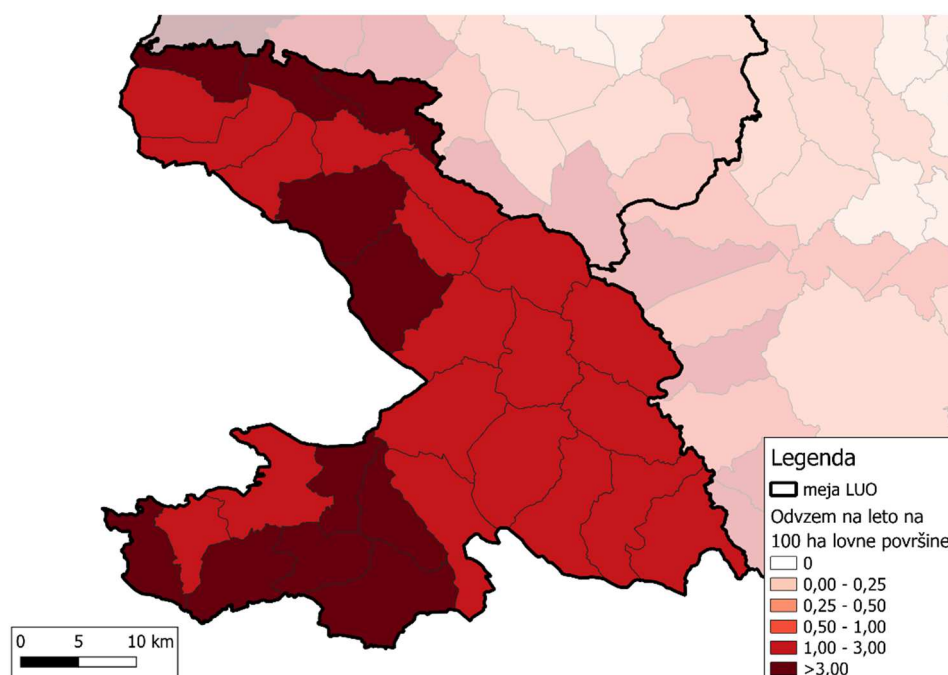
Telesne mase ozimcev

Slika 4.5.3: Gibanje povprečnih telesnih mas ozimcev v obdobju 2019–2024

(pri posameznem letu so upoštevane telesne mase osebkov, uplenjenih novembra in decembra tistega leta ter januarja naslednjega leta)

Povprečne telesne mase mladičev v zimskem času (november-januar) se gibljejo med 19,6 in 27,4 kg. Najnižje so bile leta 2021, ko je bil prirastek, zaradi zelo dobrega obroda želoda v letu 2020, zelo velik. Tudi odvzem v letu 2021 je bil do sedaj rekordno velik. Hkrati pa je bila ponudba naravne hrane v letu 2021 in 2022 izjemno majhna. Z izboljšanjem ponudbe naravne hrane so se povišale tudi telesne mase. Tudi telesne mase lanščakinj so se v preteklem obdobju povišale (indeks 104). Sploh slednje so pomemben podatek z vidika napovedi prirastka vrste. Ob meji z R Italijo se telesne mase prašičev še vedno razlikujejo od mas prašičev osrednjega območja. V glavnem so bistveno nižje od povprečja v LUO. Ocena stanja oplojenosti ozimk in lanščakinj v mesecu januarju 2025 nakazuje, da bo prašičev v prihodnjem letu več.

Prostorska razporeditev odvzema

Slika 4.5.4: Prostorska razporeditev odvzema divjega prašiča v LUO v obdobju 2019–2024

Odvzem je v Primorskem LUO vselej visok. Najvišje koncentracije odvzemov (nad 3 osebkke na 100 ha lovne površine) dosegajo lovišča v LUB Istra (Rižana, Istra – Gračišče, Dekani, Marezige, Šmarje in Strunjan, V LUB Kras pa Tabor – Sežana, Kras – Dutovlje in lovišča, ki mejijo na spodnjo Vipavski dolino (Brje – Erzelj, Tabor – Dornberk in Fajti Hrib).

Ocena stanja populacije

Divji prašič je razširjen po celem LUO. Številčnost je v posameznih loviščih različna, a povsod velika. Naraščanje ali padanje številčnosti je zelo odvisno od naravnega obroda gozdnih plodonosnih drevesnih vrst, ki med leti močno niha. V preteklem obdobju je bila največja številčnost v LUB Istra. Velika številčnost divjih prašičev negativno vpliva tudi na populacijo srnjadi. Zdravstveno stanje je dobro, bolezni ni zaznati.

Prehrambeni, bivalni, predvsem pa klimatski pogoji v LUO so za divje prašiče zelo ugodni. Obrod žira, želoda in kostanja je bil sicer v letu 2023 in 2024, napram preteklem obdobju, boljši. V LUO velja ocena, da je številčnost divjega prašiča še vedno previsoka.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Cilji postavljeni v Dolgoročnem načrtu za Primorsko LUO za obdobje 2021-2030 niso doseženi. Škoda se je v zadnjih dveh letih zmanjšala. Nihanja škod so bolj kot posledica letne številčnosti prašičev posledica prehranske ponudbe v obliki obroda plodonosnih drevesnih vrst (hrasta in bukve). Skokovito naraščanje škod v preteklih treh letih je posledica zelo dobrega obroda drevesnih vrst v letu 2020 (in z njim povezan prirastek divjega prašiča) ter izredno slab obrod v letu 2021 in 2022. Z načrti in visoko realizacijo odstrela skušamo doseči zmanjšanje populacije, kar nam zaenkrat ne uspeva. V posameznih letih se odvzem sicer zniža, a se v naslednjem lahko ponovno poviša. Cilj trajnejšega znižanja populacije ni dosežen, zato je treba še naprej vztrajati na relativno visokih posegih v populacijo, tudi zaradi groženj s pojavom afriške prašičje kuge (APK) v Sloveniji.

Operativni cilji

Številčnost divjih prašičev je previsoka, zato jo je treba znižati. Kratkoročni cilj v LUO je še zmanjšati številčnost oz. doseči takšno številčnost prašičev, da bodo škode, ki jih povzročajo v okolju, manjše. Nižja številčnost prašičev je tudi zahteva v pričakovanju morebitnega pojava APK.

Ob zadostni količinski regulaciji je treba tudi z vidika kvalitete posega v populacijo doseči nekoliko bolj stabilno socialno (spolno in starostno) strukturo populacije.

Ukrepi in usmeritve

Prostorski okvir obravnave

Populacijsko divjega prašiča obravnavamo v okviru Primorskega LUO. Odvzem (tako načrt kot tudi realizacijo) pa zaradi enostavnejšega spremljanja ter pregleda prikazujemo ločeno po LUB. Divji prašič je prisoten v vseh loviščih LUO.

Višina in starostno-spolna struktura odvzema

Načrt odvzema v letih 2025 in 2026, pričakovani višji številčnosti, načrtujemo 10 % povečan odvzem oz. **7.920 divjih prašičev** iz narave.

Preglednica 4.5.1: Načrtovan odvzem divjega prašiča po LUB

LUB	Načrt 2023-2024	Načrt 2025-2026	Index	% v LUO
Kras	2.376	2.620	110	29
Brkini	2.664	2.742	103	35
Istra	2.160	2.558	118	36
LUO	7.200	7.920	110	100

V primeru preseganja načrtovanega odvzema (realizacija nad 100 %) mora delež lanščakinj in svinj znašati najmanj 20 % načrtovanega (in ne realiziranega) odvzema.

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Odvzem vseh razredov divjega prašiča količinsko navzgor ni omejen, tako na nivoju LUO kot tudi po posameznih loviščih/LPN. Dopustno odstopanje načrtovanega skupnega odvzema navzdol znaša -30 %. V primeru, da -30 % pomeni manj kot 5 osebkov, dopustno odstopanje navzdol znaša 5 osebkov.

V kolikor je na ravni LUO ali nižjih načrtovalskih enot (LUB) dosežen načrtovan delež odvzema lanščakinj in svinj (min 20 % načrtovanega skupnega odvzema), se šteje da je dosežen odvzem lanščakinj in svinj za vsa lovišča na ravni LUO oz. posamezne nižje načrtovalske enote.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

V primeru pojava fenotipsko očitnih križancev z domačim prašičem se lahko odstreljuje vse starostno-spolne razrede teh (križanih) osebkov brez omejitev, pri čemer se odstrel izven lovne dobe obravnava kot izredni odstrel in mora biti izveden skladno z zakonodajo.

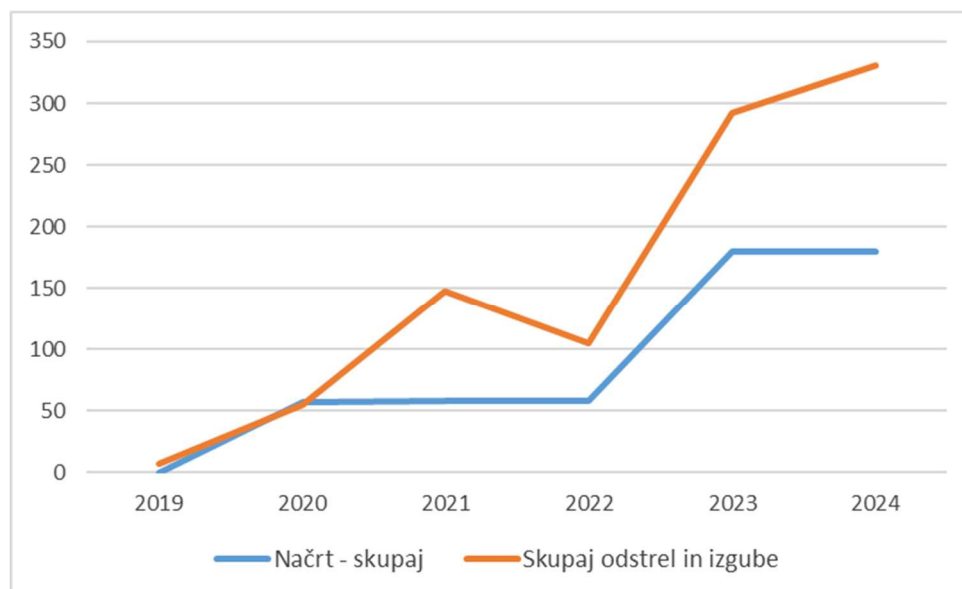
V skladu z 12. členom ZNUAPK in Sklepom o določitvi visoke stopnje ogroženosti zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Ur. l. RS, št. 10/21) je pri intenzivnem odstrelu divjih prašičev dovoljena uporaba umetnih virov svetlobe oziroma infrardečo napravo ali namerilnikov s termičnim (IR) senzorjem.

Upravljalci lovišč so dolžni izvajati ukrepe preventivnega zdravstvenega varstva divjadi in v ta namen odvzeti vzorce oziroma poslati določene vzorce uplenjene, poginule ali povožene divjadi v preiskavo, v skladu s programom in pogodbo med Upravo RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR) in pristojnim OZUL-om.

4.6 Evrazijski šakal

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Značilnosti odvzema

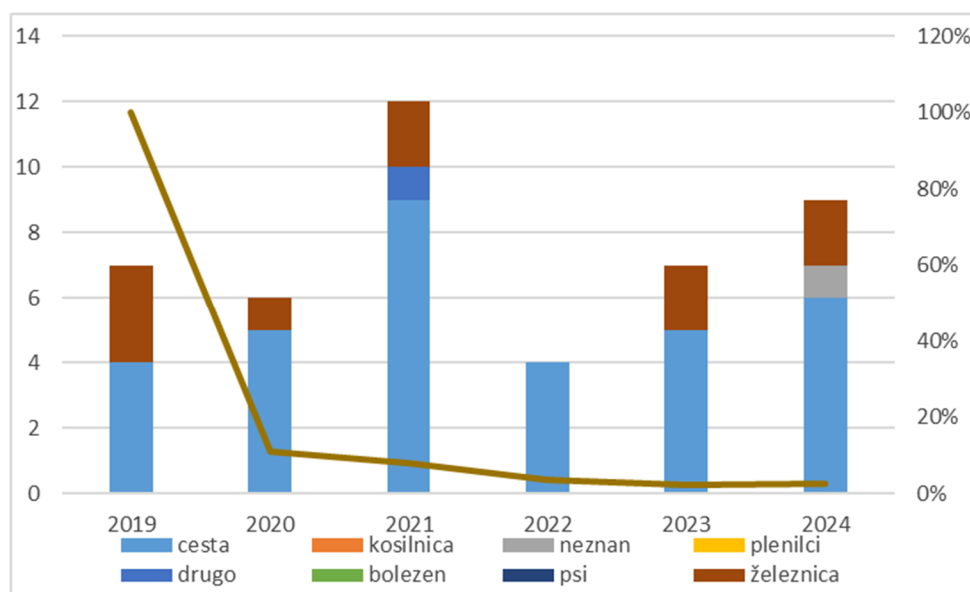
Preglednica 4.6.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema šakala v obdobju 2019–2024

V preteklih dveh letih je bilo odvzetih 623 šakalov, od tega 344 moškega spola (55 %) in 279 ženskega spola (45 %). Odstrel v preteklih dveh letih predstavlja 607 živali (97 %). 3 % je izgub, pri katerih je 69 % povozov na cestah, 25 % povozov na železnici, 6 % izgub je neznanih. Pomembno je tudi dejstvo, da se je realiziral načrtovan dvoletni odvoz z 50 % dopustnim odstopanjem – torej 540 živali, realiziral že oktobra 2024. Nadaljnji odstrel se je izvajal na podlagi odločb MKGP (št. 341-148/2024/5, z dne 7. 11. 2024), ki je dovolil odvoz dodatnih 150 živali. V dobrem mesecu in po je bilo odvzetih 55 % dodatno odobrenih osebkov (oz. 83).

Do leta 2019 smo odvzem beležili le kot izgube. V letu 2020 je bil prvič načrtovan odvoz 45 živali. Realizacija je bila hitra, 100 % je bilo doseženih že v oktobru. Kasneje se je s prerazporeditvijo odvzema v Sloveniji osnovnemu načrtu dodalo še 12 živali. Skupni načrt je bil tako 57 živali. Realizacija je bila 96 %. V obdobju 2021-2022 se je odvzem močno povečal – realizacija načrta 237 % (izdani dve odločbi MKGP za dodatni odstrel 103 osebkov). V šestletnem obdobju je iz narave bilo odvzetih 938 živali, 66 % od tega v zadnjih dveh letih. Odvoz je najvišji v LUB Kras (51 %), nato v LUB Brkini (32 %), najnižji pa v LUB Istra (17 %).

Višina, delež in vzroki izgub

Izgube šakalov med leti nihajo med 4 in 12 osebkov na leto. V šestletnem povprečju izgube predstavljajo 5 % odvzema. Od tega je 73 % povozov na cesti in 22 % na železnici. Leta 2021 je bil evidentiran en osebek neznanega vzroka pogina.

Preglednica 4.6.2: Gibanje višine, strukture in deleža izgub šakala v obdobju 2019–2024

Ostali kazalniki in znaki

Ocena stanja populacije

Šakali so prisotni v vseh loviščih Primorskega LUO. Številčnost je nekoliko nižja v predelih Čičarije in Vremščice, kjer so evidentirani tropi volkov. Po podatkih monitoringa (aplikacija LZS »monitoring šakala«) je šakal najbolj razširjen na Krasu (spodnji Kras, Senadolska dolina, Dolenja vas,...). V Brkinih in v Istri se pojavlja v večjih koncentracijah na območjih reje drobnice (Podgrajsko podolje, Podgrajski kras,...).

Vpliv šakala na ostale domorodne vrste, sicer še niso preučeni, a upravljavci lovišč ocenjujejo zelo negativen odnos do srnjadi, poročajo tudi o primeru plenjenja mladičev divjih prašičev.

Na osnovi populacijske dinamike, prostorskega pojavljanja in širjenja lahko tudi v Sloveniji šakala opredelimo kot vrsto z ugodnim populacijskim statusom. Podatki o populacijski dinamiki kažejo, da je populacija vitalna in sposobna dolgoročnega obstoja ter ekspanzije predvsem v njej najbolj primernem življenjskem prostoru, tj. v agrarni krajini in krajini z intenzivnejšim vplivom človeka.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Podatki monitoringa, ki temeljijo pretežno na odvzemu (prostorska razširjenost in naraščajoč trend številčnosti), kažejo, da še naprej zagotavljamo ugodno stanje populacije. Visoka realizacija načrtovanega odvzema, ki je bila vselej izredno hitra in visoka, kaže na prostorsko in številčno širjenje šakala v vseh LUB.

Številčno in prostorsko širjenje vrste v LUO in Sloveniji tako nismo uspeli omejiti, kar pomeni da tega pomembnega upravljalvskega cilja še nismo dosegli.

Operativni cilji

Cilj upravljanja vrste v Sloveniji je zmanjšanje vplivov na druge domorodne živalske vrste (plenske vrste, npr. srna) in omejevanje škod na domačih/rejnih živalih. Skladno s tem je namen upravljanja populacije šakala ustaviti naraščanje številčnosti in prostorsko širjenje ter omejiti škode na rejnih živalih.

Ukrepi in usmeritve

Prostorski okvir obravnave

Šakala obravnavamo enotno v okviru Primorskega LUO. Odvzem (tako načrt kot tudi realizacijo) pa zaradi enostavnejšega spremljanja ter pregleda prikazujemo ločeno po LUB.

Višina odvzema

Skladno z navedenim načrtovani odvzem šakala v Primorskem LUO v obdobju 2025-2026 znaša **1.100 živali**.

Preglednica 4.6.3: Načrtovan odvzem evrazijskega šakala po LUB

LUB	Načrt 2025-2026	Delež v LUB
Kras	596	54 %
Brkini	344	31 %
Istra	160	14 %
LUO	1.100	100 %

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Načrtovanega odvzema šakala ni treba dosegati, presega se ga lahko za 50 %.

Preseganje načrtovanega odvzema zaradi evidentiranih izgub, ki nastanejo po izpolnitvi načrtovanega odvzema znotraj meja dopustnih odstopanj, ne šteje kot kršitev določil načrta.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

Celoten načrtovan odvzem na ravni LUO se evidentira v letnem načrtu lovišča:

- Fajti Hrib za LUB Kras,
- Gaberk – Divača za LUB Brkini
- Rižana za LUB Istra.

Ne glede na to lahko odvzem (odstrel) šakala izvajajo vsa lovišča v LUO. Dopustna odstopanja veljajo na ravni LUO.

Upravljalci lovišč morajo odvzem vnesti v evidence (Lisjak) v roku 3 dni. OZUL s pravočasnim obveščanjem upravljavcev lovišč skrbi za njihovo sprotno informiranost o realiziranem in še razpoložljivem odvzemu (odstrelu) na ravni LUO.

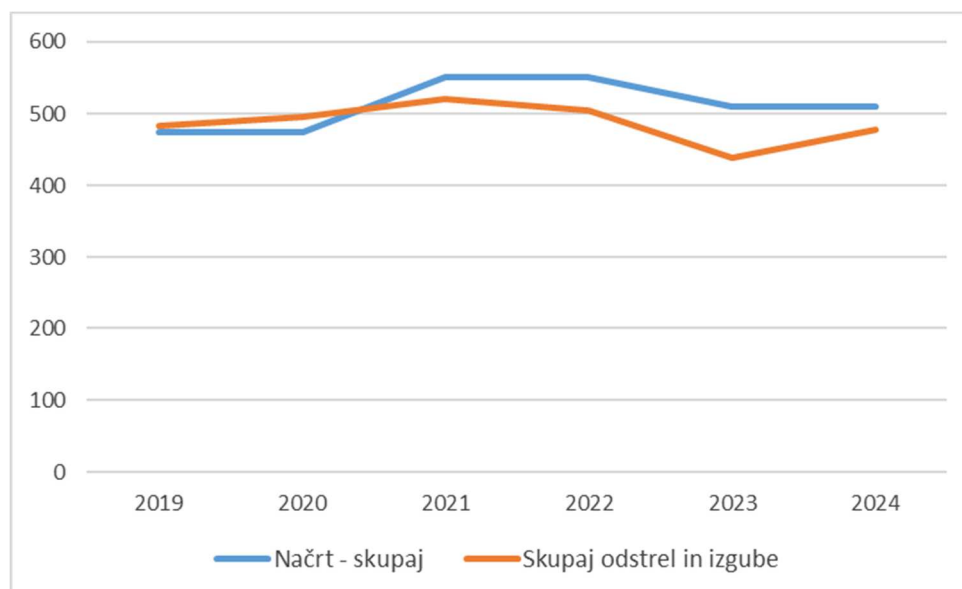
Ob odvzemu se evidentira spol in ocenjena starost osebkov (mladič oz. do enega leta stara žival ali odrasel osebek).

Upravljalci lovišč so dolžni v spletni aplikaciji LZS »monitoring šakala« evidentirati naslednje podatke:

- lokacije in čas smrti posameznih osebkov,
- lokacije in čas oglašanja šakalov,
- lokacije in čas vseh ostalih znakov prisotnosti šakalov.

4.7 Lisica

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Slika 4.7.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema lisice v obdobju 2019–2024

Skupni odvzem zadnjega šestletja znaša 2.919 živali (realizacija 95,1 %), od tega je evidentiranih izgub 251 živali ali 8,6 %. Izgub je verjetno še več, saj vse prav gotovo niso evidentirane. V območju je malo evidentiranih izgub poginulih lisic zaradi garjavosti oz. ostalih vrst pogina. V strukturi izgub prevladujejo povozi na cestah s 86,5 %.

V preteklih dveh letih je odvzem znašal 915 od 1.020 načrtovanih živali (realizacija 89,7 %). Odstreljenih je bilo 870 lisic, kar je 95,1 % odvzema, ali približno 15 lisic na lovišče/leto. Evidentirane izgube so znašale 45 živali in predstavljajo 4,9 % celotnega odvzema. V strukturi izgub še vedno izrazito prevladuje povoz - 38 živali ali 84,4 % vseh izgub. V preteklih dveh letih je evidentiran en pogin lisice zaradi bolezni. Le pri dveh lisicah (0,2 % odvzema) so evidentirane garje. V dveh LUB načrtovan odvzem ni dosežen, je pa presežen v istrskem LUB. V vseh so odstopanja v mejah dopustnosti.

Ocena stanja populacije

Lisica je prisotna v vseh loviščih LUO. V predelih z večjo številčnostjo šakala je njena prisotnost že dokaj redka. Neobremenjenost z boleznimi lahko hitro vpliva na rast populacije, kar bi dodatno lahko povzročalo slabšanje med vrstnih odnosov z malo divjadjo – predvsem poljskega zajca in poljskih kur. Škod na kmetijskih površinah je izredno malo. Podatek o izredno nizkih izgubah je dober in nakazuje, da je garjavost ter z njo velik pogin lisic preteklost. Pri realizaciji načrtovanega posega v populacijo lisice je treba upoštevati tudi dejstvo, da je evidentiranje odstrela in izgub v nekaterih loviščih še vedno slabo. Odstrel je najpomembnejši ukrep za uravnavanje številčnosti lisic in s tem tudi preventiva za večje pojave bolezni. Populacija je vitalna in stabilna.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Z zaustavitvijo pojavnosti garij in stekline, ki sta pripomogli k primerni številčnosti ter malo škodnimi primeri, so tej cilji upravljanja doseženi. Delno pa je dosežen cilj zmanjšanja vpliva na malo divjad, saj je v loviščih, kjer je prisotne več male divjadi (zajec, fazan, ...), medvrstni vpliv lisice na malo divjad občuten.

Operativni cilji

Cilj je ohranjanje številčnosti vrste v višini, ki preprečuje izbruhe tradicionalnih lisičjih bolezni (garje, steklina). V nižinskih loviščih tudi znižanje številčnosti, kar omogoča mali poljski divjadi nekoliko več možnosti za dvig številčnosti. Višina dvoletnega odvzema se določa sproti, na podlagi ocene številčnosti, prostorske razporeditve odvzema, realizacije z odstrelom, ugotovljenih izgub ter oceni zdravstvenega stanja, predvsem garij. Odvzem se načrtuje na nivoju nižjih načrtovalskih enot.

Ukrepi in usmeritve

Višina odvzema

V letu 2025 in 2026 načrtujemo skupaj odvzem **910 živali**. Spolno naj bo odvzem čimbolj usmerjen v polovico.

Preglednica 4.7.1: Načrtovan odvzem lisice po LUB

LUB	Načrt 2025 - 2026	Delež v LUB
Kras	200	22 %
Brkini	376	41 %
Istra	334	37 %
LUO	910	100 %

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Dovoljeno je preseganje odvzema za 100 %; dopustno odstopanje navzdol znaša -30 %. Ne glede na navedeno je minimalno dopustno odstopanje navzdol -3 osebk.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

Lov lisice naj se intenzivira v loviščih z malo poljsko divjadjo in v habitatih gozdnih ter poljskih kur. Upravljavci lovišč morajo zagotoviti tudi izvajanja ukrepov preventivnega zdravstvenega varstva divjadi in v ta namen odvzeti vzorce oziroma poslati določene vzorce uplenjenih, poginulih ali povoženih lisic v preiskavo, v skladu s programom Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR).

4.8 Rakunasti pes

Ocena stanja populacije

V preteklem desetletju ni podatkov o kakršnem koli načrtovanem ali organiziranem lovu, še manj o kakršnem koli odvzemu. Ostaja evidentiran le odstrel 25. 12. 1980 v lovišču Gaberk Divača.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Z vrsto ne upravljamo. Od leta 1980 v LUO ni bila opažena.

Operativni cilji

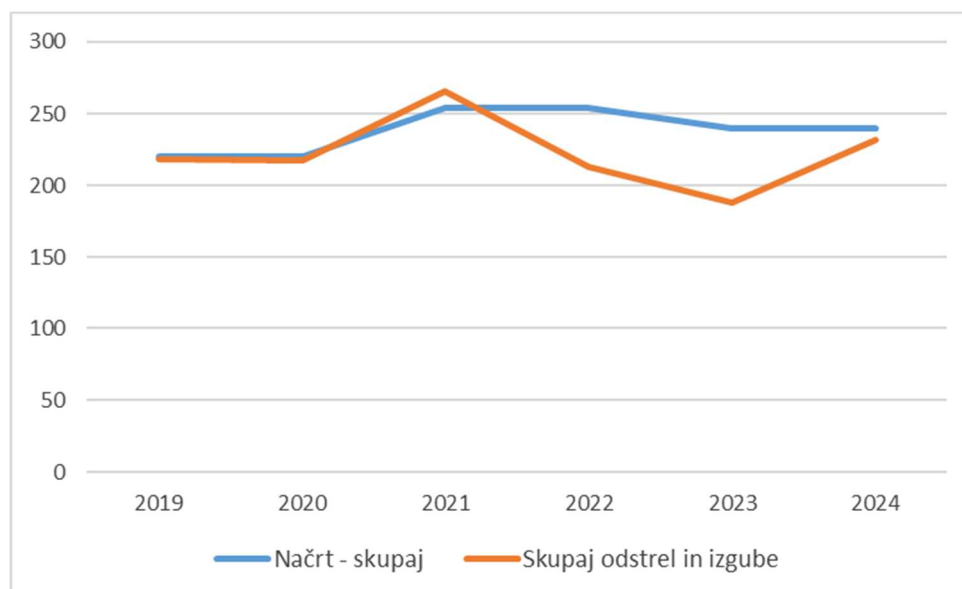
Edini cilj upravljanja vrste je zgodnje odkrivanje in popolni odvzem osebkov.

Ukrepi in usmeritve

Ob morebitnem pojavu osebkov rakunastega psa se izvede popolni odvzem (odstrel) osebkov skladno z lovno dobo. Upravljavec lovišča/LPN vodi evidenco odvzema.

4.9 Jazbec

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Slika 4.9.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema jazbeca v obdobju 2019–2024

Skupni odvzem zadnjega šestletja znaša 1.428 živali (realizacija odvzema 93,4 %), od tega je evidentiranih izgub 210 živali ali 15,7 %. Izgub je verjetno več, saj vse prav gotovo niso evidentirane. V strukturi izgub prevladujejo povoz na cestah s 95,2 %.

V preteklih dveh letih je odvzem znašal 420 živali od 480 načrtovanih (realizacija 87,5 %). Odstreljenih je bilo 385 jazbecov, kar je 91,7 % odvzema. Odstrel v povprečju pomeni približno 7 jazbecov letno na lovišče. Evidentirane izgube so znašale 35 živali in predstavljajo 8,3 % celotnega odvzema. V strukturi izgub še vedno izrazito prevladuje povoz - 34 živali ali 97 % vseh izgub. V preteklih dveh letih je bil evidentiran niti eden pogin zaradi bolezni. V nobenem LUB načrtovan odvzem ni dosežen. V vseh so odstopanja v mejah dopustnosti.

Ocena stanja populacije

Ocenjujemo, da je številčnost jazbeca stabilna, z rahlim trendom naraščanja. Zdravstveno stanje je dobro, znakov bolezni ni. Spolna in starostna struktura sta dobri. Posebnih negativnih medvrstnih odnosov do drugih vrst ne opažamo. Škod na kmetijskih površinah je izredno malo.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

S stabilno številčnostjo, ugodnim zdravstvenim stanjem in ter malo škodnimi primeri, so cilji upravljanja doseženi.

Operativni cilji

Cilj upravljanja ostaja zadržati sedanjo številčnost populacije. Jazbec naj bo prisoten v vseh loviščih LUO v skladu z naravnimi danostmi okolja.

Ukrepi in usmeritve

Višina odvzema

Preglednica 4.9.1: Načrt odvzema jazbeca po LUB

LUB	Načrt 2025 -2026	Delež v LUB
Kras	168	35 %
Brkini	216	43 %
Istra	116	23 %
LUO	500	100 %

V letih 2025 in 2026 načrtujemo skupaj za LUO odzem **500 živali** (Kras – 35 %, Brkini – 43 %, Istra – 23 %).

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Dovoljeno je preseganje odvzema za 100 %; dopustno odstopanje navzdol znaša -50 %. Ne glede na navedeno je minimalno dopustno odstopanje navzdol -5 osebkov.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

Več pozornosti naj upravljavci lovišč posvetijo korektnemu in natančnemu vodenju evidenc odvzema, s poudarkom na izgubah po vrstah, količini ter vzrokih, saj lahko le tako zagotovimo realen vpogled v dogajanje v populacijah, dosledno vodenje evidenc pa bistveno vpliva tudi na samo realizacijo načrtovanega odvzema – usmeritev velja za celoten spekter nizke divjadi

4.10 Kuna zlatica

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

V preteklem obdobju, zaradi nizke številčnosti, odvzema nismo načrtovali. Številčnost kun zlatic je v Primorskem LUO nizka. Slednje se izkazuje tudi preko odvzema. V preteklem dvoletnem obdobju je bil v odvzemu evidentiran le en na cesti povožen osebek.

Ocena stanja populacije

Kuna zlatica je v Primorskem LUO zelo redka.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Učinkovitosti varovanja kune zlatice (odsotnost načrtovanega odvzema), ki smo jo uvedli v zadnjih letih, se še ne da ugotoviti. Opaža se, da se v območju še vedno nadaljuje nezainteresiranost lovcev za lov tako na kuno belico kot kuno zlatico. Predstavljeni podatki ne nakazujejo stanja in trendov v populaciji.

Operativni cilji

Cilje je ohranjanje številčnosti vrste.

Ukrepi in usmeritve

Višina odvzema

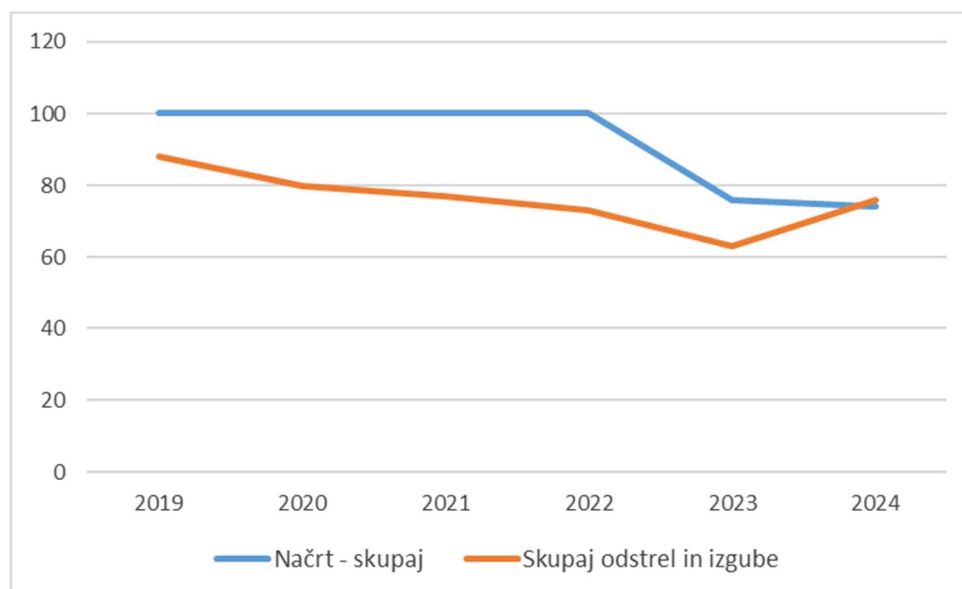
Zaradi zelo majhnega števila kun zlatic se te vrste v letih 2025 in 2026 **ne lovi!**

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

Vesno in natančno naj se vodijo evidence izgub ali slučajnih ulovov v pasti.

4.11 Kuna belica

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Slika 4.11.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema kune belice v obdobju 2019–2024

Skupni odvzem zadnjega šestletja znaša 552 živali (realizacija 82,8 %), od tega je evidentiranih izgub 175 živali ali 38,3 %. Izgub je verjetno več, saj vse prav gotovo niso evidentirane. V strukturi izgub prevladujejo povoz na cestah s 98 %.

V preteklih dveh letih so upravljavci uplenili 95 kun belic, kar pomeni v povprečju 1,6 kune/lovišče/leto. Izgube so znašale dodatnih 44 živali ali 31,7 % odvzema. Skupno je odvzem znašal 139 kun belic od 150 načrtovanih (realizacija 92,7 %). V strukturi izgub je prevladujoč vzrok povoz na cestah. Evidentirana je bila le ena izguba zaradi bolezni. V nobenem LUB načrtovan odvzem ni dosežen. V vseh so odstopanja v mejah dopustnosti. V preteklem dvoletnem obdobju odvzema kune zlatice ne beležimo.

Ocena stanja populacije

Kuna belica je prisotna po vsem območju. Trenutna številčnost kune belice je stabilna, v prostoru ne predstavlja motnje, škode v kmetijstvu so minimalne. Zdravstveno stanje je dobro, bolezenskih pojavov ni.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Upravljanje sledi ciljem postavljenim v Dolgoročnem načrtu Primorskega LUO.

Operativni cilji

Cilj je ohraniti številčnost kune belice. V območjih, kjer se pojavi škoda na nelovnih površinah, naj se intenzivira izvajanje lova. Večjo pozornost naj se posveti dvigu interesa lovcev za lov na kuno belico ter korektnemu in natančnemu vodenju evidence odvzema.

Ukrepi in usmeritveVišina odvzema*Preglednica 4.11.1: Načrtovan odvoz kune belice po LUB*

LUB	Načrt 2025 -2026	Delež v LUB
Kras	58	41 %
Brkini	40	29 %
Istra	42	30 %
LUO	140	100 %

V letih 2025 in 2026 skupaj načrtujemo odvoz **140** kun belic (Kras – 41 %, Brkini – 29 % in Istra – 30 %).

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

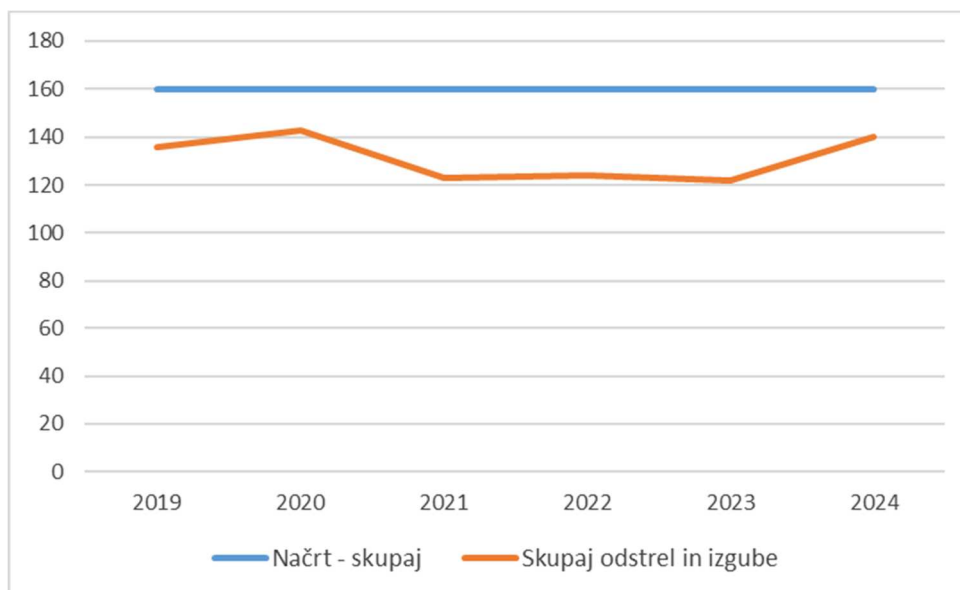
Dovoljeno je preseganje odvzema za 100 %; dopustno odstopanje navzdol znaša -50 %. Ne glede na navedeno je minimalno dopustno odstopanje navzdol -5 osebkov.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

Lov kune belice naj se intenzivira v loviščih z malo poljsko divjadjo in v habitatih gozdnih ter poljskih kur.

4.12 Poljski zajec

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Slika 4.12.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema poljskega zajca v obdobju 2019–2024

Odvzem preteklih šestih let ima rahlo nihajoč trend in se giblje okrog 131 živali. V zadnjih letih odvzem nakazuje rahlo padajoč trend. Izjema je lovišče Koper, ki še vedno trajnostno upravlja z dokaj zadovoljivim številom zajca - v povprečju zadnjih šest let z odvzemom 45 živali (realizacija načrtovanega odvzema 86 %). Odvzem v tem lovišču tudi pomeni slabih 30 % celotnega odvzema v LUO. Skozi šestletno obdobje je možno slediti razmeroma velik delež izgub, še posebej v prometu. Obratno z izgubami pa čisti odstrel nakazuje rahlo naraščajoč trend. Z veliko verjetnostjo lahko trdimo, da je v odvzemu zajca velik delež izgub tudi od plenilcev, kar pa je nemogoče dokazati. To dejstvo moramo upoštevati v oceni stanja populacije. Več kot 70 % odvzema se opravi v istrskem LUB. V kraškem in brkinskem LUB so se, ob zmanjšanju obdelanih polj, pogoji za življenje poljskega zajca močno poslabšali, tako da je njegova številčnost kot odvzem v nekaterih predelih zelo nizka.

Odvzem v obdobju 2023-2024 znaša 262 živali, kar je 6 % več kot v obdobju 2021-2022. Realizacija načrtovanega odvzema je 81,9 %. Odvzem bi bil vsekakor višji, v kolikor bi uspeli evidentirati vsaj del izgub od zveri in ujed, ki v naravi prav gotovo niso majhne. Odstrel predstavlja 81,3 % načrtovanega odvzema. Evidentirane izgube v povprečju zadnjih dveh let predstavljajo 18,7 % odvzema. V strukturi izgub prevladujejo povozi na cestah 41 zajcev (83,7 %), sledijo pokosi (3 zajci ali 6 %) in zveri ter drugo s 1 živaljo (2 %). Ena izguba je bila zabeležena zaradi psa.

Ocena stanja populacije

V LUO bistvenih sprememb v stanju/številčnosti poljskega zajca v zadnjem obdobju ni. Opaža se, da je zajec v rahlem večanju številčnosti, predvsem pa se nekoliko boljše stanje kaže v posameznih lokalnih območjih, na nivoju LUO, izraziteje v istrskem LUB, kar pa iz odvzema ni moč sklepati z gotovostjo. Vsekakor je odvzem posledica interesa do lova na zajca. Rahel dvig številčnosti pripisujemo prilagoditvi na spremenjene življenjske razmere in odsotnosti klasičnih bolezni v populaciji poljskega zajca, kot sta zajčja kuga ali bruceloza. Glede na pozitivno stanje zadnjih let pa še ni moč govoriti o znatnem dvigu oz. večji številčnosti. Na splošno je zdravstveno stanje zajcev dobro, bolezenskih poginov ne beležimo.

Več kot 70 % odvzema se opravi v istrskem LUB. V kraškem in brkinskem LUB so se, ob zmanjšanju obdelanih polj, pogoji za življenje poljskega zajca močno poslabšali, tako da je njegova številčnost v nekaterih predelih zelo nizka. Na splošno pa lahko ugotovimo, da prilagoditev na spremenjen življenjski prostor ter zmanjšanje vseh bolezni dvigujejo številčnost, na katero imajo trenutno največji vpliv plenilci in ujede. Z veliko verjetnostjo lahko trdimo, da je v odvzemu zajca velik delež izgub tudi od plenilcev, kar pa je nemogoče dokazati. To dejstvo moramo upoštevati v oceni stanja populacije.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Tako odvzem kot tudi odstrel nam nakazujeta dejstvo, da se številčnost zajca ne dviguje tako hitro, kot smo po zatonu boleznih pričakovali. Še vedno številčnost ni v (lovsko) zadovoljivem stanju, kar kaže da je bilo znižanje načrta odvzema v preteklosti realno in potrebno. Cilji so delno realizirani. Številčnost zajca v istrskem LUB ostaja na nivoju zadnjih let, v večini ocen oz. opažanj se številčnost v celotnem LUO povečuje, kar pa iz odvzema žal še ni razvidno.

Operativni cilji

Cilj je ohranitev zajca kot vrste, ki bo dolgoročno preživela. V celotnem LUO se skuša povečati višino naravne populacije. Upravljalci lovišč naj imajo skupaj z lastniki kmetijskih zemljišč ter drugimi uporabniki v prostoru za kratkoročni in dolgoročni cilj vzdrževanje in izboljševanje življenjskega okolja ter vzpostavitev naravnega ravnovesja z drugimi vrstami (predvsem plenilci na katere lahko vplivajo – zlatega šakala, lisico in kuno belico).

Ukrepi in usmeritve

Višina odvzema

Preglednica 4.12.1: Načrtovan odvzem poljskega zajca po LUB

LUB	Načrt 2025 -2026	Delež v LUB
Kras	48	15%
Brkini	48	15%
Istra	224	70%
LUO	320	100%

V letih 2025 in 2026 skupaj načrtujemo odvzem v višini **320 zajcev**. Po LUB je to v istrskem 70 %, brkinskem in kraškem pa 15 %.

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Načrtovane višine odvzema ni potrebno dosegati, lahko pa se jo presega do 20 %.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

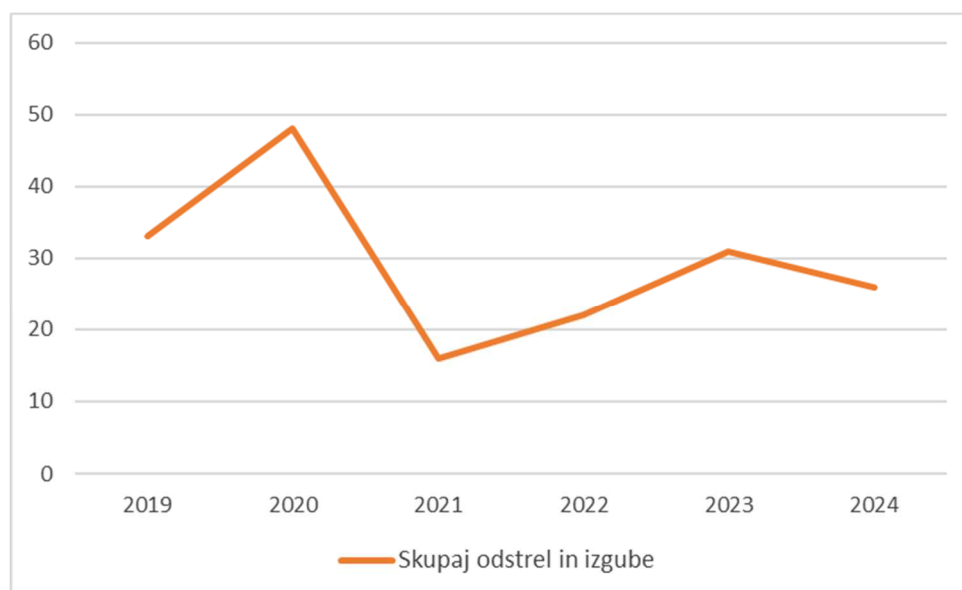
Poljskega zajca se praviloma lovi le na skupnih lovih.

Na isti površini lovišča naj se lov vrši samo enkrat letno ali pa se lovišče »conira«, tako da se določi površina (največ 1/3 lovišča), na kateri se lov lahko izvaja večkrat letno (na preostanku površine lovišča pa se lov zajca ne izvaja). Površine namenjene izvajanju lova se letno menjajo (»kolobarjenje«). Upravljavec lovišča takšne površine opredeli v letnem načrtu lovišča/LPN.

Lov zajcev v bližini intenzivnih nasadov ima prednost pred lovom v ostalem delu lovišča. Čim večji del načrtovanega odvzema (odstrela) naj se realizira v prvi polovici lovne dobe na poljskega zajca – v oktobru. Takrat je v odstrelu visok delež mladih osebkov (poleženih tistega leta); s tem varujemo nosilni oz. reproduktivni del populacije (živali v drugem življenjskem letu in starejše).

4.13 Nutrija

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Slika 4.13.1: Gibanje odvzema nutrije v obdobju 2019–2024

V zadnjih šestih letih je bil odzem nihajoč in vezan na istrski LUB. 96 % odvzema je zabeleženega v dveh loviščih: Strunjan 92 živali (52 % šestletnega odvzema LUO), Koper 77 živali (44 % šestletnega odvzema LUO). 4 nutrije so še odvzete v lovišču Izola ter po 1 v loviščih Brje – Erzelj in 2 v lovišču Fajti hrib. Odstrel predstavlja 97 % odvzema. V izgubah prevladuje povoz na cestah 67 % in neznano z 33 %.

V preteklih dveh letih so upravljavci lovišč uplenili 57 nutrij, izgub ni bilo evidentiranih. Odzem je v LUO neomejen. Vse nutrije razen treh (kraški LUB) so bile odvzete v istrskem LUB.

Ocena stanja populacije

Najmočneje je prisotna v mestnem delu in okolici Kopra, Škocjanskem zatoku, porečju reke Dragonje in Vipave ter vodnih površinah v Sečoveljskih solinah ter njeni okolici. Vezana je na vodne ekosisteme, se hitro razmnožuje in v omenjenih območjih povzroča tudi škode na kmetijskih površinah ter spodkopavanju brežin nasipov. Pričakujemo večanje problemov v zvezi s pojavom nutrij na nelovnih površinah mesta Koper ter kmetijskih površinah ob vodotokih, kjer je nutrija prisotna. Izvajanje lova na nutrijo je težavno, saj se nutrije v večini zadržujejo na nelovnih površinah (vodah, raznih parkih, rekreacijskih in sprehajalnih poteh ...). Na kmetijskih površinah, kjer delajo škodo, se pojavijo ponoči.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Cilja redukcije tujerodne vrste nam z odstrelom ne uspeva doseči. Se pa nutrija bistveno številčno in prostorsko po območju ne širi.

Operativni cilji

Na območjih, kjer se pojavi na novo je cilj zgodnje odkrivanje in popoln odzem osebkov. Na območjih obstoječe razširjenosti: preprečevanje širjenja populacije in naraščanja njene številčnosti.

Ukrepi in usmeritve

Na območjih, kjer se vrsta pojavi na novo: zgodnje odkrivanje in popolni odzem osebkov.

Na območjih obstoječe razširjenosti se izvaja **neomejen odzem**.

4.14 Navadni polh

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

V preteklih šestih letih v LUO nimamo zabeleženega nobenega odvzema polhov. V območju ni tradicije lova na navadnega polha, prav tako v tej regiji po nam znanih podatkih ni ustanovljenega še nobenega društva oz. polharske družine.

Ocena stanja populacije

Za populacijo polha so značilna velika nihanja številčnosti med posameznimi leti, ki so posledica različnih prehranskih ponudb oz. razmer. Majhen obrod želoda v preteklih štirih letih je prav gotovo pripomogel k nižji številčnosti polhov v območju. O vplivu odvzema na populacijo, ki bi ga lov (polhanje) lahko imel, podatkov nimamo. Lahko le ocenjujemo, da verjetno lov nima neposrednega vpliva na stanje številčnosti. Škod v prostoru ne beležimo. Njegovo stanje ocenjujemo kot uravnoteženo in usklajeno. Vrsta je prisotna v celotnem območju, najbolj ji ustrezajo listnati in mešani gozdovi.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Cilj ohranjanja vrste in omogočanje trajnostne rabe je dosežen.

Operativni cilji

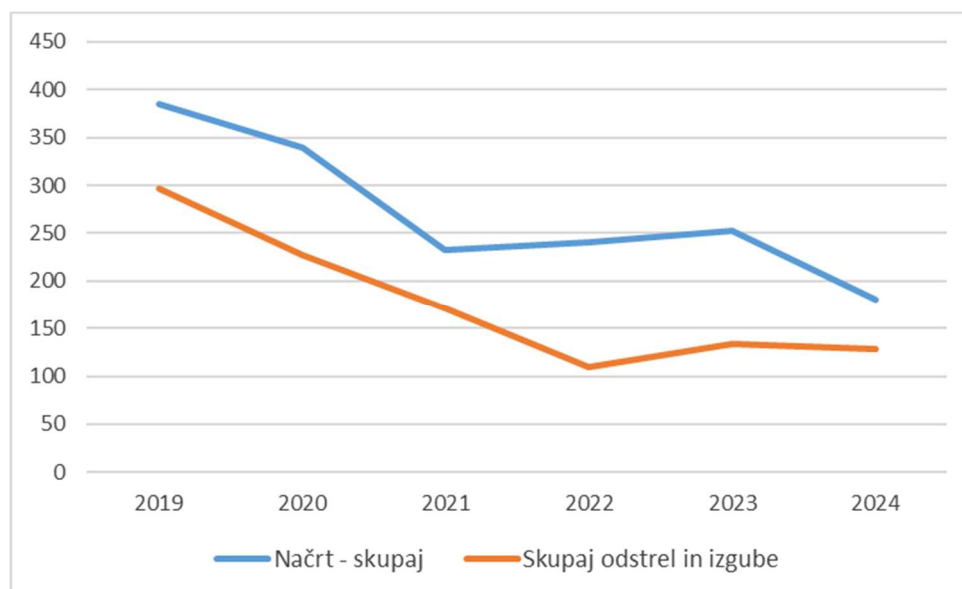
Cilje je ohranjanje vrste in omogočanje trajnostne rabe.

Ukrepi in usmeritve

Lov polha se po loviščih usmerja tako, da ta ne bo imel negativnih posledic na samo populacijo polha, populacije drugih prosto živečih vrst divjadi in na njihovo okolje.

4.15 Fazan

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Slika 4.15.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema fazana v obdobju 2019–2024

Ocena stanja populacije

Prisotnost naravnega fazana (sposobnega preživeti v naravi) je ogrožena, razen na območju Istre ni nikjer prisoten. V Istri se pojavlja v loviščih Koper, Strunjan, Izola in Šmarje ter njihovi okolici, kjer je moč govoriti o številčnosti, ki je sposobna kot vrsta preživeti. O načrtnem vlaganju z namenom revitalizacije vrste lahko govorimo tudi v lovišču Trstelj – Kostanjevica. Prisotnost fazana je tako v velikem delu LUO odvisna le od dodajanj/vlaganj iz umetne vzreje.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Cilj ohranitve fazana kot vrste, ki je sposobna preživeti v naravi v tistih delih oz. loviščih, kjer fazan preživi zimo je le delno dosežen. Zaradi sprememb v okolju (opuščanje poljedelstva, zaraščanje krajine) in ne dovolj izvedenih biomeliorativnih del za malo divjad, se številčnost fazanov zmanjšuje. Ohranitev vrste je še vedno preveč odvisna od vlaganja fazanov v okolje. Upravljalci lovišč naj imajo skupaj z lastniki kmetijskih zemljišč ter drugimi uporabniki v prostoru za kratkoročni in dolgoročni cilj vzdrževanje in izboljševanje življenjskega okolja ter vzpostavitev naravnega ravnovesja z drugimi vrstami (predvsem plenilci – lisico in kuno belico).

Operativni cilji

Cilj je ohranitev fazana kot vrste, ki je sposobna preživeti v naravi v tistih delih oz. loviščih, kjer fazan preživi zimo – obalna lovišča (Koper, Izola in Strunjan) ter Trstelj Kostanjevica. Za uspešno ohranitev fazana nujno je dolgoročno izboljševanje življenjskega okolja ter vzpostavitev naravnega ravnovesja z drugimi vrstami (predvsem plenilci – lisico in kuno belico).

Ukrepi in usmeritve

Dodajanje divjadi v lovišča

Količine vloženih fazanov so omejene na lovišča, ki imajo v letnih načrtih lovišč načrtovana dela za izboljšanje okoljskih/habitatnih razmer ter intenziviran odvzem plenilcev. Dodajanje divjadi mora upoštevati določila veljavne zakonodaje s področja ohranjanja narave ter zaščite živali.

Preglednica 4.15.1: Načrt vlaganja divjadi

Lovišče	2025	2026	2025-2026
Fajti Hrib	10	10	20
Trstelj - Kostanjevica	100	100	200
<i>LUB Kras</i>	<i>110</i>	<i>110</i>	<i>220</i>
Prem	30	30	60
<i>LUB Brkini</i>	<i>30</i>	<i>30</i>	<i>60</i>
Marezige	20	20	40
Koper	160		160
Strunjan	150	150	300
<i>LUB Istra</i>	<i>330</i>	<i>170</i>	<i>500</i>
LUO	470	310	780

Za leti 2025 in 2026 se skupno načrtuje vlaganja **780 fazanov** (220 v LUB Kras, 60 v LUB Brkini in 500 v LUB Istra). Fazana se vlaga v razmerju **1 fazan : 4 fazanke**.

Iz moralno etičnih razlogov je izpust fazanov iz umetne vzreje v predhodno nepripravljeno življenjsko okolje, še zlasti pa izpust "pod puško", izrazito sporen in kot tak neustrezen ter ni dovoljen. Za vlaganja fazana je treba pripraviti vse ukrepe za izboljševanje življenjskega okolja, predvsem pa temeljiti k odstrelu do največ ½ vloženih fazanov.

Višina odvzema

Višina načrtovanega odvzema je vezana na število vloženih fazanov v lovišča, kjer se (na mestih vlaganja) načrtuje odvzem do 50 % dodanih živali. Za leti 2025 in 2026 se **skupno načrtuje odvzem 390 fazanov**.

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Načrtovane višine odvzema ni potrebno dosegati, lahko pa se presega do 20 %.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

Delitev na spolne in starostne kategorije ni potrebna, pri čemer pa vseeno priporočamo, da se fazank ne lovi.

Mesta izvajanja lova na fazana morajo biti natančno opredeljena v Letnih načrtih lovišč, kjer se določi tudi čas izpusta ter predvideni čas lova.

Dovoljene se tudi doselitve osebkov za potrebe šolanja in preizkušenj lovskih psov; količine se natančno opredeli v letnih načrtih lovišč.

Na isti površini lovišča se lov naravnega fazana praviloma vrši samo enkrat letno, lahko pa se v smislu kolobarjenja lov izvaja na isti površini tudi večkrat, vendar največ do 1/3 lovne površine lovišča, kjer se izvaja lov na t.i. »naravnega fazana«, na preostanku površine pa se lov konkretno leto ne izvaja.

4.16 Poljska jerebica (gojena)

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

V zadnjem šestletju ne beležimo nobenega odvzema poljske jerebice. Pogoji za izvajanje odstrele so vlaganja. Lova na jerebice se, kljub v lovišču Strunjan vloženih 20 jerebic v letu 2023, v zadnjem šestletju ni izvajalo. Velika hiba spremljanja stanja je evidentiranje izgub, zlasti izgub od zveri ali ujed, za katere vemo da so, jih je pa nemogoče dokazati. Brez vlaganj ni realno pričakovati odvzema.

Ocena stanja populacije

Spremembe v kmetijstvu in kmetijskem okolju, porastu števila ujed in drugih plenilskih vrst (predvsem kun in lisic) so razlogi, da je kljub preteklim vlaganjem, nekdanja zelo številčna vrsta skoraj povsod izginila. Naravnih ekosistemov poljske jerebice je v območju kar nekaj, vendar ostajajo neizkoriščeni. Možnost naravne širitve vrste pa je skoraj nemogoča. Število živali je zelo odvisno od vlaganj.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Pri jerebici mora biti primarni namen vlaganj dvig številčnosti vrste, še posebej v krajih, ki so zanjo primerni, lov je lahko le sekundarnega namena. Z namenom revitalizacije populacije je bilo v lovišču Strunjan v letu 2023 vloženih 20 jerebic, kjer pa se lova ni izvajalo.

Operativni cilji

V območju je še nekaj poljskih ekosistemov, v katerih je jerebico kot prstoživečo divjad mogoče ohraniti. Cilj je ob ohranitvi vrste tudi zvišanje njene številčnosti ter ji z biomeliorativnimi ukrepi omogočiti, da kot populacija preživi in se širi, za kar pa prav gotovo ni edina rešitev le dodatno vlaganje iz umetne vzreje. Višina vloženih živali mora biti posledično namenjena revitalizaciji vrste in ne zgolj odstrelu.

Ukrepi in usmeritve

Dodajanje divjadi v lovišča

Preglednica 4.16.1: Načrt vlaganja divjadi

Lovišče	2025	2026	2025-2026
Strunjan	0	50	50
LUB Istra	0	50	50
LUO	0	50	50

Za leti 2025 in 2026 se načrtuje vlaganja 50 jerebic. Dodajanje in vlaganje se izvaja le na površinah z vnaprej pripravljenimi pogoji za življenje. Vlaga se le kvalitetna divjad, sposobna preživeti v naravi. Dodajanje divjadi mora upoštevati določila veljavne zakonodaje s področja ohranjanja narave ter zaščite živali.

Višina odvzema

Za leti 2025 in 2026 se odvzema jerebic **ne načrtuje**.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

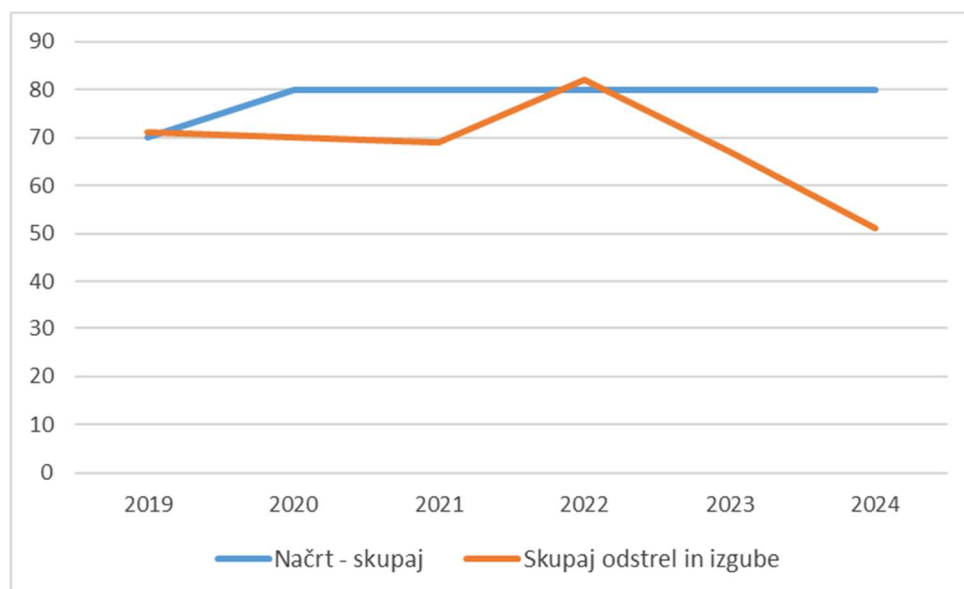
Z namenom povečanje številčnosti poljske jerebice naj se intenzivira lov tistih plenilskih vrst, katere je dovoljeno loviti (zlasti lisice, kune belice in sive vrane).

Dovoljene se tudi doselitve osebkov za potrebe šolanja in preizkušenj lovskih psov; količine se natančno opredeli v letnih načrtih lovišč.

Večjo pozornost naj se posveti tekočemu vodenju evidenc ugotovljenih izgub, tako po količini kot po vzrokih.

4.17 Raca mlakarica

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Slika 4.17.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema rase mlakarice v obdobju 2019–2024

Analiza šestletnega upravljanja z raco mlakarico izkazuje nihajoč trend odvzema, ki se giblje od 50 do 80 živali. Opažanja lovcev na terenu ocenjujejo, da je populacija stabilna in relativno številčna. Povprečna stopnja realizacije načrtovanega odvzema v zadnjih šestih letih je 87 %. Vzroke za relativno nizko realizacijo gre iskati v interesu oz. intenziteti lova na race, ki iz leta v leto (vsaj v večini lovišč) pada, prav tako pa tudi v oteženem, če ne mestoma onemogočenem lovu ob vodotokih, ki so hkrati mesta številnih aktivnosti ljudi (sprehajalci, pohodniki, vodne aktivnosti...). Seveda je k višini realizacije treba prišteti tudi izgube, katere pa upravljavci lovišč praviloma niso evidentirali (v obdobju zadnjih šestih let je evidentiranih 5 izgub, kar vsekakor ni realno).

V obdobju zadnjih dveh let je bilo odstreljenih 118 rac, realizacija odvzema je bila 74 %. V evidencah se race spolno ne ločuje. Evidentirani sta bili 2 izgubi kot povoz na cesti in en pokos, kar je vsekakor rezultat prej nedoslednosti in težav lovišč pri evidentiranju izgub kot resničnega stanja v naravi.

Ocena stanja populacije

V LUO ima rasa mlakarica za razvoj nekaj izredno ugodnih področij. Tu je mišljen Škocjanski zatok, Sečoveljske in Strunjske soline ter več območij ob večjih rekah (Dragonja, Rokava, Rižana, Reka in Vipava) ter ob vodnih zajetjih Mola, Klivnik in Vanganel. Čeprav iz lovišč ob reki Vipavi poročajo o vplivu plenilskih vrst na zmanjšanje opažanja rac, je v ostalih delih LUO moč opaziti, da se številčnost rase mlakarice stabilizira. Z izboljšanjem čistosti vodotokov oz. življenjskih pogojev in ob pravilnem odstreli tudi plenilskih vrst (lisica, kune) se upravičeno pričakuje postopen dvig številčnosti. Beleženje, evidentiranje in poročanje vseh vrst izgub, pri katerih pomemben delež prav gotovo predstavljajo plenilske vrste, lahko vsakoletno bistveno spremeni sliko realizacije načrtovanega odvzema.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Raca mlakarica je prisotna v vseh loviščih z večjimi rekami ali mokrišči. Njena številčnost je stabilna, upravljanje sledi ciljem postavljenim v Dolgoročnem načrtu za Primorsko LUO.

Operativni cilji

Cilj je ohranitev zdajšnje številčnosti ter nemoten razvoj rase mlakarice na področjih, kjer so zanjo ugodni bivalni ter prehranski pogoji. V LUO naj se zagotovi, da bo rasa mlakarica kot vrsta prisotna v vseh loviščih z večjimi mokrišči ter na območju rek v Istri, reke Reke, reke Vipave ter ob vodnih zajetjih v Vanganelu, Moli in Klivnik.

Ukrepi in usmeritve

Višina odvzema

V letih 2025 in 2026 skupaj se načrtuje **odvzem 170 živali**.

Preglednica 4.17.1: Načrtovan odvzem race mlakarice po LUB

LUB	Načrt 2025 -2026	Delež v LUB
Kras	28	16 %
Brkini	72	42 %
Istra	70	41 %
LUO	170	100 %

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Načrtovane višine odvzema **ni potrebno dosegati**, lahko pa se **presega do 20 %**.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

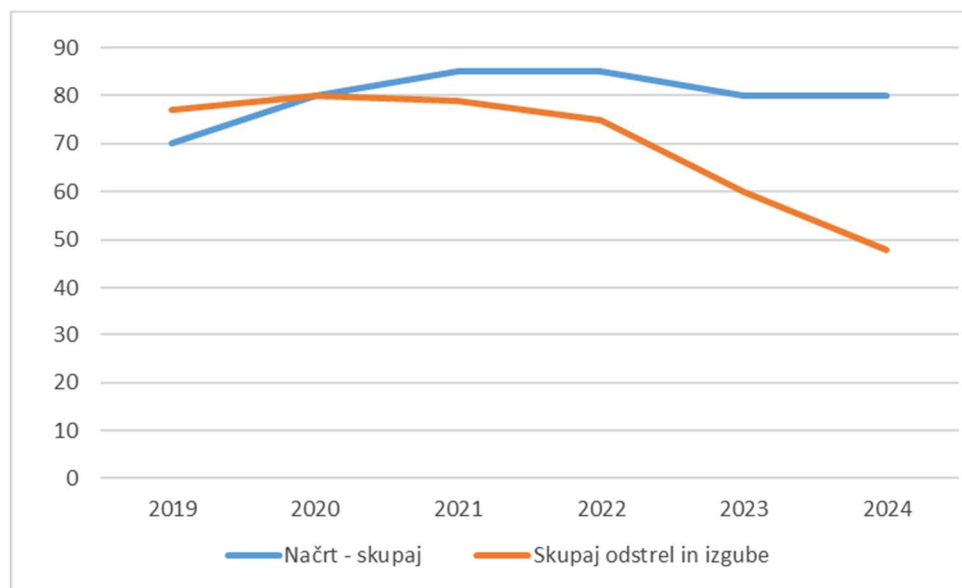
Ocena stanja številčnosti in z njo tudi višina odvzema po loviščih in med LUB se lahko tudi naknadno uskladi na bazenskem sestanku pred začetkom lova na raco mlakarico.

Odstrel naj bo osredotočen na lovišča oz. predele, kjer je rac več in kjer se z njimi gospodari.

Dovoljene se tudi doselitve osebkov za potrebe šolanja in preizkušenj lovskih psov; količine se natančno opredeli v letnih načrtih lovišč.

4.18 Sraka

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Slika 4.18.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema srake v obdobju 2019–2024

Odvzem srake se v je preteklih štirih letih znatno zmanjšal. Od 160 načrtovanih v letih 2023-2024 je bilo odvzetih 108 osebkov (realizacija 67,5 %). Evidentirana je bila 1 izguba neznanega vzroka, kar ni realno in ni odraz stanja v populaciji. Največji odvzem imajo lovišča, v katerih so večja mesta ali kraji – Koper, Strunjan, Izola, Dekani. Največji odvzem srak je v Istri (68 %), kot lovišče pa prednjačita Strunjan z 26 % in Koper z 22 % celotnega dvoletnega odvzema LUO.

Ocena stanja populacije

Populacija srake je stabilna, vitalna, vezana na urbane predele, bližino naselij. Ima trend rasti populacije. Gre za vrsto, ki se je zelo dobro prilagodila na človekovo prisotnost in urbanizacijo. V prostoru ni problematična, ne povzroča večje škode na človekovem premoženju.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Upravljanje sledi ciljem postavljenim v Dolgoročnem načrtu za Primorsko LUO. Trajnost prisotnosti vrste ni ogrožena, manj uspešni smo pri angažiranju upravljavcev za dosledno vodenje evidenc odvzema in izgub.

Operativni cilji

Ohranjanje številčnosti ter zadrževanje naraščanja številčnosti vrste. Odvrčanje od kmetijskih površin. Odvzem srake se načrtuje skladno s trajnostno rabo vrste z lovom. V območjih, kjer so prisotne vrste male poljske divjadi (fazan, poljska jerebica), je lahko cilj tudi znižanje številčnosti srake. Lov srake je dovoljen tudi LD, katere nimajo z razdelilnikom dodeljene kvote za odvzem. Načrtuje se le skupen odvzem. Delitev na spolne in starostne kategorije ni potrebna.

Ukrepi in usmeritve

Višina odvzema

V letih 2025 in 2026 skupaj se **načrtuje odvzem 124 živali**. Ocena stanja številčnosti in z njo tudi višina odvzema po loviščih in med LUB se lahko tudi naknadno uskladi in prerazporedi na bazenskem sestanku pred začetkom lova na srako.

Preglednica 4.18.1: Načrtovan odvzem srake po LUB

LUB	Načrt 2025 -2026	Delež v LUB
Kras	26	21 %
Brkini	22	18 %
Istra	76	61 %
LUO	124	100 %

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

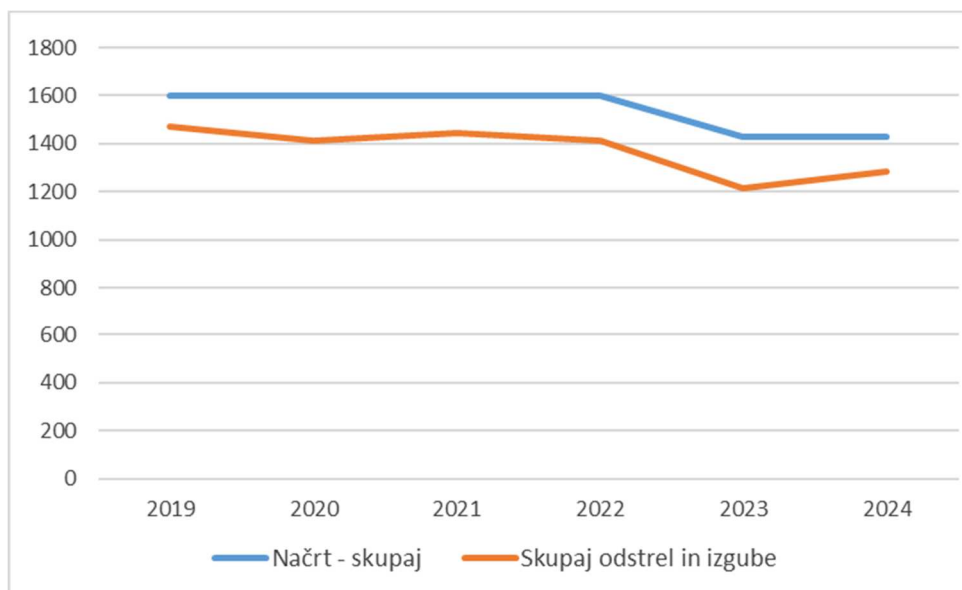
Načrtovane višine odvzema **ni potrebno dosegati**, lahko pa se **presega do 100 %**.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

Lov srake je dovoljen tudi LD, katere nimajo z razdelilnikom dodeljene kvote za odvzem. Načrtuje se le skupen odvzem. Delitev na spolne in starostne kategorije ni potrebna.

4.19 Šoja

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Slika 4.19.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema šoje v obdobju 2019–2024

Odvzem preteklih šestih let ima rahlo padajoč trend, ki nekako sledi načrtovanemu odvzemu. Intenziteta lova je odvisna od škod, ki jih šoje povzročajo v sadovnjakih. V letih velikih škod, odstrel naraste. Od 2.860 načrtovanih je odvzem v letih 2023-2024 znašal 2.498, oz. 87 %. Evidentirane so bile 3 izgube: 2 neznanega in 1 zaradi plenilcev, kar je nerealno in ni odraz stanja v populaciji. Največji odvzem šoj je v LUB Brkini (46 %), v loviščih z največjim deležem sadovnjakov, kjer šoje povzročajo največ škode.

Ocena stanja populacije

Populacija šoje je v LUO stabilna, vitalna, z občasnimi nihanji. Gre za vrsto, ki se je zelo dobro prilagodila na okolje. Od vrst vranov, ki so divjad, živi šoja najbližje gozdu in gozdnemu robu. V prostoru je lahko krajevno problematična, lahko povzroča večje škode v sadovnjakih in vinogradih. Lov na velikost populacije nima velikega vpliva, zaznava se pomanjkanje interesa na lov te vrste. Edini motiv je resnost škod.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Upravljanje sledi ciljem postavljenim v Dolgoročnem načrtu za Primorsko LUO. Trajnost prisotnosti vrste ni ogrožena, manj uspešni smo pri angažiranju lovcev za dosledno vodenje evidenc odvzema in izgub

Operativni cilji

Zniževanje številčnosti, ki je tako prostorsko kakor tudi količinsko vezana na kmetijske površine ter površine vinogradov in sadovnjakov. Odvrčanje od kmetijskih površin. Odvzem šoje se praviloma načrtuje le za primere preprečevanja nastajanja škode v kmetijstvu in skladno s trajnostno rabo z lovom le v minimalnem številu.

Ukrepi in usmeritve

Višina odvzema

V letih 2025 in 2026 skupaj se načrtuje odvzem **2.500 šoj**. Odvzem šoje se praviloma načrtuje le za primere preprečevanja nastajanja škode v kmetijstvu in skladno s trajnostno rabo z lovom le v minimalnem številu.

Preglednica 4.19.1: Načrtovan odvzem šoje po LUB

LUB	Načrt 2025 -2026	Delež v LUB
Kras	784	31%
Brkini	1080	43%
Istra	636	25%
LUO	2.500	100%

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Načrtovane višine odvzema ni potrebno dosegati, lahko pa se presega do 100 %.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

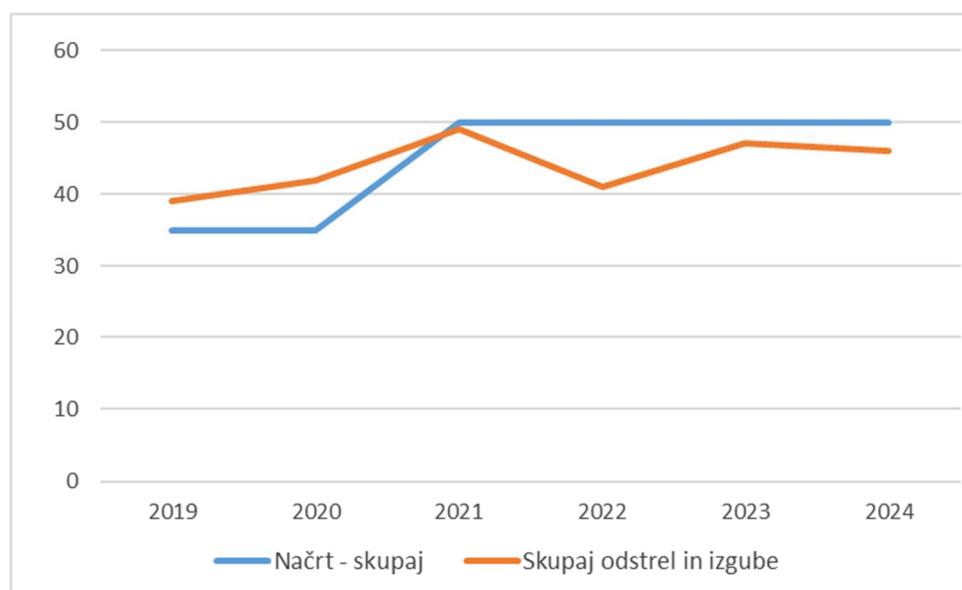
Upravljalci lovišč naj spremljajo stanje populacije in naj si prizadevajo za preprečevanje škode na kmetijskih površinah. V ta namen naj izvajajo ustrezne posege v populacije, odganjanje z lovom t.j. odvrčalni odstrel, uporabijo zvočna in vizualna plašila, uporabijo fizične ovire za preprečevanje dostopa (mreže), uporabijo odvrčalne kemične snovi.

Lovišča, kjer se pojavljajo pogoste in velike škod od šoj (Brkini, Prem, Slavnik – Materija, Timav – Vreme, Videž – Kozina in Žabnik – Obrov), morajo načrtovani odvzem realizirati vsaj 75 %.

Lov šoje je dovoljen tudi LD, katere nimajo z razdelilnikom dodeljene kvote za odvzem. Usklajenost z okoljem se mora dosegati predvsem na ravni posameznih lovišč. Načrtuje se le skupen odvzem. Delitev na spolne in starostne kategorije ni potrebna.

4.20 Siva vrana

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Slika 4.20.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema sive vrane v obdobju 2019–2024

Odvzem preteklih šestih let je nihajoč, ki nekako sledi načrtovanemu odvzemu. Od 100 načrtovanih je odvzem v letih 2023-2024 znašal 78, oz. 78 %. Evidentirani sta bili 2 izgubi: 1 neznanega vzroka in 1 zaradi bolezni. Evidentiran odvzem je nerealen in ni odraz stanja v populaciji. Prostorsko je odvzem sivih vran neenakomerno razporejen po LUO. 49 % dvoletnega odvzema je izveden v LUB Brkini, 45 % v LUB Istra in le 6 % v LUB Kras. Odvzem je evidentiran le v dveh tretjinah lovišč Primorskega LUO. Največji odvzem imajo lovišče Strunjan (13 vran), Koper in Senožeče (vsaka 12 vran).

Ocena stanja populacije

Populacija sive vrane v LUO je stabilna, vitalna in kaže trend naraščanja številčnosti. Rast populacije je v večji meri posledica nezanimanja za lov na to vrsto, oteženih razmer za lov v primestnem, delno urbaniziranem območju, kjer je ta vrsta najbolj zastopana, velikih koncentriranih virov hrane (odprta smetišča), velikih razpršenih virov hrane (naselja) ter izjemne prilagodljivosti vrste. V območju se sive vrane najpogosteje pojavljajo prav v okolici smetišč in kmetijskih površin na obrobju mest. Vrsta se je dobro prilagodila na človeka in urbano okolje. Zelo pogosta je na kmetijskih površinah, pašnikih kjer je, zaradi bližine naselja in pogostih sprehajalcev lov težko ali celo nemogoče izvajati.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Upravljanje sledi ciljem postavljenim v Dolgoročnem načrtu za Primorsko LUO. Škode so minimalne, lokalizirane in obvladljive. Zaradi večje številčnosti v primestnem in urbaniziranem okolju, kjer je izvajanje lova zelo oteženo in izjemne prilagodljivosti vrste, ima populacija blag trend naraščanja. Manj uspešni smo pri angažiranju lovcev za dosledno vodenje evidenc odvzema in izgub. Cilji so v večji meri doseženi.

Operativni cilji

Ohranjanje številčnosti. V območjih, kjer je prisotna škoda je cilj znižanje številčnosti, predvsem pa odvrčanje od kmetijskih površin. Odvzem sive vrane se načrtuje prvenstveno s ciljem omejevanja neželenih vplivov te vrste v okolju.

Ukrepi in usmeritveVišina odvzema

V letih 2025 in 2026 skupaj se načrtuje odvzem **90 sivih vran**. Ocena stanja številčnosti in z njo tudi višina odvzema po loviščih se lahko tudi naknadno prerazporedi in uskladi na bazenskem sestanku pred začetkom lova na sivo vrano.

Preglednica 4.20.1: Načrtovan odvzem sive vrane po LUB

LUB	Načrt 2025 -2026	Delež v LUB
Kras	10	11 %
Brkini	30	33 %
Istra	50	56 %
LUO	90	100 %

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Dopustno odstopanje navzdol je -30% in navzgor 100% načrtovanega odvzema. Ne glede na navedeno znaša minimalno dopustno odstopanje navzdol -3 osebk.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

Odstrel naj se izvaja predvsem na tistih kmetijskih površinah, kjer prihaja ali bi lahko prišlo do škodnih primerov.

Za zmanjšanje možnosti nastanka škod se priporoča izvajanje t. i. odvrčalnega odstrela. Izvajalec odvrčalnega odstrela naj se nahaja na škodni površini oziroma v njeni neposredni bližini. Izvajalec odvrčalnega odstrela naj strelja z mesta, ki je dobro vidno (sive vrane bodo na ta način hitro razvile znanje, da se je določenih površin treba izogibati).

Upravljalci lovišč naj spremljajo stanje populacije in naj si prizadevajo za preprečevanje škode na kmetijskih površinah. V ta namen naj izvajajo ustrezne posege v populacije, odganjanje z lovom t.j. odvrčalni odstrel, uporabijo zvočna in vizualna plašila, uporabijo fizične ovire za preprečevanje dostopa (mreže), uporabijo odvrčalne kemične snovi.

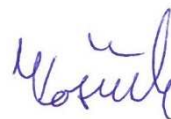
Spodbujajo in izvajajo naj se preventivni/preprečevalni ukrepi iz Akcijskega načrta za reševanje problemov, povezanih s sivo vrano.

Sežana, 14.4.2025

Pripravil:

Aljoša Žnidaršič, univ. dipl. inž. gozd.
višji sodelavec I

Boštjan Košiček, univ. dipl. inž. gozd.
Vodja OE Sežana

5 PRILOGE

1. Analiza odvzema vrst parkljaste divjad
2. Seznam krmišč za parkljasto divjad v in male zveri v letih 2025 in 2026
3. Načrtovan in realiziran odvzem divjadi po loviščih za zadnja štiri leta
4. Razdelitev odvzema parkljaste divjadi po loviščih za leti 2025 in 2026
5. Prisotnost in populacijski trend rakunastega psa, pižmovke in nutrije po loviščih
6. Zapisnik uskladivenega sestanka z OZUL in ostalimi deležniki
7. Zapisnik sestanka Strokovnega sveta ZGS OE Sežana, ki je določil osnutek načrta
8. Vabilo na javno predstavitev Dvoletnega načrta za V. Primorsko LUO za leti 2025 in 2026
9. Zapisnik javne predstavitve Dvoletnega načrta za V. Primorsko LUO za leti 2025 in 2026
10. Zapisnik seje Sveta ZGS OE Sežana, ki je določil predlog načrta za V. Primorsko LUO za leti 2025 in 2026

Priloga 1: Analiza odvzema vrst parkljaste divjad**EVROPSKA SRNA**

Višina odvzema								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
načrtovan odvzem	1.740	1.626	1.500	1.500	800	800	1.328	800
realiziran odvzem	1.626	1.509	1.281	1.081	770	713	1.163	742
stopnja realizacije odvzema	93%	93%	85%	72%	96%	89%	88%	93%
Starostno-spolna struktura odvzema								
absolutno	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
mladiči M	218	169	129	135	90	93	139	92
lanščaki	201	205	177	140	113	83	153	98
srnjaki 2+	411	374	313	263	193	202	293	198
mladiči Ž	222	199	157	138	94	97	151	96
mladice	179	197	141	142	99	82	140	91
srne 2+	395	365	364	263	181	156	287	169
delež	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
mladiči M	13%	11%	10%	12%	12%	13%	12%	12%
lanščaki	12%	14%	14%	13%	15%	12%	13%	13%
srnjaki 2+	25%	25%	24%	24%	25%	28%	25%	27%
mladiči Ž	14%	13%	12%	13%	12%	14%	13%	13%
mladice	11%	13%	11%	13%	13%	12%	12%	12%
srne 2+	24%	24%	28%	24%	24%	22%	25%	23%
Višina, delež in vzroki izgub								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
cesta	191	228	211	126	101	97	954	198
kosilnica	2	3	10	2	2	1	20	3
neznano	20	39	14	19	14	10	116	24
plenilci	17	27	15	2	18	16	95	34
poškodba	3	7	8	13	6	2	39	8
bolezen	9	6	3	2	2	5	27	7
psi	12	12	9	7	5	4	49	9
železnica	1	2	1	1	4	3	12	7
krivolov	2			2	2		6	2
delež izgub v odvzemu	16%	21%	21%	16%	20%	19%	19%	20%
Telesne mase mladičev in enoletnih osebkov								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
mladiči M	9,1	9,5	9,9	9,4	8,7	9,2	9,3	9,0
lanščaki	12,9	13,6	13,5	13,1	13,4	13,2	13,3	13,3
mladiči Ž	8,9	9,3	9,5	9,2	9,0	8,9	9,1	9,0
mladice	13,6	13,9	14,0	14,2	13,6	14,4	13,9	14,0

NAVADNI JELEN

Višina odvzema								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
načrtovan odvzem	435	480	510	510	575	575	514	575
realiziran odvzem	433	417	480	481	547	632	498	590
stopnja realizacije odvzema	100%	87%	94%	94%	95%	110%	97%	103%
Starostno-spolna struktura odvzema								
absolutno (število)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
teleta M	68	66	83	81	87	105	82	96
lanščaki	41	41	52	40	58	58	48	58
jeleni 2-4	48	48	49	48	63	78	56	71
jeleni 5-9	24	29	38	34	47	50	37	49
jeleni 10+	14	14	12	21	8	15	14	12
teleta Ž	74	73	80	86	89	112	86	101
junice	49	46	49	46	47	61	50	54
košute 2+	115	100	117	125	148	153	126	151
delež (%)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
teleta M	16%	16%	17%	17%	16%	17%	16%	16%
lanščaki	9%	10%	11%	8%	11%	9%	10%	10%
jeleni 2-4	11%	12%	10%	10%	12%	12%	11%	12%
jeleni 5-9	6%	7%	8%	7%	9%	8%	7%	8%
jeleni 10+	3%	3%	3%	4%	1%	2%	3%	2%
teleta Ž	17%	18%	17%	18%	16%	18%	17%	17%
junice	11%	11%	10%	10%	9%	10%	10%	9%
košute 2+	27%	24%	24%	26%	27%	24%	25%	26%
Višina, delež in vzroki izgub								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
cesta	13	17	14	21	20	21	106	41
kosilnica							0	0
neznano	1	3	1	3	1	1	10	2
plenilci	6	7	7	5	6	9	40	15
poškodba	2	1	6	3	4	5	21	9
bolezen			1	1			2	0
psi							0	0
železnica	9	4	6	7	4	6	36	10
krivolov			2	1			3	0
delež izgub v odvzemu	7%	8%	8%	9%	6%	7%	7%	7%
Telesne mase telet in enoletnih osebkov								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
teleta M	43,9	45,2	45,4	42,2	42,7	43,9	43,9	43,3
lanščaki	77,3	73,7	75,7	67,6	71,8	77,6	73,9	74,7
teleta Ž	41,3	41,8	41,6	40,0	40,7	40,1	40,9	40,4
junice	65,3	63,4	64,7	62,2	58,9	62,5	62,8	60,7

DAMJAK

Višina odvzema								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
načrtovan odvzem	5	8	10	10	10	10	9	10
realiziran odvzem	9	9	8	12	11	13	10	12
stopnja realizacije odvzema	180%	113%	80%	120%	110%	130%	117%	120%
Starostno-spolna struktura odvzema								
absolutno	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
teleta M	0	0	0	3	1	0	0,7	0,5
lanščaki	1	1	1	2	1	3	1,5	2,0
jeleni 2-4	3	2	2	2	3	3	2,5	3,0
jeleni 5-9	1	3	1	1	1	2	1,5	1,5
jeleni 10+	0	0	1	0	0	0	0,2	0,0
teleta Ž	0	1	1	0	2	1	0,8	1,5
junice	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
košute 2+	4	2	2	4	3	4	3,2	3,5
delež	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
teleta M	0%	0%	0%	25%	9%	0%	6%	4%
lanščaki	11%	11%	13%	17%	9%	23%	15%	17%
jeleni 2-4	33%	22%	25%	17%	27%	23%	24%	25%
jeleni 5-9	11%	33%	13%	8%	9%	15%	15%	13%
jeleni 10+	0%	0%	13%	0%	0%	0%	2%	0%
teleta Ž	0%	11%	13%	0%	18%	8%	8%	13%
junice	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
košute 2+	44%	22%	25%	33%	27%	31%	31%	29%
Višina, delež in vzroki izgub								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
cesta	0	2	0	0	0	0	2	0
kosilnica	0	0	0	0	0	0	0	0
neznano	0	0	0	1	1	0	2	1
plenilci	1	0	1	0	0	0	2	0
poškodba	0	0	0	0	0	0	0	0
bolezen	0	0	0	0	0	0	0	0
psi	0	0	0	0	0	0	0	0
železnica	0	0	0	0	0	0	0	0
krivolov	0	0	0	0	0	0	0	0
delež izgub v odvzemu	11%	22%	13%	8%	9%	0%	10%	4%
Telesne mase telet in enoletnih osebkov								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
teleta M	0,0	0,0	0,0	19,3	15,0	0,0	5,7	7,5
lanščaki	30,0	42,0	39,0	42,0	34,0	34,0	36,8	34,0
teleta Ž	0,0	11,0	16,0	0,0	15,5	22,0	10,8	18,8
junice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

GAMS

Višina odvzema								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
načrtovan odvzem	10	10	10	10	10	10	10	10
realiziran odvzem	3	1	0	1	1	3	1,5	2
stopnja realizacije odvzema	30%	10%	0%	10%	10%	30%	15%	20%
Starostno-spolna struktura odvzema								
absolutno	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
kozlički	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
kozli 1+	0	0	0	1	0	0	0,2	0,0
kozli 2+	2	1	0	0	1	0	0,7	0,5
kozli 3+ do 7+	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
kozli 8+ in več	1	0	0	0	0	0	0,2	0,0
kozice	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
koze 1+	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
koze 2+	0	0	0	0	0	1	0,2	0,5
koze 3+ do 10+	0	0	0	0	0	1	0,2	0,5
koze 11+ in več	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
delež	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
kozlički	0%	0%	/	0%	0%	0%	0%	0%
kozli 1+	0%	0%	/	100%	0%	0%	11%	0%
kozli 2+	67%	100%	/	0%	100%	0%	44%	25%
kozli 3+ do 7+	0%	0%	/	0%	0%	0%	0%	0%
kozli 8+ in več	33%	0%	/	0%	0%	0%	11%	0%
kozice	0%	0%	/	0%	0%	0%	0%	0%
koze 1+	0%	0%	/	0%	0%	0%	0%	0%
koze 2+	0%	0%	/	0%	0%	33%	11%	25%
koze 3+ do 10+	0%	0%	/	0%	0%	33%	11%	25%
koze 11+ in več	0%	0%	/	0%	0%	0%	0%	0%
Višina, delež in vzroki izgub								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
cesta	0	0	0	0	0	0	0	0
kosilnica	0	0	0	0	0	0	0	0
neznano	0	0	0	0	0	0	0	0
plenilci	0	0	0	0	0	0	0	0
poškodba	0	0	0	0	0	0	0	0
bolezen	0	0	0	0	0	0	0	0
psi	0	0	0	0	0	0	0	0
železnica	0	0	0	0	0	0	0	0
krivolov	0	0	0	0	0	0	0	0
delež izgub v odvzemu	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Telesne mase kozličev/kozic in enoletnih osebkov								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
kozlički	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
kozli 1+	0,0	0,0	20,0	20,0	0,0	0,0	6,7	0,0
kozice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
koze 1+	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Povprečna starost odraslih živali v odvzemu									
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024	
kozli 3+ in več	5,7	3,0	0,0	0,0	4,0	0,0	2,1	2,0	
koze 3+ in več	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0	1,7	5,0	

DIVJI PRAŠIČ

Višina odvzema									
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024	
načrtovan odvzem	2.800	3.000	3.400	3.400	3.600	3.600	3.300,0	3.600,0	
realiziran odvzem	3.418	3.217	5.670	4.159	3.406	4.039	3.984,8	3.722,5	
stopnja realizacije odvzema	122%	107%	167%	122%	95%	112%	121%	103%	
Starostno-spolna struktura odvzema									
absolutno	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024	
mladiči M	919	823	1.435	1.024	848	1.016	1.011	932	
lanščaki	727	809	1.158	786	736	978	866	857	
merjasci	171	186	413	281	178	191	237	185	
mladiči Ž	841	658	1.198	928	766	914	884	840	
lanščakinje	479	497	823	709	505	543	593	524	
svinje	281	244	643	431	373	397	395	385	
delež	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024	
mladiči M	27%	26%	25%	25%	25%	25%	25%	25%	
lanščaki	21%	25%	20%	19%	22%	24%	22%	23%	
merjasci	5%	6%	7%	7%	5%	5%	6%	5%	
mladiči Ž	25%	20%	21%	22%	22%	23%	22%	23%	
lanščakinje	14%	15%	15%	17%	15%	13%	15%	14%	
svinje	8%	8%	11%	10%	11%	10%	10%	10%	
Višina, delež in vzroki izgub									
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024	
cesta	3	5	30	4	19	9	70	28	
kosilnica	0	0	11	0	3	1	15	4	
neznano	0	1	4	0	0	0	5	0	
plenilci	61	53	26	43	41	51	275	92	
poškodba	6	34	3	12	11	12	78	23	
bolezen	2	0	2	2	0	2	8	2	
psi	0	1	3	0	0	0	4	0	
železnica	0	0	0	0	0	0	0	0	
krivolov	2	2	12	5	3	5	29	8	
delež izgub v odvzemu	2%	3%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	
Telesne mase ozimcev									
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024	
ozimci	27,4	26,7	20,5	21,8	26,0	27,2	24,9	26,6	
ozimke	25,6	25,3	19,6	20,3	25,9	26,6	23,9	26,3	

Priloga 2: Seznam krmišč za parkljasto divjad v in male zveri v letih 2025 in 2026

Zap. Št.	Lovišče	Katastrska občina	Parcelna številka	Krajevno ime	Divjad	Namen
1	BRJE - ERZELJ	ERZELJ	1204	BOLNICA VERA	divji prašič	privabljalno
2	BRJE - ERZELJ	GOČE	567	ČELA	divji prašič	privabljalno
3	BRJE - ERZELJ	ERZELJ	1111	ERZELJ - ČEJŠOVK	divji prašič	privabljalno
4	BRJE - ERZELJ	GABERJE	1724	GABERJE GRANDE DOLINA	divji prašič	privabljalno
5	BRJE - ERZELJ	BRJE	151/4	KARABINKE	divji prašič	privabljalno
6	BRJE - ERZELJ	ŠMARJE	2629	KRIŠTEN GRAD	divji prašič	privabljalno
7	BRJE - ERZELJ	BRJE	370	LAZ-KOSTANOVCA	divji prašič	privabljalno
8	BRJE - ERZELJ	ŠMARJE	2816	MLAKE	divji prašič	privabljalno
9	BRJE - ERZELJ	PLANINA	433/129	PLANINA OSTRI VRH	divji prašič	privabljalno
10	BRJE - ERZELJ	PLANINA	1612/11	SV. MARJETA	divji prašič	privabljalno
11	BRJE - ERZELJ	ŠMARJE	423	Školj	divji prašič	privabljalno
1	BRKINI	PODGRAD	1860/21	Boršt	divji prašič	privabljalno
2	BRKINI	PODGRAD	1839	BOTA	divji prašič	privabljalno
3	BRKINI	PODGRAD	1839/1	Bota II	navadni jelen	privabljalno
4	BRKINI	PREGARJE	2229/124	BREZOVO BRDO	divji prašič	privabljalno
5	BRKINI	RAČICE	780	GLAVICA - EMETOVA nova	divji prašič	privabljalno
6	BRKINI	HARIJE	286/3	Harijski Boršt	divji prašič	privabljalno
7	BRKINI	POLJANE	4380/3	Križišče za železno prežo	divji prašič	privabljalno
8	BRKINI	POLJANE	6284	MEDVEDARCA	divji prašič	privabljalno
9	BRKINI	POLJANE	6294/1	Medvedarca II	navadni jelen	privabljalno
10	BRKINI	RAČICE	451/5	P2	divji prašič	privabljalno
11	BRKINI	PODGRAD	614/2	RIBNJAK	divji prašič	privabljalno
12	BRKINI	HRUŠICA	3735/2	Smetišče	divji prašič	privabljalno
13	BRKINI	POLJANE	4364/49	Številke	divji prašič	privabljalno
14	BRKINI	POLJANE	6204/2	Topoliči	divji prašič	privabljalno
15	BRKINI	PODGRAD	444/9	TUNEL	divji prašič	privabljalno
16	BRKINI	HRUŠICA	4363/1	ZA PLAMO	divji prašič	privabljalno
17	BRKINI	HRUŠICA	4349/1	Za plamo - Milčetova	divji prašič	privabljalno
18	BRKINI	PODGRAD	318	Žardin	divji prašič	privabljalno
1	BUKOVCA	STUDENA GORA	204/2	GLAVICA	divji prašič	privabljalno
2	BUKOVCA	JELŠANE	2714	JEŠEVSKI BORI	divji prašič	privabljalno
3	BUKOVCA	JELŠANE	2082	JEŠEVSKO POD CARINO	divji prašič	privabljalno
4	BUKOVCA	VELIKO BRDO	1688	OSTRUŽNICA	divji prašič	privabljalno
5	BUKOVCA	STAROD	1430/1	PLASINE LEVO	divji prašič	privabljalno
6	BUKOVCA	STAROD	1105/17	POD STUDENC	divji prašič	privabljalno
7	BUKOVCA	STAROD	1744/1	PODLUKE	divji prašič	privabljalno
8	BUKOVCA	RAČICE	2164	POLVERJERA	divji prašič	privabljalno
9	BUKOVCA	STAROD	991	PREPOVID	divji prašič	privabljalno
10	BUKOVCA	RAČICE	317	RAČIŠKE DANE	divji prašič	privabljalno
11	BUKOVCA	RAČICE	1150	RAČIŠKI LAZI	divji prašič	privabljalno
12	BUKOVCA	SABONJE	732/1	SABONJSKO NAD JEZERO	divji prašič	privabljalno
13	BUKOVCA	VELIKA BUKOVICA	396	SNOŽET	divji prašič	privabljalno

14	BUKOVCA	STUDENA GORA	352/7	ŠTEFULINOVA OGRADA	divji prašič	privabljalno
1	DEKANI	SVETI ANTON	3293	FIKONI STARC	divji prašič	privabljalno
2	DEKANI	OSP	2605/2	GLOBOKI POTOK	divji prašič	privabljalno
3	DEKANI	TINJAN	600/2	Kolombar	divji prašič	privabljalno
4	DEKANI	TINJAN	908/1	MOTOKROS	divji prašič	privabljalno
5	DEKANI	OSP	1594	osp-pod boški	divji prašič	privabljalno
6	DEKANI	TINJAN	1698/72	parčele	divji prašič	privabljalno
7	DEKANI	PLAVJE	1254/19	PERNICA	divji prašič	privabljalno
8	DEKANI	ROŽAR	130/1	ROŽARSKO BRDO - TOPOL	divji prašič	privabljalno
9	DEKANI	ROŽAR	2558/12	škrगतovec	divji prašič	privabljalno
1	DOLCE-KOMEN	TOMAČEVICA	281	ZABORŠT	divji prašič	privabljalno
2	DOLCE-KOMEN	GABROVICA	618	KOSMATI HRIB	divji prašič	privabljalno
3	DOLCE-KOMEN	GORJANSKO	2673	MERSCE	divji prašič	privabljalno
4	DOLCE-KOMEN	BRJE	567	DOLGE NJIVE	divji prašič	privabljalno
5	DOLCE-KOMEN	GABROVICA	761/29	Marivnik Gabrovica	divji prašič	privabljalno
6	DOLCE-KOMEN	TOMAČEVICA	1364/80	ZAJČEVEC-DOLCI	divji prašič	privabljalno
7	DOLCE-KOMEN	VOLČJI GRAD	334	KOMPLEKS	divji prašič	privabljalno
8	DOLCE-KOMEN	GORJANSKO	1419	Nadrouški Bori	divji prašič	privabljalno
9	DOLCE-KOMEN	GABROVICA	1673/8	Brniščik	divji prašič	privabljalno
1	FAJTI HRIB	VRTOČE	5/2	CIRJE	divji prašič	privabljalno
2	FAJTI HRIB	DORENBK	4469	DOLGA NJIVA	divji prašič	privabljalno
3	FAJTI HRIB	OPATJE SELO	1/234	JAPNIŠČE	divji prašič	privabljalno
4	FAJTI HRIB	TEMNICA	815/88	JAVE	divji prašič	privabljalno
5	FAJTI HRIB	RENČE	1681/125	KALIČ	divji prašič	privabljalno
6	FAJTI HRIB	RENČE	2064	KOSTNIŠČE	divji prašič	privabljalno
7	FAJTI HRIB	RENČE	939/1	Manderja	divji prašič	privabljalno
8	FAJTI HRIB	LIPA	999/309	PASICE	divji prašič	privabljalno
9	FAJTI HRIB	VRTOČE	88/7	PUŠELJCI	divji prašič	privabljalno
10	FAJTI HRIB	RENČE	1962/2	TOMAŠKI POTOK	divji prašič	privabljalno
11	FAJTI HRIB	DORNBK	4807	VELIKI HRIB	divji prašič	privabljalno
1	GABERK – DIVAČA	LOKEV	226/19	Čisti kal	divji prašič	privabljalno
2	GABERK – DIVAČA	FAMLJE	825/1	Fameljsko	divji prašič	privabljalno
3	GABERK – DIVAČA	POVIR	2950	Japlenca	divji prašič	privabljalno
4	GABERK – DIVAČA	LOKEV	1529	Kačiški most	divji prašič	privabljalno
5	GABERK – DIVAČA	LOKEV	1941/251	Kamni vrh	divji prašič	privabljalno
6	GABERK – DIVAČA	NAKLO	984/1	Katastrofa	divji prašič	privabljalno
7	GABERK – DIVAČA	LOKEV	1488/1	Muhovi zavodi	divji prašič	privabljalno
8	GABERK – DIVAČA	GROČANA	1919/6	Nad Gračano	divji prašič	privabljalno
9	GABERK – DIVAČA	POVIR	662/3	Nad Povirjem	divji prašič	privabljalno
10	GABERK – DIVAČA	POVIR	1627/11	Pod koč	divji prašič	privabljalno
11	GABERK – DIVAČA	POVIR	2910	Pod Vlasto	divji prašič	privabljalno
12	GABERK – DIVAČA	NAKLO	407/12	Podgovje - Klara - Medvedova ograda	divji prašič	privabljalno
13	GABERK – DIVAČA	LOKEV	912	SELE	divji prašič	privabljalno
14	GABERK – DIVAČA	LOKEV	4347	Tupli Du	divji prašič	privabljalno

1	GRADIŠČE – KOŠANA	NARIN	3358	KRAVNCE	divji prašič	privabljalno
2	GRADIŠČE – KOŠANA	VOLČE	2943	LOZA	divji prašič	privabljalno
3	GRADIŠČE – KOŠANA	KOŠANA	5876	POD LIBIJO	divji prašič	privabljalno
4	GRADIŠČE – KOŠANA	KOŠANA	5017	PRETRŽJE	divji prašič	privabljalno
5	GRADIŠČE – KOŠANA	KOŠANA	2825	ROKOV PAŠNIK	divji prašič	privabljalno
6	GRADIŠČE – KOŠANA	KOŠANA	2825	Rokova terasa	navadni jelen	privabljalno
7	GRADIŠČE – KOŠANA	KOŠANA	4931/73	SEVERJEVO BRINJE	divji prašič	privabljalno
8	GRADIŠČE – KOŠANA	NADANJE SELO	2215/63	ŠKRNIK	divji prašič	privabljalno
9	GRADIŠČE – KOŠANA	NADANJE SELO	2215/63	Škrnik	navadni jelen	privabljalno
10	GRADIŠČE – KOŠANA	KAL	524/1	ŠTANKOVCI	divji prašič	privabljalno
11	GRADIŠČE – KOŠANA	NADANJE SELO	2354	VAHNCA ŠEST	divji prašič	privabljalno
12	GRADIŠČE – KOŠANA	VOLČE	1220/1	VREMŠČICA	divji prašič	privabljalno
13	GRADIŠČE – KOŠANA	VOLČE	173/32	VRH LIBIJE	divji prašič	privabljalno
14	GRADIŠČE – KOŠANA	KOŠANA	5162	ZA KOČO	divji prašič	privabljalno
15	GRADIŠČE – KOŠANA	KOŠANA	5012	Lukcove doline**	male zveri	Privabljalno
16	GRADIŠČE – KOŠANA	KOŠANA	5017	PRETRŽJE	navadni jelen	privabljalno
17	GRADIŠČE – KOŠANA	KAL	646	Prevale	navadni jelen	zimsko
18	GRADIŠČE – KOŠANA	VOLČE	619/16	Volčanska gmajna	navadni jelen	zimsko
1	ISTRA – GRAČIŠČE	SOČERGA	324	OLIKA	divji prašič	privabljalno
2	ISTRA – GRAČIŠČE	MOVRAŽ	1749/2	NEDA	divji prašič	privabljalno
3	ISTRA – GRAČIŠČE	MOVRAŽ	1944	MAJNA	divji prašič	privabljalno
4	ISTRA – GRAČIŠČE	SOČERGA	3584/1	SOKOLIČI	divji prašič	privabljalno
5	ISTRA – GRAČIŠČE	KUBED	25/1	FRATA	divji prašič	privabljalno
6	ISTRA – GRAČIŠČE	MOVRAŽ	5025/40	KRAS NAD STRELIŠČEM	divji prašič	privabljalno
7	ISTRA – GRAČIŠČE	PREGARA	1787/3	FINET	divji prašič	privabljalno
8	ISTRA – GRAČIŠČE	ZAZID	1506	ZAZID VALA	divji prašič	privabljalno
9	ISTRA – GRAČIŠČE	MOVRAŽ	7112/1	VELIK BOROVC	divji prašič	privabljalno
10	ISTRA – GRAČIŠČE	KUBED	2992/187	RAVNICE POD BUTARI	divji prašič	privabljalno
11	ISTRA – GRAČIŠČE	MOVRAŽ	7089/276	BRGOD	divji prašič	privabljalno
12	ISTRA – GRAČIŠČE	MOVRAŽ	6006/1	GOLI HRIB	divji prašič	privabljalno
13	ISTRA – GRAČIŠČE	GRADIN	1587/27	SIRŠKA VALA	divji prašič	privabljalno
14	ISTRA – GRAČIŠČE	MOVRAŽ	1424/3	KAP	divji prašič	privabljalno
15	ISTRA – GRAČIŠČE	GRADIN	742/1	KLJUČI	divji prašič	privabljalno
16	ISTRA – GRAČIŠČE	PREGARA	1385/5	KRAVARIJA	divji prašič	privabljalno
17	ISTRA – GRAČIŠČE	PREGARA	440/1	ROSUJE	divji prašič	privabljalno
18	ISTRA – GRAČIŠČE	KUBED	3297/33	BRDA	divji prašič	privabljalno
19	ISTRA – GRAČIŠČE	MOVRAŽ	3428/31	ZAGRAD	divji prašič	privabljalno
20	ISTRA – GRAČIŠČE	TOPOLOVEC	403/4	STARA ŠKOLA	divji prašič	privabljalno
1	IZOLA	DVORI NAD IZOLO	186	MEDLJAN BRŽINA	divji prašič	privabljalno
2	IZOLA	GAŽON	1329/1	LAZ	divji prašič	privabljalno
3	IZOLA	GAŽON	1001	Raven	divji prašič	privabljalno

1	JEZERO – KOMEN	ŠKRBINA	1655	Maršence	divji prašič	privabljalno
2	JEZERO – KOMEN	GORJANSKO	275	Pod svetim križem	divji prašič	privabljalno
3	JEZERO – KOMEN	SVETO	708	LOKVICE	divji prašič	privabljalno
4	JEZERO – KOMEN	ŠKRBINA	1704/2	V LOGU	divji prašič	privabljalno
5	JEZERO – KOMEN	BRESTOVICA	503/1	TRUŠKENCA	divji prašič	privabljalno
6	JEZERO – KOMEN	BRESTOVICA	2494	POD KLANCEM	divji prašič	privabljalno
7	JEZERO – KOMEN	GORJANSKO	2709	PRI LIPAH - KRMANJEK	divji prašič	privabljalno
8	JEZERO – KOMEN	IVANJI GRAD	931	PRI BJEKI	divji prašič	privabljalno
9	JEZERO – KOMEN	BRESTOVICA	82	Matani-Klariči	navadni jelen	privabljalno
10	JEZERO – KOMEN	ŠKRBINA	284	RUBIJE	divji prašič	privabljalno
11	JEZERO – KOMEN	IVANJI GRAD	1121	Ivanjegrajska gmajna-JELENJAD	navadni jelen	privabljalno
1	KOJNIK – PODGORJE	RAKITOVEC	1185/1	BREG	divji prašič	privabljalno
2	KOJNIK – PODGORJE	PODGORJE	680	OLICA	divji prašič	privabljalno
3	KOJNIK – PODGORJE	PODPEČ	352/1	GORICE	divji prašič	privabljalno
4	KOJNIK – PODGORJE	PODGORJE	1043/3	NJIVE	divji prašič	privabljalno
5	KOJNIK – PODGORJE	OCIZLA	928	ZAJČJI HRIB	divji prašič	privabljalno
6	KOJNIK – PODGORJE	PREŠNICA	3015/22	PREŠKO POLJE	divji prašič	privabljalno
7	KOJNIK – PODGORJE	PODGORJE	660	VODENJAK	divji prašič	privabljalno
8	KOJNIK – PODGORJE	PODGORJE	1213/1	DEBEL HRIB	divji prašič	privabljalno
9	KOJNIK – PODGORJE	ZAZID	3859/1	IVANJI DOL	divji prašič	privabljalno
10	KOJNIK – PODGORJE	PODGORJE	767/9	ZAJEZER	divji prašič	privabljalno
11	KOJNIK – PODGORJE	ČRNOTIČE	2	MILJE	divji prašič	privabljalno
12	KOJNIK – PODGORJE	PREŠNICA	1302/1	KUBED	divji prašič	privabljalno
1	KOPER	SEMEDELA	3368/1	Krmišče Stara Šalara	divji prašič	privabljalno
2	KOPER	BERTOKI	1979	Krmišče Pobegi	divji prašič	privabljalno
3	KOPER	SEMEDELA	1233	Krmišče Pino	divji prašič	privabljalno
4	KOPER	SEMEDELA	1129/1	Krmišče Rino	divji prašič	privabljalno
1	KRAS – DUTOVLJE	KOPRIVA	1240	BORŠT	divji prašič	privabljalno
2	KRAS – DUTOVLJE	AVBER	557/2	DOLINKE	divji prašič	privabljalno
3	KRAS – DUTOVLJE	AVBER	3077	GOSPODOVA ROVNA	divji prašič	privabljalno
4	KRAS – DUTOVLJE	SKOPO	861/1	KAMNE GORICE	divji prašič	privabljalno
5	KRAS – DUTOVLJE	AVBER	2051	KONTAČ	divji prašič	privabljalno
6	KRAS – DUTOVLJE	VELIKI DOL	1266	KOSMATI HRIB	divji prašič	privabljalno
7	KRAS – DUTOVLJE	AVBER	2640	Krmišče Drnovc	navadni jelen	privabljalno
8	KRAS – DUTOVLJE	KRIŽ	2429	Krmišče pri Gabršni ogradi	divji prašič	privabljalno
9	KRAS – DUTOVLJE	KRAJNA VAS	8	Krmišče Skopo-Stajce	divji prašič	privabljalno
10	KRAS – DUTOVLJE	KRIŽ	1/3	Krmišče v Stršnicah	divji prašič	privabljalno
11	KRAS – DUTOVLJE	TOMAJ	222	MARKOVCI	divji prašič	privabljalno
12	KRAS – DUTOVLJE	TOMAJ	564	Mrzle rovne	divji prašič	privabljalno
13	KRAS – DUTOVLJE	DUTOVLJE	267/4	OBRAČALIŠČE	divji prašič	privabljalno
14	KRAS – DUTOVLJE	DUTOVLJE	1243	PODREBER	divji prašič	privabljalno
15	KRAS – DUTOVLJE	PLISKOVICA	1917	POLJANE- KOSOVELJE	divji prašič	privabljalno
16	KRAS – DUTOVLJE	KRAJNA VAS	1003/1	POSEKA - ŽEKANEC	divji prašič	privabljalno
17	KRAS – DUTOVLJE	DUTOVLJE	1773	RUPE	divji prašič	privabljalno

18	KRAS – DUTOVLJE	AVBER	535/22	STARI BORŠT	divji prašič	privabljalno
19	KRAS – DUTOVLJE	PLISKOVICA	719	Velike rovne	divji prašič	privabljalno
20	KRAS – DUTOVLJE	AVBER	2082/3	Krmišče Raša	navadni jelen	privabljalno
1	MAREZIGE	TRUŠKE	3764/73	Popetre Kamenela	divji prašič	privabljalno
2	MAREZIGE	TRUŠKE	3585/4	Bržanji Bošk	divji prašič	privabljalno
3	MAREZIGE	BORŠT	1337/2	Labor Špica	divji prašič	privabljalno
4	MAREZIGE	TRUŠKE	1687	zabavlje škrlica	divji prašič	privabljalno
5	MAREZIGE	BORŠT	668/1	DEMNICE	divji prašič	privabljalno
6	MAREZIGE	TRUŠKE	4914/2	ZABAVSKA VARDA	divji prašič	privabljalno
7	MAREZIGE	BORŠT	1680	rokava	divji prašič	privabljalno
8	MAREZIGE	MAREZIGE	582/1	RAVAN	divji prašič	privabljalno
9	MAREZIGE	BORŠT	1225/79	SLATINSKA	divji prašič	privabljalno
10	MAREZIGE	BORŠT	1236/1	Velika Vala	divji prašič	privabljalno
11	MAREZIGE	MAREZIGE	1620/1	Ročič	divji prašič	privabljalno
1	PREM	TATRE	737/148	Gabrovo Brdo	divji prašič	privabljalno
2	PREM	RJAVČE	322	Rjavske njive- Jablan breg	divji prašič	privabljalno
3	PREM	OSTROŽNO BRDO	2542	Pekel	divji prašič	privabljalno
4	PREM	PRELOŽE	739/2	Preložko	divji prašič	privabljalno
5	PREM	ČELJE	1177/2	Pri žiki	divji prašič	privabljalno
6	PREM	PREM	693	Klemenci	divji prašič	privabljalno
7	PREM	KOZJANE	1635/1	Kozjane pri Ševarlanu	divji prašič	privabljalno
8	PREM	ČELJE	1274	Čelje- Kozjak	divji prašič	privabljalno
1	RAŠA – ŠTORJE	ŠTORJE	2275/7	Krmišče na Podbreški Sopadi	divji prašič	privabljalno
2	RAŠA – ŠTORJE	DOLENJA VAS	1725/2	Krmišče v Zgornji Raši	divji prašič	privabljalno
3	RAŠA – ŠTORJE	POVIR	3362	Krmišče na Sopadi	divji prašič	privabljalno
4	RAŠA – ŠTORJE	KAZLJE	211	Krmišče v Hutnikih	divji prašič	privabljalno
5	RAŠA – ŠTORJE	KAZLJE	2202	Krmišče na Brdu	divji prašič	privabljalno
6	RAŠA – ŠTORJE	KAZLJE	2202	Krmišče na Brdu II	navadni jelen	privabljalno
7	RAŠA – ŠTORJE	KAZLJE	1258	Krmišče pri Dobravljah	divji prašič	privabljalno
8	RAŠA – ŠTORJE	UTOVLJE	1914/16	Krmišče pred Grahovim Brdom II	navadni jelen	privabljalno
9	RAŠA – ŠTORJE	ŠTORJE	247	Krmišče v Lesinah	divji prašič	privabljalno
10	RAŠA – ŠTORJE	UTOVLJE	1914/16	Grahovo brdo	divji prašič	privabljalno
1	RIŽANA	LOKA	602/2	RAKOVEC	divji prašič	privabljalno
2	RIŽANA	ČRNI KAL	3433	Masovce	divji prašič	privabljalno
3	RIŽANA	GABROVICA	1185/1	Trikotnik	divji prašič	privabljalno
4	RIŽANA	PODPEČ	746/43	Brežec čistina -park Steffe	divji prašič	privabljalno
5	RIŽANA	ZAZID	378	Zarčišče	divji prašič	privabljalno
6	RIŽANA	HRASTOVLJE	543/10	Sveti Marko	divji prašič	privabljalno
7	RIŽANA	ROŽAR	604	Zavine	divji prašič	privabljalno
8	RIŽANA	GABROVICA	1435	Gabrovica	divji prašič	privabljalno
9	RIŽANA	HRASTOVLJE	2165/2	Pregovc	divji prašič	privabljalno
10	RIŽANA	ROŽAR	1870	Ivačevc	divji prašič	privabljalno
11	RIŽANA	HRASTOVLJE	2193/2	Leskovce	divji prašič	privabljalno
12	RIŽANA	KUBED	803/93	Lačno	divji prašič	privabljalno

1	SENOŽEČE	DOLENJA VAS	2477	DOLENSKI HRIBI	divji prašič	privabljalno
2	SENOŽEČE	SENOŽEČE	2237	KURJA POLJA	divji prašič	privabljalno
3	SENOŽEČE	DOLENJA VAS	2422/114	MILHAR	divji prašič	privabljalno
4	SENOŽEČE	SENOŽEČE	2176	VREMŠČICA	divji prašič	privabljalno
5	SENOŽEČE	LAŽE	1483	VODNI DOL	divji prašič	privabljalno
6	SENOŽEČE	DOLENJA VAS	1795	RAVNICE	divji prašič	privabljalno
7	SENOŽEČE	GABRČE	834/1	POD STRMCEM	divji prašič	privabljalno
8	SENOŽEČE	SENADOLE	51/2	SELIVEC	divji prašič	privabljalno
9	SENOŽEČE	GABRČE	566	PARIZOV DOL	divji prašič	privabljalno
10	SENOŽEČE	SENOŽEČE	2442/24	MALA VREMŠČICA	divji prašič	privabljalno
11	SENOŽEČE	POTOČE	159/5	OŠEVNIK	divji prašič	privabljalno
12	SENOŽEČE	DOLENJA VAS	1973/153	KALINOVEC	divji prašič	privabljalno
13	SENOŽEČE	DOLENJA VAS	2454	RAŠKI DOL	divji prašič	privabljalno
14	SENOŽEČE	LAŽE	1448/2	LESKOVCA	divji prašič	privabljalno
15	SENOŽEČE	DOLENJA VAS	1971/13	POD PUNGARTOM	divji prašič	privabljalno
16	SENOŽEČE	DOLENJA VAS	1952	ZA GRIŽO	divji prašič	privabljalno
17	SENOŽEČE	LAŽE	939	CERKVENIJA	divji prašič	privabljalno
18	SENOŽEČE	SENOŽEČE	1915	Lunovec	divji prašič	privabljalno
19	SENOŽEČE	SENOŽEČE	1816	SPODMOL	navadni jelen	zimsko
1	SLAVNIK – MATERIJA	BREZOVICA	3413/2	Javor	divji prašič	privabljalno
2	SLAVNIK – MATERIJA	MATERIJA	1898/9	KALIŠČE	divji prašič	privabljalno
3	SLAVNIK – MATERIJA	MATERIJA	2007	JEZERINA	divji prašič	privabljalno
4	SLAVNIK – MATERIJA	SLIVJE	2/12	KOTANJA	divji prašič	privabljalno
5	SLAVNIK – MATERIJA	MARKOVŠČINA	1768/42	MAVROVEC	divji prašič	privabljalno
6	SLAVNIK – MATERIJA	MATERIJA	289/1	PODMAJNIK	divji prašič	privabljalno
7	SLAVNIK – MATERIJA	TATRE	179/2	GOLI RTI	divji prašič	privabljalno
8	SLAVNIK – MATERIJA	MARKOVŠČINA	2334	BUKOVJE	divji prašič	privabljalno
9	SLAVNIK – MATERIJA	MARKOVŠČINA	1768/38	PETEC	divji prašič	privabljalno
10	SLAVNIK – MATERIJA	HOTIČAN	1254/2	MEDEVEDJE ČELO	divji prašič	privabljalno
11	SLAVNIK – MATERIJA	SLIVJE	1403/1	ZAOGRADE	divji prašič	privabljalno
12	SLAVNIK – MATERIJA	MATERIJA	1412	POD ROŽICE	divji prašič	privabljalno
13	SLAVNIK – MATERIJA	MATERIJA	1898/13	PADEŽ	navadni jelen	zimsko
1	STRUNJAN	RAVEN	57	draga	divji prašič	privabljalno
2	STRUNJAN	SEČOVLJE	2267	kalcinar 2 krmišče	divji prašič	privabljalno
3	STRUNJAN	MALIJA	5952	morgani	divji prašič	privabljalno
1	ŠMARJE	KOŠTABONA	2409/3	BRIČ P1 2624	divji prašič	privabljalno
2	ŠMARJE	KOŠTABONA	2158/5	Brič 4 2624	divji prašič	privabljalno
3	ŠMARJE	KOŠTABONA	1483	Taronjca 2624	divji prašič	privabljalno
4	ŠMARJE	NOVA VAS	25	Pr Borovca 2634	divji prašič	privabljalno
5	ŠMARJE	RAVEN	1730	Bezjak 2633	divji prašič	privabljalno
6	ŠMARJE	ŠMARJE	2923	DOBRAVE 2608	divji prašič	privabljalno
7	ŠMARJE	POMJAN	2788/5	Manžan 2609	divji prašič	privabljalno
8	ŠMARJE	NOVA VAS	1697	SLAP 2643	divji prašič	privabljalno
9	ŠMARJE	POMJAN	2005/12	LABOR	divji prašič	privabljalno

1	ŠTANJEL	KOBDILJ	250	Podnjaki	divji prašič	privabljalno
2	ŠTANJEL	KOBDILJ	426	Prjovšna	divji prašič	privabljalno
3	ŠTANJEL	RUŠEVICA	713/2	Ralešče	divji prašič	privabljalno
4	ŠTANJEL	KOBDILJ	1365/1	Zabrdje	divji prašič	privabljalno
5	ŠTANJEL	KOBJEGLAVA	2557	Kobjeglavski bori Benjamin	divji prašič	privabljalno
6	ŠTANJEL	KOBDILJ	1115/1	Portorož	divji prašič	privabljalno
7	ŠTANJEL	KOBDILJ	264	Raša	navadni jelen	privabljalno
8	ŠTANJEL	KOBDILJ	371	Prjovšna Grotova 1	navadni jelen	privabljalno
1	TABOR – DORNBERK	BRANIK	383/1	ŠUMKA	divji prašič	privabljalno
2	TABOR – DORNBERK	BRANIK	136/347	SPODNJI ROGOVILOVEC	divji prašič	privabljalno
3	TABOR – DORNBERK	BRANIK	1601	BABNA DRAGA	divji prašič	privabljalno
4	TABOR – DORNBERK	BRANIK	1602/137	PUŠČA	divji prašič	privabljalno
5	TABOR – DORNBERK	LIPA	999/51	Planina	divji prašič	privabljalno
6	TABOR – DORNBERK	DORNBERK	3112	matikova guta	divji prašič	privabljalno
7	TABOR – DORNBERK	DORNBERK	3824	Svinjsko rebro	divji prašič	privabljalno
8	TABOR – DORNBERK	BRANIK	1643/1	Kozjak	divji prašič	privabljalno
9	TABOR – DORNBERK	BRANIK	1184/50	TIJA	divji prašič	privabljalno
1	TABOR SEŽANA	KRIŽ	1453/1	ČEBARNCE	divji prašič	privabljalno
2	TABOR SEŽANA	MERČE	2331	DALJNOVOD PLEŠIVICA	divji prašič	privabljalno
3	TABOR SEŽANA	SEŽANA	2725/125	GROPAJSKO - pri vagonu	divji prašič	privabljalno
4	TABOR SEŽANA	TREBČE	1390/69	Gropajsko center	divji prašič	privabljalno
5	TABOR SEŽANA	BAZOVICA	1942	IGOVCA	divji prašič	privabljalno
6	TABOR SEŽANA	LOKEV	8/55	NAD VILENICO	divji prašič	privabljalno
7	TABOR SEŽANA	POVIR	1019	OSOJNICA	divji prašič	privabljalno
8	TABOR SEŽANA	TREBČE	1360	PERINOVKA	divji prašič	privabljalno
9	TABOR SEŽANA	MERČE	1579/4	PLANINA	divji prašič	privabljalno
10	TABOR SEŽANA	SEŽANA	4584/2	POLANE	divji prašič	privabljalno
11	TABOR SEŽANA	KRIŽ	1453/1	PR KAUČIČI (Kriški bori)	divji prašič	privabljalno
12	TABOR SEŽANA	POVIR	3894	Sopada	divji prašič	privabljalno
13	TABOR SEŽANA	GROPADA	195/1	ŠTALE	divji prašič	privabljalno
14	TABOR SEŽANA	MERČE	2306	ŠUKOVKA	divji prašič	privabljalno
15	TABOR SEŽANA	SEŽANA	5240	VRHOVLJE	divji prašič	privabljalno
16	TABOR SEŽANA	GROPADA	165/141	ZLATA KLJUKA	divji prašič	privabljalno
17	TABOR SEŽANA	POVIR	3878	ŽIRSKA SOPADA	divji prašič	privabljalno
1	TIMAV – VREME	BARKA	161/48	BALUNC	divji prašič	privabljalno
2	TIMAV – VREME	PODGRAD	719	CARATANOVA OGRADA	divji prašič	privabljalno
3	TIMAV – VREME	FAMLJE	658	FAMELJSKI KALI	divji prašič	privabljalno
4	TIMAV – VREME	FAMLJE	824/2	GABRK	divji prašič	privabljalno
5	TIMAV – VREME	VAREJE	350/1	KALIČ	divji prašič	privabljalno
6	TIMAV – VREME	ŠKOFLJE	204/1	KOSMATICA	divji prašič	privabljalno
7	TIMAV – VREME	GORNJE VREME	974/1	POD PIVSKO CESTO	divji prašič	privabljalno
8	TIMAV – VREME	BARKA	1089/1	PREDBIŠČAK	divji prašič	privabljalno
9	TIMAV – VREME	VREMSKI BRITOF	1546	PRI VAGONU	divji prašič	privabljalno
10	TIMAV – VREME	BARKA	275	PRI ZELENEM DREVU	divji prašič	privabljalno

11	TIMAV – VREME	PODGRAD	996/24	PRISTAVA GOLI VRH	divji prašič	privabljalno
12	TIMAV – VREME	VREMSKI BRITOF	1309/123	SADEŽE - KAVC	divji prašič	privabljalno
13	TIMAV – VREME	VREMSKI BRITOF	1189/20	SADEŽE - ROBIDJE	divji prašič	privabljalno
14	TIMAV – VREME	BARKA	233/2	SAJANIŠČE - BARKA	divji prašič	privabljalno
15	TIMAV – VREME	MISLIČE	1546	SAJANIŠČE - MISLIČE	divji prašič	privabljalno
16	TIMAV – VREME	ŠKOFLJE	959	SENOŽETI (doline)	divji prašič	privabljalno
17	TIMAV – VREME	BARKA	1473/2	ZAPUKA	divji prašič	privabljalno
1	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	KOSTANJEVICA NA KRASU	2212/198	Blaznice	divji prašič	privabljalno
2	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	SELA NA KRASU	487/2	Boršti	divji prašič	privabljalno
3	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	VOJŠČICA	88/1	Cerkveni dol	divji prašič	privabljalno
4	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	KOSTANJEVICA NA KRASU	1534/216	drevesnica	divji prašič	privabljalno
5	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	SELA NA KRASU	1611/1	FIGOVCI	divji prašič	privabljalno
6	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	KOSTANJEVICA NA KRASU	628	Griža	divji prašič	privabljalno
7	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	VOJŠČICA	1402	Japščina Dombrave	divji prašič	privabljalno
8	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	TEMNICA	1016/78	LJUŽCE	divji prašič	privabljalno
9	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	KOSTANJEVICA NA KRASU	1914/83	Medvajšče	divji prašič	privabljalno
10	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	OPATJE SELO	1/405	mulaž	divji prašič	privabljalno
11	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	TEMNICA	1565/77	podnovelo lončevca	divji prašič	privabljalno
12	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	KOSTANJEVICA NA KRASU	1506/54	Podpačnik	divji prašič	privabljalno
13	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	KOSTANJEVICA NA KRASU	1534/100	Predalje	divji prašič	privabljalno
14	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	OPATJE SELO	1/337	zasladovca	divji prašič	privabljalno
15	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	KOSTANJEVICA NA KRASU	1534/175	Žibrnjik	divji prašič	privabljalno
1	VIDEŽ – KOZINA	GROČANA	1325/3	Golič	divji prašič	privabljalno
2	VIDEŽ – KOZINA	HRPELJE	602/2	Hrpelje - Nad Njive	divji prašič	privabljalno
3	VIDEŽ – KOZINA	HRPELJE	3476	Hrpelje - Nad Vrtle	divji prašič	privabljalno
4	VIDEŽ – KOZINA	HRPELJE	3655	Hrpelje - Nad žlebe - (Baba)	divji prašič	privabljalno
5	VIDEŽ – KOZINA	HRPELJE	2739/2	Mihale Polje - Pod Mostom	divji prašič	privabljalno
6	VIDEŽ – KOZINA	OCIZLA	2398/27	Ocizla - Gauge	divji prašič	privabljalno
7	VIDEŽ – KOZINA	OCIZLA	4555	Ocizla - Nad Mihelsko Valo	divji prašič	privabljalno
8	VIDEŽ – KOZINA	PREŠNICA	1257	Prešnica - Senedol 2	divji prašič	privabljalno
9	VIDEŽ – KOZINA	RODIK	1130/32	Rodik - Boršt	divji prašič	privabljalno
10	VIDEŽ – KOZINA	RODIK	23	Rodik - Na njivcah	divji prašič	privabljalno
11	VIDEŽ – KOZINA	RODIK	3075	Rodik - Na Vodovodu	divji prašič	privabljalno
12	VIDEŽ – KOZINA	RODIK	3062	Rodik - Pod Prelovca	divji prašič	privabljalno
13	VIDEŽ – KOZINA	BREZOVICA	2115/18	Slope - Nad Dolgo Dolino	divji prašič	privabljalno
14	VIDEŽ – KOZINA	SOCERB	1684/2	Socerb - Karličeva (Jovo)	divji prašič	privabljalno
15	VIDEŽ – KOZINA	SOCERB	1200	Socerb - Sela (Lebanova)	divji prašič	privabljalno
16	VIDEŽ – KOZINA	OCIZLA	2344/1	Štrklevica	divji prašič	privabljalno
17	VIDEŽ – KOZINA	GROČANA	1597	Vrhopolje - Za Vrhopolje	divji prašič	privabljalno
1	VRHE – VRABČE	GRIŽE	202	Grdi dol	divji prašič	privabljalno
2	VRHE – VRABČE	GRIŽE	951	Lahovka	divji prašič	privabljalno

3	VRHE – VRABČE	GRIŽE	3302/2	Ograda	divji prašič	privabljalno
4	VRHE – VRABČE	VELIKO POLJE	2674/1	Videm breg	divji prašič	privabljalno
5	VRHE – VRABČE	ŠTJAK	1526	Grofova snožet	divji prašič	privabljalno
6	VRHE – VRABČE	ŠTJAK	3658	Očaki	divji prašič	privabljalno
7	VRHE – VRABČE	VELIKO POLJE	179	dolina	divji prašič	privabljalno
8	VRHE – VRABČE	GRIŽE	67	Dobravca	divji prašič	privabljalno
9	VRHE – VRABČE	VELIKO POLJE	1378	počivalnik	divji prašič	privabljalno
10	VRHE – VRABČE	ŠTJAK	2358	Stara reber	divji prašič	privabljalno
1	ŽABNIK – OBROV	OBROV	1691/1	BAJERCE	divji prašič	privabljalno
2	ŽABNIK – OBROV	OBROV	1682/5	BRESTOVEC	divji prašič	privabljalno
3	ŽABNIK – OBROV	OBROV	1164	FINIDA	divji prašič	privabljalno
4	ŽABNIK – OBROV	GABERK	220/4	GABERSKO	divji prašič	privabljalno
5	ŽABNIK – OBROV	GOLAC	2217	KORITNJAK	divji prašič	privabljalno
6	ŽABNIK – OBROV	MALE LOČE	1043/4	MALE LOČE	divji prašič	privabljalno
7	ŽABNIK – OBROV	GOLAC	972/2	MILČETOVE OGRADE	divji prašič	privabljalno
8	ŽABNIK – OBROV	GOLAC	2851	MRTVE DOLINE	divji prašič	privabljalno
9	ŽABNIK – OBROV	RITOMEČE	370/2	Orlek	divji prašič	privabljalno
10	ŽABNIK – OBROV	KOVČICE	592/88	POD KOVČICE LEVO	divji prašič	privabljalno
11	ŽABNIK – OBROV	POLJANE	5265/2	POLJANE PRVO	divji prašič	privabljalno
12	ŽABNIK – OBROV	RJAVČE	544/1	RJAVSKO	divji prašič	privabljalno
13	ŽABNIK – OBROV	TATRE	2011	Topoličje	divji prašič	privabljalno
14	ŽABNIK – OBROV	GOLAC	785/1	VITRNJAK	divji prašič	privabljalno
15	ŽABNIK – OBROV	GOLAC	458	ZA ŠOLO	divji prašič	privabljalno
16	ŽABNIK – OBROV	GOLAC	1952/5	ZAGRAD	divji prašič	privabljalno

Na krmiščih označenih z * se izvaja opazovanje medvedov

Na krmiščih označenih z ** je dovoljeno krmljenje z ŽSP

Priloga 3: Načrtovan in realiziran odvzem divjadi po loviščih za zadnja štiri leta

SRNA				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
BRJE - ERZELJ	158	125	80	65
BRKINI	54	46	24	21
BUKOVCA	84	70	40	40
DEKANI	158	157	128	120
DOLCE-KOMEN	48	15	8	3
FAJTI HRIB	52	39	16	18
GABERK – DIVAČA	168	134	72	75
GRADIŠČE – KOŠANA	134	109	72	72
ISTRA – GRAČIŠČE	118	104	96	84
IZOLA	79	61	40	44
JEZERO – KOMEN	52	30	16	11
KOJNIK – PODGORJE	80	78	48	47
KOPER	178	159	128	122
KRAS – DUTOVLJE	90	45	16	11
MAREZIGE	150	146	128	143
PREM	64	63	56	56
RAŠA – ŠTORJE	24	20	16	14
RIŽANA	138	82	48	49
SENOŽEČE	98	91	64	58
SLAVNIK – MATERIJA	104	88	56	39
STRUNJAN	172	150	120	102
ŠMARJE	156	132	64	62
ŠTANJEL	52	16	16	15
TABOR – DORNBERK	127	85	48	44
TABOR SEŽANA	50	39	24	22
TIMAV – VREME	148	119	80	73
TRSTELJ – KOSTANJEVICA	16	18	16	5
VIDEŽ – KOZINA	108	55	24	24
VRHE – VRABČE	72	28	16	8
ŽABNIK – OBROV	68	58	40	36

NAVADNI JELEN				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
BRJE - ERZELJ	42	15	48	28
BRKINI	42	40	46	47
BUKOVCA	34	38	38	43
DEKANI	11	5	24	15
DOLCE-KOMEN	20	17	20	20
FAJTI HRIB	34	35	48	45
GABERK – DIVAČA	24	21	26	23
GRADIŠČE – KOŠANA	58	46	45	41
ISTRA – GRAČIŠČE	42	44	50	50
JEZERO – KOMEN	30	25	25	22
KOJNIK – PODGORJE	58	59	68	71
KOPER	/	1	/	1
KRAS – DUTOVLJE	42	39	46	42
MAREZIGE	/	23	/	23
PREM	32	32	38	37
RAŠA – ŠTORJE	49	52	60	65
RIŽANA	32	27	30	29
SENOŽEČE	66	53	60	60
SLAVNIK – MATERIJA	72	83	97	108
ŠMARJE	/	14	/	23
ŠTANJEL	22	19	22	19
TABOR – DORNBERK	15	5	24	27
TABOR SEŽANA	34	27	34	33
TIMAV – VREME	21	20	24	25
TRSTELJ – KOSTANJEVICA	42	30	48	45
VIDEŽ – KOZINA	30	31	36	38
VRHE – VRABČE	100	91	117	123
ŽABNIK – OBROV	68	69	76	76

DAMJAK				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
BRKINI	/	1	/	0
GABERK – DIVAČA	8	9	8	7
MAREZIGE	/	1	/	0
RIŽANA	/	1	/	0
TABOR SEŽANA	12	8	12	14
VIDEŽ – KOZINA	/	0	/	3

GAMS				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
RAŠA – ŠTORJE	do 10	/	do 10	2
SENOŽEČE	do 10	1	do 10	1

DIVJI PRAŠIČ				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
BRJE - ERZELJ	234	409	280	219
BRKINI	212	236	210	164
BUKOVCA	182	188	180	269
DEKANI	340	585	360	299
DOLCE-KOMEN	118	202	150	129
FAJTI HRIB	244	383	240	214
GABERK – DIVAČA	276	407	170	131
GRADIŠČE – KOŠANA	170	181	170	149
ISTRA – GRAČIŠČE	320	583	350	479
IZOLA	84	144	120	222
JEZERO – KOMEN	128	292	170	152
KOJNIK – PODGORJE	222	374	240	267
KOPER	148	202	170	271
KRAS – DUTOVLJE	340	450	350	345
MAREZIGE	404	510	430	438
PREM	120	171	150	173
RAŠA – ŠTORJE	78	128	110	109
RIŽANA	340	471	350	373
SENOŽEČE	240	367	260	266
SLAVNIK – MATERIJA	330	430	360	334
STRUNJAN	106	179	110	138
ŠMARJE	298	410	330	455
ŠTANJEL	128	161	130	173
TABOR – DORNBERK	254	381	280	266
TABOR SEŽANA	350	448	300	256
TIMAV – VREME	170	256	190	287
TRSTELJ – KOSTANJEVICA	180	284	170	137
VIDEŽ – KOZINA	340	422	360	267
VRHE – VRABČE	190	245	210	178
ŽABNIK – OBROV	254	330	300	285

Priloga 4: Razdelitev odvzema parkljaste divjadi po loviščih za leti 2025 in 2026

Lovišče	Srna	Nav. jelen	Damjak	D. prašič
BRJE - ERZELJ	56	68		298
BRKINI	16	58		216
BUKOVCA	40	50		202
DEKANI	120	56		370
DOLCE-KOMEN				168
FAJTI HRIB	20	290		260
GABERK – DIVAČA	80	30	6	176
GRADIŠČE – KOŠANA	72	52		174
ISTRA – GRAČIŠČE	80	60		420
IZOLA	40			170
JEZERO – KOMEN	8			190
KOJNIK – PODGORJE	48	84		256
KOPER	124			210
KRAS – DUTOVLJE				382
MAREZIGE	108			460
PREM	48	48		164
RAŠA – ŠTORJE	16	76		122
RIŽANA	48	40		388
SENOŽEČE	64	76		286
SLAVNIK – MATERIJA	40	120		374
STRUNJAN	112			140
ŠMARJE	72			400
ŠTANJEL	16			150
TABOR – DORNBERK	44			304
TABOR SEŽANA	16		18	330
TIMAV – VREME	72	30		216
TRSTELJ – KOSTANJEVICA	8			186
VIDEŽ – KOZINA	16	46		364
VRHE – VRABČE	8	148		230
ŽABNIK – OBROV	40	94		314

Priloga 5: Prisotnost in populacijski trend rakunastega psa, pižmovke in nutrije po loviščih

Lovišče	Rakunasti pes*	Pižmovka	Nutrija
BRJE - ERZELJ	Ni zaznana	Ni zaznana	Stabilna
BRKINI	Ni zaznana	Ni zaznana	Ni zaznana
BUKOVCA	Ni zaznana	Ni zaznana	Ni zaznana
DEKANI	Ni zaznana	Ni zaznana	Stabilna
DOLCE-KOMEN	Ni zaznana	Ni zaznana	Ni zaznana
FAJTI HRIB	Ni zaznana	Ni zaznana	Stabilna
GABERK – DIVAČA	Ni zaznana	Ni zaznana	Ni zaznana
GRADIŠČE – KOŠANA	Ni zaznana	Ni zaznana	Ni zaznana
ISTRA – GRAČIŠČE	Ni zaznana	Ni zaznana	Ni zaznana
IZOLA	Ni zaznana	Ni zaznana	Stabilna
JEZERO – KOMEN	Ni zaznana	Ni zaznana	Ni zaznana
KOJNIK – PODGORJE	Ni zaznana	Ni zaznana	Ni zaznana
KOPER	Ni zaznana	Ni zaznana	Stabilna
KRAS – DUTOVLJE	Ni zaznana	Ni zaznana	Ni zaznana
MAREZIGE	Ni zaznana	Ni zaznana	Ni zaznana
PREM	Ni zaznana	Ni zaznana	Ni zaznana
RAŠA – ŠTORJE	Ni zaznana	Ni zaznana	Ni zaznana
RIŽANA	Ni zaznana	Ni zaznana	Ni zaznana
SENOŽEČE	Ni zaznana	Ni zaznana	Ni zaznana
SLAVNIK – MATERIJA	Ni zaznana	Ni zaznana	Ni zaznana
STRUNJAN	Ni zaznana	Ni zaznana	Stabilna
ŠMARJE	Ni zaznana	Ni zaznana	Ni zaznana
ŠTANJEL	Ni zaznana	Ni zaznana	Ni zaznana
TABOR – DORNBERK	Ni zaznana	Ni zaznana	Ni zaznana
TABOR SEŽANA	Ni zaznana	Ni zaznana	Ni zaznana
TIMAV – VREME	Ni zaznana	Ni zaznana	Ni zaznana
TRSTELJ – KOSTANJEVICA	Ni zaznana	Ni zaznana	Ni zaznana
VIDEŽ – KOŽINA	Ni zaznana	Ni zaznana	Ni zaznana
VRHE – VRABČE	Ni zaznana	Ni zaznana	Ni zaznana
ŽABNIK – OBROV	Ni zaznana	Ni zaznana	Ni zaznana

*Pri rakunastem psu je navedeno št. pojavljanj v lovišču v zadnjem dvoletnem obdobju

OBMOČNO ZDRUŽENJE
UPRAVLJAVCEV LOVIŠČ
PRIMORSKEGA LUO
Partizanska cesta 49, 6210 Sežana
Email: primorsko.luo@gmail.com

ZAPISNIK 6. SEJE IZVRŠNEGA ODBORA

ki je bila na sedežu OZUL-a v Sežani **dne 10. 3. 2025 ob 17. uri.**

Prisotni člani: A■■■■ L■■■■, B■■■■ M■■■■, D■■■■ R■■■■, J■■■■ B■■■■, M■■■■ B■■■■, M■■■■
D■■■■, U■■■■ Z■■■■ in Ž■■■■ A■■■■

Odsotna: mag. M■■■■ D■■■■, V■■■■ Č■■■■.

Ostali prisotni: OZUL - A■■■■ D■■■■, M■■■■ S■■■■
ZGS OE Sežana - A■■■■ Ž■■■■, ki je istočasno tudi član IO OZUL
KGZS (le pri 1. točki) - E■■■■ R■■■■, G■■■■ Ž■■■■, M■■■■ P■■■■.

Predsednik IO OZUL Primorskega LUO D■■■■ R■■■■ je zbrane pozdravil in članom IO razložil, da je 1. točka obravnavana v sklopu usklajevalnega sestanka med ZGS - KGZS in OZUL glede Dvoletnega načrta LUO 2025-2026.

DNEVNI RED:

1. Usklajevanje Dvoletnega načrta LUO za leti 2025-2026 s strokovno službo ZGS OE Sežana
2. Sprejem sklepa o razpisu volitev v organe OZUL za naslednje petletno obdobje
3. Aktualne zadeve

Ad 1) Usklajevanje Dvoletnega načrta LUO za leti 2025-2026 s strokovno službo ZGS OE Sežana

Načrtovalec ZGS A■■■■ Ž■■■■ je povedal, da usklajevalni sestanek s kmetijci (KGZ) ni obvezen, je pa dobrodošel, da pride do uskladitve še pred fazo osnutka. E■■■■ R■■■■ je dodal, da bi moral biti načrt izdelan v sodelovanju s kmetijci. Imajo nekaj pripomb, ki bodo obravnavane po sklopih.

Nato je A■■■■ načrt predstavil po sklopih na podlagi delovnega gradiva, ki ga je predhodno poslal vsem udeležencem, vmes pa so ostali prisotni podajali pripombe:

DELA

- Vzdrževanje grmišč, vlaganje:

D■■■■ R■■■■ - LD, strinja se s predlogom ZGS, da tisti, ki vlagajo fazana in nimajo vpisanih biomeliorativnih del, se pozove, da to storijo.

G■■■■ Ž■■■■ - nasprotujejo kakršnimkoli delom v lovišču, ki izboljšujejo pogoje za življenje divjadi. Predvsem velja to za jelenjad, saj se s tem številčnost povečuje, kar je v nasprotju s ciljem o znižanju številčnosti jelenjadi.

A■■■■ Ž■■■■ - z biomeliorativnimi deli se ne povečuje številčnosti, ampak se izvaja ukrepe za preprečevanje zaraščanja in izboljševanja življenjskih pogojev za vse prostoživeče živali (povečevanje biodiverzitete).

- Privabljalno krmljenje:

ZGS predlaga 25 kg koruze na načrtovan odvzem divjega prašiča (cca 0,8 kg/krmišče/dan). OZUL se s predlogom ne strinja in predlaga 2 kg/krmišče/dan. Dolgoročni načrt LUO dovoljuje do 5 kg/krmišče/dan.

M^{████} P^{████} je predlagal, da v kolikor je 2 kg/dan koruze preveč, naj se načrtuje 1,9 kg/krmišče/dan.

A^{████} Ž^{████} je razložil, da je v usmeritvah navedeno, da naj se za privabljalno krmljenje uporabi minimalne količine koruze. ZGS meni, da se z 2 kg/krmišče/dan vnaša preveč močnih krmil v okolje.

Zaključek: OZUL in ZGS nista usklajena glede količine dovoljene koruze za privabljalno krmljenje divjega prašiča.

SRNJAD

- A^{████} D^{████} je predlagal odvzem v razmerju srnjak 60 % in srna 40 % ter da se za odstrel na Krasu pusti predloge lovskih družin in zniža v Istri. V načrt je treba dodati lovišče Dekani in Strunjan, zaradi prisotnosti šakala.
- A^{████} pojasni, da je po Dolgoročnem načrtu LUO opredeljeno, da se odvzem srnjadi načrtuje v spolnem razmerju M:Ž=50:50.

Zaključek: OZUL in ZGS sta usklajena glede številčnosti odvzema in spolno starostni strukturi.

JELENJAD

- A^{████} pojasni kakšni so cilji v posameznih LUB (Brkini – zadrževanje naraščanja številčnosti; Kras – zadrževanje jelenjadi v zgornjem delu Krasa (Vrhe, Raša) in znižanje številčnosti v vinorodnem delu Krasa; v loviščih v Vipavski dolini popolna izločitev; Istra – zadrževanje jelenjadi v zaledju Slovenske Istre in preprečevanje širjenja v priobalni del) ter režim upravljanja v posameznih conah prostora za jelenjad. Cone ne določajo ciljev, ampak ukrepe v populaciji za doseganje ciljev. Tako ZGS kot lovci in kmetijci imajo skupen cilj znižanje številčnosti, določiti je treba le prave ukrepe.
- Predlog ZGS je, da je osrednje območje za jelenjad celoten LUB Brkini ter LUB Kras (brez lovišč Tabor Dornberk in Brje Erzelj). Zaradi dolgoletne prisotnosti jelenjadi je upravljanje s predpisano strukturo boljše za doseganje ciljev (določitev števila za odvzem jelenjadi, dovoljeno 50 % preseganje načrta). V osrednjem delu ZGS predlaga 25 % povečanje načrta odvzema. Za robno območje predlaga lovišča Dekani, Marezige in Šmarje. V območje neželenosti prisotnosti jelenjadi predlaga Koper, Izola, Strunjan, Brje Erzelj in Tabor Dornberk.
- E^{████} R^{████} je povedal, da je cilj načrtovanja znižanje številčnosti jelenjadi, kar pa doslej ni imelo učinka, saj se številčnost jelenjadi povečuje. Predlagal je, da bi na vinogradniškem območju morala jelenjad spadati med neželeno, lovišča Vrhe Vrabče, Raša Štorje, Gaberk Divača, Videž Kozina in Kojnik Podgorje pod robno, ostala pa pod osrednje. Tudi na osrednjem je treba zmanjšati številčnost, da se ne širi. Predlagal je tudi povišanje odstrela za 30 %. Izpostavil je še, da tudi ograje visoke 1,80 m ne zadržijo jelenjadi od vinogradov. Na MKGP je treba predlagati, da se na jelenjad dovoli nočni lov.
- OZUL je predlagal, da sodijo pod robno območje lovišča Kras Dutovlje, Tabor Sežana, Raša Štorje, Vrhe Vrabče, Gaberk Divača, vsa lovišča od Štanjela dol pa pod neželeno. S tem bi po dveh letih dobili model za robno in neželeno. Vezava odstrela naj bo 1 jelen 2+ : 1 košuta ali junica, povečanje plana pa 15 do 20 %, saj je vprašanje, če so lovci sposobni upleniti predlagani odstrel in ker sledijo kazni, če načrt ni realiziran. Številčnost jelenjadi se povečuje, ker so okoljski pogoji za to ustrezni. Površine se zaraščajo, s tem pa se povečujejo območja, kjer divjad najde kritje za bivanje in razmnoževanje. Pritisk na kmetijske površine se povečujejo tudi zato, ker je gozd vse bližje intenzivnim kmetijskim površinam, meja med obdelovalnimi površinami in gozdom pa vse bolj ostra. Prerazporeditev odstrela naj se v naprej prerazporeja v okviru LUO in ne več v okviru LUB! Poveča naj se delež jelenov 2-4 iz 12 % na 15 %.

ZGS se z predlagano conacijo ne strinja. Predvsem glede predlaganih conaciji lovišč Vrhe Vrabče, Raša Štorje in Tabor Sežana, Gaberk Divača, Videž Kozina in

Kojnik Podgorje v robno območje. To so lovišča, ki že leta odvzem realizirajo v načrtovani strukturi in dovolj velikem številu, da poenostavljen model upravljanja tu ne bo bolje prispeval k doseganju ciljev.

OZUL pa vztraja na svojem predlogu zato, da se prepreči prehod jelenjadi.

ZGS se strinja, da preprečevanje številčnega in prostorskega širjenja jelenjadi po Krasu ni dovolj uspešno. Argumenti KGZ in OZUL bodo smiselno vključeni v načrt.

Zaključek: Za lovišča, ki so do sedaj upravljala z jelenjadjo s strukturnim načrtom odvzema in bodo v prihodnje upravljala po poenostavljenem modelu, je treba postaviti merila uspešnosti načrtovanih in izvedenih ukrepov. Ukrepi bodo uspešno zasledovali postavljen cilj, če se bo realizacija odvzema bistveno povečala (vsaj 30 % glede na preteklo realizacijo), s tem, da bo spolno razmerje jelenov 2+ in košut in/ali junic v odvzemu usklajeno. ZGS in OZUL nista usklajena glede conacije, višine in strukture načrtovanega odvzema.

DAMJAK

OZUL se strinja s predlogom ZGS, le v LD Tabor Sežana naj se upošteva predlog LD.

A■■■■ pojasni, da je predlog odvzema damjaka v skladu z Dolgoročnim načrtom LUO.

Zaključek: ZGS in OZUL sta usklajena.

GAMS

Udeleženci se strinjajo s predlogom ZGS.

Zaključek: OZUL in ZGS sta usklajena.

DIVJI PRAŠIČ

ZGS predlaga povečanje odvzema za 15 %, OZUL se s tem ne strinja, saj je odstrel navzgor neomejen.

Zaključek: Načrt odvzema divjega prašiča se dvigne za 10 %. OZUL in ZGS sta usklajena.

ŠAKAL

ZGS predlaga povečanje odvzema za 200 % oz. 720 kos.

OZUL predlaga da se dikcijo glede obveščanja OZUL-a o uplenitvi šakala iz načrta izbriše.

Goran Živec navede, da si je Slovenija izborila izjemo pri umestitvi zveri v Habitatski direktivi, zato predlaga, da se dikcijo o dolžnosti zagotavljanja ugodnega stanja populacije šakala iz načrta izbriše.

A■■■■ pojasni, da se omenjena izjema glede zveri nanaša na Bernsko konvencijo, kar pa ne vpliva na dejstvo, da je dolžnost zagotavljati ugodno stanje populacij zveri.

Zaključek: Število načrtovanega odvzema šakala je 720, o odvzemu se OZUL-a ne obvešča več. ZGS in OZUL sta usklajena.

MALA DIVJAD

A■■■■ predstavi predloge upravljavcev lovišč in ZGS glede upravljanja z malo divjadjo. ZGS v večji meri upošteva predloge upravljavcev. Za ukrepe pri konfliktnih vrstah se upošteva vpliv na škode (jazbec, šoja, siva vrana) in medvrstne odnose (lisica, kuna).

Zaključek: Odvzem male divjadi je usklajen po predlogu ZGS. Lovišča, ki načrtujejo dodajanje fazana, morajo načrtovati tudi biomeliorativna dela. Lovišča se pozove, da predlagajo ustrezne objekte, nakar se načrti ustrezno dopolnijo.

Zaključek: ZGS in OZUL sta glede načrtovanih ukrepov male divjadi usklajena.

E R vpraša koliko znašajo škode od divjadi. A pojasni, da so se v povprečju znižale, predvsem na račun drastičnega znižanja (številčno kot vrednostno) v letu 2024. Vendar je potrebna previdnost pri interpretaciji sprememb: tako kot povečanje škod niso nujno pokazatelj povečanja populacije, tako tudi znižanje škod ni pokazatelj o nižanju številčnosti populacije. Glede na to, da je bilo naravne hrane v drugi polovici leta 2023 in leta 2024 dovolj, se pričakuje višji prirastek divjega prašiča.

V nadaljevanju je M P povedal, da v sklopu sprememb ZDLov potekajo usklajevanja in dogovori, da bo škode, ki jih povzroča šakal še naprej plačevala država.

ZGS OE Sežana
Aljoša Žnidaršič

Predsednik IO OZUL
Danimir Rebec

Z A P I S N I K - izvleček

Šifra: 013-10/2025-2

Datum: 14. 03. 2025

Dogodek: Seja strokovnega sveta OE Sežana z dne 14. 03. 2025

Čas pričetka dogodka: Seja se je pričela ob 8. uri

Vabljeni: B [redacted] K [redacted], M [redacted] K [redacted], M [redacted] R [redacted], A [redacted] Z [redacted], A [redacted] Ž [redacted]

Prisotni: B [redacted] K [redacted], M [redacted] K [redacted], M [redacted] R [redacted], A [redacted] Ž [redacted]

Oseba, ki je vodila sestanek: M [redacted] R [redacted]

Dnevni red:

1. Pregled zapisnika prejšnjega strokovnega sveta
2. Določitev osnutka dvoletnega lovsko upravljavskega načrta za V. Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2025 in 2026
3. Potrditev programa pripravnštva za Roka Petrovčiča
4. Potrditev teme strokovne naloge za Roka Petrovčiča
5. Potrditev teme strokovne naloge za Žana Kobala
6. Razno

Točka dnevnega reda št. 1: Pregled zapisnika prejšnjega strokovnega sveta

Pripomb na zapisnik ni bilo.

Točka dnevnega reda št. 2: Določitev osnutka dvoletnega lovsko upravljavskega načrta za V. Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2025 in 2026

A [redacted] Ž [redacted], nosilec izdelave načrta, je predstavil vsebino osnutka dvoletnega lovsko upravljavskega načrta za V. Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2025 in 2026. V svoji predstavitvi je izpostavil, da so v preteklih dveh letih bili biomeliorativni in biotehniški ukrepi dobro realizirani. Tudi za prihodnje dvoletno obdobje so biomeliorativni in biotehniški ukrepi načrtovani na podobni ravni kot pretekli dve leti s tem, da se bo količina zimskega in privabljalnega krmljenje nekoliko povečala. Višina škod je v zadnjih dveh letih v primerjavi z leti 2021 in 2022 občutno padla, predvsem na lovni površini, in to iz 158.398 EUR na 99.920 EUR, kar predstavlja 37 % znižanje. Škode so se zmanjšale predvsem na račun zmanjšanja škod

po divjem prašiču, medtem ko so škode po ostalih vrstah divjadi ostale na podobnih ravneh kot pretekla leta. Na nelovnih površinah se je tako št. škodnih primerov kot vrednost teh v primerjavi s preteklim ureditvenim obdobjem zmanjšala za 29 % oziroma 32 %. V letu 2024 je bil izveden popis objedenosti gozdnega mladja, ki je pokazal, da se je objedenost gozdnega mladja povečala, in sicer v popisni enoti Brkini na 30,5 %, v popisni enoti Kras pa na 37,3 %. Načrtovani odvzem glavnih vrst divjadi v LUO je v prihodnjih dveh letih načrtovan v podobnem obsegu kot za preteklo ureditveno obdobje z izjemo jelenjadi, kjer je načrtovan dvig v povprečju za 20 % in pri šakalu, kjer je načrtovani dvig odvzema za kar 103 % glede na preteklo ureditveno obdobje. V letošnjem lovsko upravljavskem načrtu je predvidena tudi conacija jelenjadi na tri kategorije in sicer na osrednje, robno in neželjeno območje. Predstavljeno je bilo katera lovišča spadajo v posamezno kategorijo in kakšen je načrt odvzema jelenjadi v posamezni kategoriji.

Po predstavitvi je strokovni svet razpravljal na temo dvoletnega LUN v kateri je bila izpostavljena predvsem problematika jelenjadi, ker se ta v LUO še vedno širi in tudi njena številčnost se povečuje, kar se odraža pri objedenosti gozdnega mladja in pri poškodbah na deblih dreves. V loviščih, kjer se bo sprostil odstrel (robno območje), se pričakuje, da bo ta model uspešen, če bo realizacija odstrela v primerjavi z dosedanjim strukturiranim odstrelom višja za vsaj 35 % in se ob tem struktura odstrela ne bo poslabšala. Glede jelenjadi je strokovni svet zavzel naslednja stališča, ki jih je potrebno upoštevati pri pripravi osnutka lovsko upravljavskega načrta:

Sklep št. 1:

V osnutku lovsko upravljavskega načrta za V. Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2025 in 2026 je potrebno:

- lovišče Tabor-Sežana uvrstiti v kategorijo robno območje,
- v loviščih robnega območja je odstrel jelena 2+ možen ob predhodnem odstrelu vsaj treh osebkov mulaste jelenjadi, razen lovišč Marezige, Dekani, Šmarje, kjer je odstrel jelena 2+ možen ob predhodnem odstrelu vsaj dveh osebkov mulaste jelenjadi,
- za lovišča v območju neželene prisotnosti, ki so že dosegla odstrel 5 jelenov 2+ v zadnjih 10. letih, je odstrel jelena 2+ možen ob predhodnem odstrelu vsaj enega osebka mulaste jelenjadi,
- v osrednjem območju je potrebno načrtovati odstrel jelenjadi v povprečju dvigniti za 25 % glede na obdobje 2023 in 2024.

Sklep št. 2:

Določi se osnutek dvoletnega lovsko upravljavskega načrta za V. Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2025 in 2026, pri čemer je potrebno načrtovati odvzem jelenjadi tako, kot je navedeno v sklepu št. 1 tega zapisnika.

Zapisal:

Matej Rešič, univ. dipl. inž. gozd.

Zavod za gozdove Slovenije
Območna enota Sežana

Šifra: **3410-189/2025**

Datum: **20. 3. 2025**

V A B I L O

Skladno s Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur.l. RS, št. 91/10 in 200/20) in Zakonom o divjadi in lovstvu (Ur.l. RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20, 97/20 – popr., 44/22 in 158/22) vas vabimo na **javno predstavitev osnutka Dvoletnega lovsko upravljavskega načrta za V. Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2025 in 2026.**

**Predstavitve bo v petek, 4. 4. 2025 ob 10.00 uri
v prostori Zavoda za gozdove, OE Sežana,
Partizanska cesta 49, 6210 Sežana.**

Osnutek načrta je objavljen na spletni strani Zavoda za gozdove Slovenije, z naslovom <https://www.zgs.si/delovna-podrocja/prostozivece-zivali/lovskoupravljavsko-nacrtovanje> pod zavihkom »Osnutki dvoletnih načrtov za leti 2025 in 2026«.

Pripombe k osnutku načrta je možno podati pisno ali ustno na javni predstavitvi. Pripombe lahko posredujete tudi pisno na elektronski naslov oe.sezana@zgs.si in sicer do pričetka javne predstavitve.

Lep pozdrav!

**MATEJ
REŠČIČ**

Digitalno podpisal
MATEJ REŠČIČ
Datum: 2025.03.20
13:43:49 +01'00'

Vodja OE Sežana

Boštjan Košiček

(po pooblastilu Matej Reščič)

Priloga:

– Seznam vabljenih

Člani Sveta OE Sežana (po e-pošti)

DOPPS Koper - po e-pošti: skocjanski@skocjanski-zatok.org

Društvo rejcev drobnice Krasa, Sejmiška 1 a, 6210 Sežana - po e-pošti: evgen.gerzelj@gmail.com

Društvo za osvoboditev živali in njihove pravice, Ostrožno pri Ponikvi 26, 3232 Ponikva:
info@osvoboditevzivali.si

Društvo živinorejcev Krasa, Sejmiška 1 a, Sežana - po e-pošti: h.gaspersic@gmail.com

Inšpektorat RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo Ljubljana - po e-pošti: dolores.carga@gov.si

IO OZUL Primorskega LUO - po e-pošti: primorsko.luo@gmail.com

KGZS, Egon Rebec - po e-pošti: egon.rebec@kgzs.si

KGZS, KGZ Nova Gorica, Pri hrastu 18, 5000 Nova Gorica - po e-pošti: info@go.kgzs.si

KGZS, KGZ Nova Gorica, KSS Sežana, Sejmiška 1 a, 6210 Sežana - po e-pošti: milena.stolfa@go.kgzs.si

KGZS OE Koper - po e-pošti: srecko.horvat@go.kgzs.si

KGZS, KGZ NG, KSS II. Bistrica, Vojkov drevored 14, 6250 II. B. - po e-pošti: rafaela.zejn@go.kgzs.si

KGZS, KGZ NG, KSS Postojna, Cankarjeva 6, 6230 Postojna - po e-pošti: majda.godina@go.kgzs.si

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano - po e-pošti: gp.mkgp@gov.si

MKGP, Sašo Novinec - po e-pošti: saso.novinec@gov.si

Občina Divača - po e-pošti: obcina@divaca.si

Občina Hrpelje-Kozina - po e-pošti: obcina.hrpelje-kozina@hrpelje.si

Občina Ilirska Bistrica - po e-pošti: obcina.ilirska-bistrica@ilirska-bistrica.si

Občina Izola - po e-pošti: posta.oizola@izola.si

Občina Komen - po e-pošti: obcina@komen.si

Občina Miren-Kostanjevica - po e-pošti: tajninstvo@miren-kostanjevica.si

Občina Piran - po e-pošti: obcina.piran@piran.si

Občina Sežana - po e-pošti: obcina@sezana.si

Občina Ankaran - po e-pošti: info@obcina-ankaran.si

Mestna občina Koper - po e-pošti: obcina@koper.si

Sindikat kmetov Slovenije, Gospodinjska ulica 6, Ljubljana - po e-pošti:
sindikat.kmetov.slovenije@gmail.com

SIDG - po e-pošti: tajninstvo@sidg.si

ŠKZG Koper - po e-pošti: skzgrs.koper@gov.si

UE Ilirska Bistrica - po e-pošti: ue.ilirskabistrica@gov.si

UE Izola - po e-pošti: ue.izola@gov.si

UE Koper - po e-pošti: ue.koper@gov.si

UE Nova Gorica - po e-pošti: ue.novagorica@gov.si

UE Piran - po e-pošti: ue.piran@gov.si

UE Postojna - po e-pošti: ue.postojna@gov.si

UE Sežana - po e-pošti: ue.sezana@gov.si

Zavod RS za varstvo narave OE Nova Gorica - po e-pošti: zrsvn.oeng@zrsvn.si

Zavod RS za varstvo narave OE Piran - po e-pošti: zrsvn.oepi@zrsvn.si

Zavod za gozdove Slovenije OE Postojna - po e-pošti: oepostojna@zgs.gov.si

Zavod za gozdove Slovenije OE Tolmin - po e-pošti: oetolmin@zgs.gov.si

Zavod za gozdove Slovenije, Sektor za načrtovanje razvoja gozdov - po e-pošti: miha.marence@zgs.gov.si

Zavod za gozdove Slovenije, Služba za lovsko načrtovanje - po e-pošti: matija.stergar@zgs.gov.si

Združenje predstavnikov AS - po e-pošti: sekretar@agrarne.si

Zveza lastnikov gozdov - po e-pošti: zveza.lastnikov@gmail.com

Šifra: 3410-189/2025-9

Datum: 04. 04. 2025

Zadeva

Zapisnik javne predstavitve osnutka Dvoletnega lovsko upravljavskega načrta za V. Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2025 in 2026

Javna predstavitve je potekala v sejni sobi ZGS OE Sežana, Partizanska c. 49, dne 4. 4. 2025 s pričetkom ob 10.00 uri.

Vabljeni:

- v prilogi vabila.

Prisotni:

S. F. – Društvo vinarjev in vinogradnikov Krasa

M. M. – ZGS

O. M. – Društvo živinorejcev

Č. G. – MKGP

Š. J. – Brkinsko Kraška zveza lovskih družin

K. T. – KGZS OE Nova Gorica

R. E. – KGZS

Ž. G. – KGZS

G. J. – fizična oseba

M. M. – LD Štanjel

F. T. – LD Jezero – Komen

L. A. – OZUL Primorskega LUO

J. M. – LD Brje Erzelj

D. A. – OZUL Primorskega LUO

R. D. – OZUL Primorskega LUO

S. B. – LD Vrhe

M. R. – ZGS, OE Sežana

Ž. A. – ZGS, OE Sežana

Osebi, ki sta vodila javno predstavitve: A. Ž. in M. R.

Vodja ZGS OE Sežana je v uvodu pozdravil udeležence javne predstavitve ter na kratko predstavil potek sprejemanja načrta in terminske roke za izdelavo in sprejem načrta ter pozval udeležence, da po končani predstavitvi podajo svoja mnenja, predloge in pripombe.

A.Ž. odgovoren za izdelavo osnutka Dvoletnega načrta za V. Primorsko LUO za leti 2025-2026 (dalje: DLUN) je v pol urni predstavitvi predstavil vsebino DLUN po posameznih poglavjih. Posebej je poudaril novosti v letošnjem DLUN, ki zajemajo conacijo jelenjadi, ter predstavil usmeritve za upravljanje s posameznimi vrstami divjadi.

Po končani predstavitvi je pred podajo pripomb na vsebino DLUN A.D. podal pripombo nad neprimerno izbiro prostora za javno predstavitev ter G.Ž., ki želi videti zapisnik javne predstavitve pred njegovo dokončno verzijo, da bo lahko nanj podal pripombe.

Sledile so pripombe k DLUN, in sicer:

J.Š. in S.F.:

- Predstavljena škoda po divjem prašiču ni realna. Škode je bilo v letu 2024 manj, ker je bila pozeba v vinogradih in zato je posledično manjša tudi škoda.
- Pričakujejo povečanje škod, ki jo povzroča jelenjad.
- Na Krasu se povečuje št oljčnikov in oljkarstva.
- Predlaga uporabo nočne optike za odstrel šakala.
- Zanimalo ga je kakšen bo vpliv spremembe evropske zakonodaje, ki je volka iz statusa zelo zaščiten spremenila v zaščiten.

G.Ž:

- Ne strinja se s pristopom, da je potrebno imeti najprej škode od divjadi in šele na podlagi višine škode predpisati ukrepe.
- celotno vinogradniško področje Krasa naj se uvrsti v neželjeno območje za jelenjad, ker je situacija šla izpod nadzora. Ta predlog so dali že prej, vendar ni bil upoštevan. Jelenjad je potrebno odstraniti iz vinogradniškega območja.
- V robnem območju je vezavo odstrela jelenjadi 1:3 (en jelen na 3 košute ali mulaste jelenjadi) nemogoče realizirati, zato predlaga vezavo 1:1. Ustrezno razmerje pokrivanja naj se zagotavlja na nivoju LUB.
- Za divjega prašiča predlaga, da se sprejme bolj drastične ukrepe, saj trenutno gospodarjenje ne prinaša učinkov. Ukrepi morajo bolj drastično poseči v strukturo odvzema.
- Šakala je potrebno uvrstit med škodljivce (kot nutrijo). Šakal je neželena vrsta in ga je potrebno popolnoma odstraniti. V loviščih, kjer se šakal pojavlja na novo je mora biti odstrel številčno in strukturno neomejen.
- Ukrepati je potrebno tudi pri volku, ker če bomo tudi pri volku čakali na škode in šele nato ukrepali, bomo prišli na isto stanje kot ga imamo z divjim prašičem in šakalom.
- Predlaga, da se v posameznih primerih omogoči odstopanje DLUN v primerjavi z dolgoročnim 10 letnim LUN.

D.R.:

Kot predsednik OZUL-a za Primorsko LUO je povzel bistvene pripombe, ki so jih podali pisno k osnutku DLUN, in sicer:

- Vezava jelenjadi v robnih območjih naj bo 1:2.
- V deležu odstreljenih jelenov 2+ naj bo vsaj 50 % jelenov 2-4 in največ 50 % jelenov 5+.
- Načrtovani odstrel jelenjadi je previsok. Sprejemljiv odstrel bi bil za 15-20 % višji glede na pretekli LUN.

- Lovišči Istra-Gračišče in Rižana naj se uvrstita v robno območje.
- Krmljenje divjega prašiča naj se poveča na 1,5 kg/dan.
- Z damjakom naj se znotraj AC obroča upravlja po starostno-spolnih razredih v lovišču Tabor-Sežana in Gaberk-Divača.

T.K.

Na javno predstavitev je prinesel pisne pripombe.

E.R.

Podal je splošno oceno, da so podatki o škodah popačeni, kajti škod je bistveno več, kot se jih prijavi, zaradi česar se ne strinja s tem, da se načrt sestavlja le na podlagi prijavljenih škod. Poleg tega so velike škode tudi v gozdovih, kjer je objedenost gozdnega mladja velika in deloma onemogoča pomlajevanje hrastov. Podal je tudi nekaj konkretnih pripomb, in sicer:

- Predlaga da se pri jelenjadi celotno vinogradniško območje uvrsti v neželeno območje za jelenjad, to so lovske družine Dekani, Marezige, Koper, Tabor-Sežana, Kras-Dutovlje, Dolce – Komen, Jezero – Komen, Štanjel, Trstelj – Kostanjevica in Fajti hrib.
- Predlaga da se lovske družine Vrhe-Vrabče, Raša-Štorje, Gabrk-Divača, Videž-Kozina, Rižana in Istra-Gračišče uvrstijo v robno območje.
- Predlaga višji odstrel jelenjadi (+5%) in divjega prašiča (+10%) ter čim manj omejitev, da se lahko doseže cilje.

M.M. – LD Štanjel

V območju njihove lovske družine (Lovska družina Štanjel) poteka meja med robnim in neželenim območjem (kar polovica meje lovske družine). Predlagajo, da celotno njihovo lovsko družino uvrsti v neželeno območje za jelenjad, ker imajo zaradi tega veliko škod.

A.L.

Je podal komentar k temu, da če želimo zmanjšati škode po jelenjadi oziroma drastično zmanjšati njihovo številčnost je potrebno zmanjšati tudi površino gozdov pri čemer morajo sodelovati tudi drugi uporabniki prostora. Predlaga tudi, da se omeji št. lanščakov in svinj 2+ v odvzemu.

M.J.

Povedal je, da so poslali pisne podana pisne pobude in zahteve, pri čemer je poudaril, da mora njihova lovna družina Tabor-Dornberk ostati v neželenem območju jelenjadi. Predlaga tudi, da se lovna doba na jelenjad podaljša, za šakala pa bi morala biti lovna doba neomejena. Izpostavil je opažanja, da šakali plenijo jajca in race v gnezdih. Predlaga, da se dikcijo o ugodnem stanju populacije race popravi.

A.D.

Podal je oceno, da je za probleme, ki jih imamo s šakalom, kriva država, ki ni imela posluha do lovcev in je pustila, da se je vrsta preveč razmnožila. Kdo bo sedaj pokrival škodo, ki bo zaradi tega nastala? Pravi, da lovske družine ne. Pri monitoringu šakala naj ostane le spremljanju in zapisovanju lokacije smrti in ne vseh ostalih evidenc.

Zahteva, da se v načrt navede 53. člen Zakona o divjadi in lovstvu, ki pravi, da mora fizična ali pravna oseba kot dober gospodar narediti vse potrebno, da obvaruje svoje premoženje pred nastankom škode.

Podal je oceno, da so tista lovišča, ki imajo prisotnega volka, na slabšem v primerjavi s tistimi, ki volka nimajo, saj ne morejo regulirati številčnosti jelenjadi, predvsem košut.

T.F.

Najprej je podal vprašanje, kako ravnati na skupinskem lovu, če padeta dva jelena? Kako in do kdaj je potrebno zagotoviti pokrivanje odstreljenih jelenov, ali pa je bolje, da se jih na skupinskem lovu ne odstrelji?

Za svojo lovsko družino Jezero-Komen izpostavi opažanja nižjih koncentracij lisic. Predlaga znižanje načrtovanega odvzema lisici v LUB Kras in sicer za 60 osebkov na 200 osebkov zaradi vpliva šakala na številčnost lisic.

M.O.

Podal je oceno, da je dosti škod neprijavljenih, ker veliko lastnikov, ki dajo zemljišča v najem prijavljanje škod ne zanima. Podatki o škodah zato niso pravi, poleg tega zaščitni ukrepi (ograje) kvarijo izgled krajine.

Javna predstavitev je bila zaključena ob 12:35.

Pripravila:

Aljoša Žnidaršič, univ. dipl. inž. gozd.

Matej Reščič, univ. dipl. inž. gozd.

**MATEJ
REŠČIČ**

Digitalno podpisal
MATEJ REŠČIČ

Datum: 2025.04.10
13:55:18 +02'00'

Boštjan Košiček, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja OE Sežana

(po pooblastilu Matej Reščič)

Šifra: 013-1/2025-3
Datum: 14. 4. 2025

Z A P I S N I K

5. redne seje Sveta ZGS Območne enote Sežana za 8. mandatno obdobje

Seja Sveta OE Sežana (v nadaljevanju Svet OE) je potekala v ponedeljek, 14. aprila 2025 od 9⁰⁰ do 11³⁰, v prostorih ZGS OE Sežana v Sežani, Partizanska cesta 49.

Vabljeni:

- S. H., predstavnik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, Predsednik
- A. L., predstavnik SIDG,
- P. J. K., predstavnik Sindikata kmetov Slovenije,
- D. R., predstavnik OZUL in lovišč s posebnim pomenom,
- E. R., predstavnik Zadružne zveze Slovenije in KGZS
- D. F., predstavnik Zavoda RS za varstvo narave,
- Dr. S. P., predstavnik vlade RS,
- N. H., predstavnica lokalne skupnosti – Občina Ankaran,
- A. K., predstavnik delavcev ZGS OE Sežana,
- M. K., vodja odseka za ukrepe v gozdovih OE Sežana,
- M. R., vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov OE Sežana,
- A. Ž., višji sodelavec v odseku za načrtovanje razvoja gozdov,
- A. Z., višji sodelavec v odseku za ukrepe v gozdovih,
- B. K., vodja OE Sežana.

Prisotni člani Sveta:

S. H., A. L., D. R., E. R., D. F., dr. S. P., A. K.

Ostali prisotni:

M. R., M. K., A. Ž., B. K.

Odsotni člani:

P. J. K., N. H.

Sejo Sveta OE je na podlagi 8. in 9. člena Poslovnika o delu Sveta ZGS sklical predsednik Sveta S. H.

Člani Sveta OE so soglasno sprejeli naslednji

Dnevni red:

1. Potrditev zapisnika 4. redne seje Sveta OE z dne 14. 1. 2025.
2. Sprejetje predloga Dvoletnega lovsko upravljalvskega načrta za V. Primorsko lovsko upravljalvsko območje za 2025 – 2026 (DLUN).
3. Poročilo o delu za leto 2024.
4. Program dela za leto 2025.
5. Razno

Točka dnevnega reda št. 1

Pripomb na zapisnik 4. seje Sveta OE Sežana ni bilo. Predsednik je dal na glasovanje sklep:

Sklep št. 22:

Svet ZGS OE Sežana potrdi zapisnik 4. redne seje Sveta OE.

Sklep je bil soglasno sprejet

Točka dnevnega reda št. 2

A [] Ž [] je predstavil postopek sprejemanja ter Predlog DLUN, povzel podane pripombe z javne razgrnitve ter opredelitve do posameznih pripomb in razloge za njihovo neupoštevanje.

S [] H [] in E [] R [] sta na seji Sveta zahtevala dodatna pojasnila o neupoštevanju pripomb KGZS glede:

1. Umestitve lovišč: Fajti Hrib, Trstelj-Kostanjevica, Jezero-Komen, Dolce-Komen, Štanjel, Kras-Dutovlje, Tabor-Sežana Dekani, Marezige in Šmarje v območje neželene prisotnosti jelenjadi, ter
2. Umestitve lovišč Vrhe-Vrabče, Raša-Štorje, Gaberk-Divača, Videž-Kozina, Rižana in Istra-Gračiče v robno območje jelenjadi

D [] R [] je zahteval dodatna pojasnila na delno upoštevanje pripombe OZUL-a Primorskega LUO:

3. Pri odstrelu jelen 2+ naj se doda pogoj, da je potrebno odstreliti vsaj 50 % jelenov v starosti 2 – 4 let in do 50 % jelenov v starosti 5 in več let.

A [] Ž [] podrobneje pojasni razloge za neupoštevanje oz. delno upoštevanje pripombe. Po razpravi, v kateri so sodelovali vsi člani Sveta, je predsednik Sveta podal na glasovanje naslednje sklepe:

Sklep št 23:

Pripomba KGZS, da se v robno območje jelenjadi uvrstijo še lovišča Vrhe-Vrabče, Raša-Štorje, Gaberk-Divača, Videž-Kozina, Rižana in Istra-Gračiče, se upošteva.

Sklep je bil zavržen. Za so glasovali 3 člani, proti 3 člani, 1 vzdržan.

Sklep št. 24:

Pripomba KGZS, da se v neželjeno območje razširjenosti jelena uvrstijo še lovišča Fajti Hrib, Trstelj-Kostanjevica, Jezero-Komen, Dolce-Komen, Štanjel, Kras-Dutovlje, Tabor-Sežana Dekani, Marezige in Šmarje, se upošteva.

Sklep je bil zavržen. Za so glasovali 3 člani, proti 3 člani, 1 vzdržan.

Sklep št. 25:

Pripomba OZUL-a se upošteva v prvotni predlagani obliki (brez zadržanja odstrela jelena 5+ do odstrela jelena 2-4)

Sklep je bil sprejet. Za je glasovalo 5 članov, 1 član proti, 1 član vzdržan.

Sklep št. 26:

Svet OE sprejme predlog Dvoletnega lovsko upravljavskega načrta za V. Primorsko lovsko upravljavsko območje za 2025 – 2026.

Sklep je bil sprejet. Za so glasovali 4 člani, 2 člana proti, 1 član vzdržan.

Točka dnevnega reda št. 3

B [redacted] K [redacted] je predstavil povzetek Poročila o delu OE Sežana za leto 2024.
A [redacted] L [redacted] je zanimalo, kako se spremlja uspešnost sadnje na pogoriščih in posledično vpliv na negovalna dela, ki sledijo. Uspešnost se spremlja letno in temu se prilagajajo ukrepi, ki sledijo.
E [redacted] R [redacted] se je spraševal o potrebnosti barvanja mej, ki je predpisana v Pravilniku o načrtovanju.

Po krajši razpravi je predsednik Sveta dal na glasovanje sklep:

Sklep št. 27:

Svet OE sprejme Poročilo o delu Zavoda za gozdove Slovenije OE Sežana za leto 2024.

Sklep je bil soglasno sprejet.

Točka dnevnega reda št. 4

B [redacted] K [redacted] je predstavil povzetek Programa dela OE Sežana za leto 2025.
E [redacted] R [redacted] je zanimalo, zakaj so enaka dela različno normirana – izhaja iz različne zahtevnosti del.
E [redacted] R [redacted] je še zanimalo, kako se odpravijo napake glede maske gozda za GGE Kras I v izdelavi – ZGS sprejema pobude v zvezi z izdelavo načrta.
E [redacted] R [redacted] je opozoril na napačne letnice pri navajanju Izdelave načrta LUO v Programu dela. Izveden bo popravek tipkarske napake

Po krajši razpravi je predsednik sveta OE dal na glasovanje sklep:

Sklep št. 28:

Svet OE sprejme Program dela Zavoda za gozdove Slovenije OE Sežana za leto 2025

Sklep je bil soglasno sprejet.

Točka dnevnega reda št. 5

S [redacted] H [redacted] je podal na glasovanje priporočilo vodstvu OE:

Kadrovska situacija na OE Sežana naj se čim prej popolni vsaj z manjkajočimi revirnimi gozdarji.

Priporočilo je bilo soglasno podprto.

Zapisal:

B [redacted] K [redacted]

S [redacted] H [redacted]
Predsednik Sveta OE Sežana